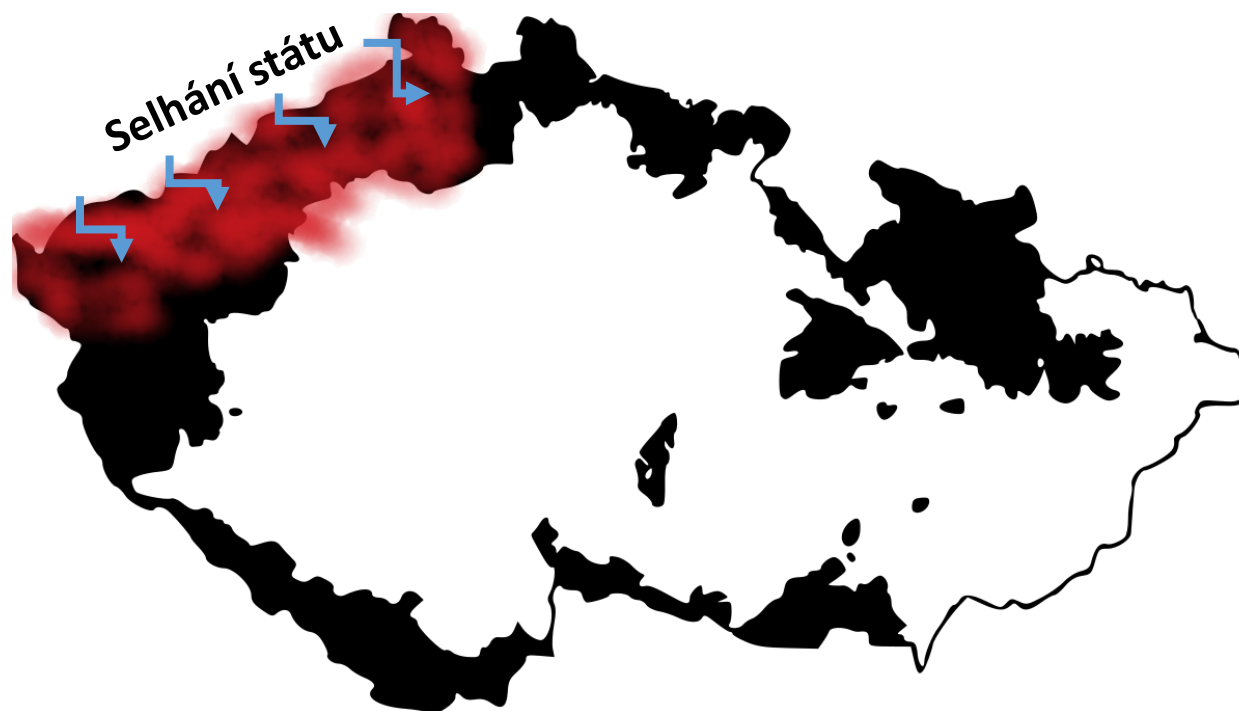

ZDECIMOVANÝ SEVEROZÁPAD

Zpracováno: Červen 2021

Zbyněk Linhart,
předseda výboru pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí
Senát Parlamentu ČR

OSNOVA prezentace „Zdecimovaný Severozápad“

1. Drancování (z bohatých Sudet nejchudší region republiky)
2. Koncentrovaný úpadek regionu s 1,5 mil obyvatel (data)
3. 30 let předstírání pomoci (koheze naruby)
4. Vládou odepsaný region (EU upozorňuje, vláda ignoruje)
5. Výmluvy pokračují (FST, MF, kohezní fondy...)
6. Je čas na generální změnu anebo alespoň nepodvádějme

1. Drancování (z bohatých Sudet nejchudší region republiky)
2. Koncentrovaný úpadek regionu s 1,5 mil obyvatel (data)
3. 30 let předstírání pomoci (koheze naruby)
4. Vládou odepsaný region (EU upozorňuje, vláda ignoruje)
5. Výmluvy pokračují (FST, MF, kohezní fondy)
6. Je čas na generální útok nebo alespoň nepodvádějme

Dlouhodobá regionální nerovnost a neúspěšná kohezní politika ČR jsou nejvíce vidět v oblasti bývalých „Sudet“, a to zejména v nejpostiženějším regionu
SEVEROZÁPAD

Novodobá historie bývalých Sudet

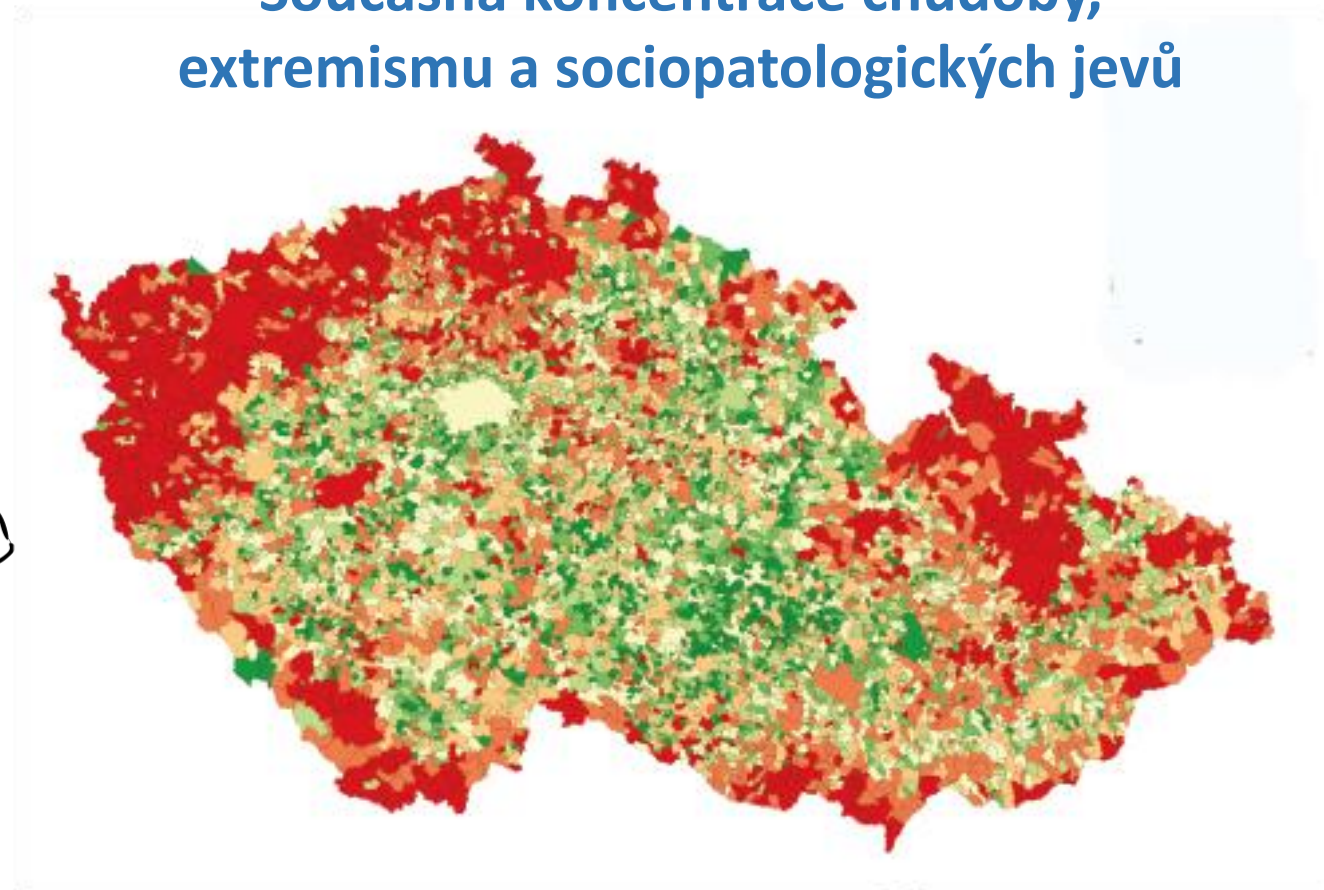
- po roce 1918 se rakouští Němci neztotožnili s vytvořením Československa a vyhlásili německé provincie. Československé vojsko i za cenu lidských obětí likvidovalo tento pokus o separaci sudetských Němců, kterých bylo s většinou německy mluvícími Židy téměř 3,5 milionu
- velká hospodářská krize v roce 1929 postihla Sudety podstatně více, než střed Čech nebo Moravy. Utrpení obyvatel vedlo k radikalizaci nacionalistů na německé i české straně. Obrázky na kost vychrtlých dětí z pohraničí používal Konrád Henlein jako demonstraci péče českého státu o vlastní občany a argument pro osamostatnění pohraničí. S nástupem Hitlera se začaly požadavky stupňovat, což nakonec vedlo k podpisu mnichovské smlouvy
- Vmaršírování wehrmachtu do pohraničí za jásotu většiny „osvobozených“ sudetských Němců vedlo k nucenému vystěhování Čechů do vnitrozemí.
- po II. sv. válce naopak vyhánění Němců v podobě tzv. „divokého“ odsunu znamenalo
 - obrovský pokles obyvatel
 - zánik spousty obcí
 - pokles ekonomické aktivity, řadu provozů se nepodařilo obnovit.
 - mnoho excesů, loupení opuštěného majetku, vraždy, znásilňování... škody napáchané odsunem odhadovány na 1 bilion EURO.
- do roku 1989 si silnou pozici vytvořila energetika, která využívala hnědouhelné zásoby. Z tradičního průmyslu se podařilo udržet chemický a textilní. Zůstává neřešené ekologické zatížení ŽP, limity znečištění mnohonásobně překračovány s trvalými následky na zdraví obyvatel
- po r. 1989 nereflektována předválečná a poválečná katarze Sudet a řada podniků v pohraničí se stala obětí divoké privatizace s následným ukončením výroby
- to generovalo vysokou nezaměstnanost a exodus především mladých lidí za prací do vnitrozemí a zahraničí
- přichází noví přistěhovalci, kteří často pomáhají rozšiřovat problematické lokality
- zastavuje se těžba uhlí, vyhlašují se limity pro rozšiřování těžby s dalším dopadem na nezaměstnanost
- zatímco v části Sudet s napojením na Rakousko a Bavorsko probíhá dynamický rozvoj a Liberecký a Královéhradecký kraj profituje z rychlého rozvoje automobilového průmyslu, zažívá polská a saská ekonomika podobné transformační těžkosti a k rozvoji severní Moravy a především **Ústeckého a Karlovarského kraje nedochází**
- **dnes Severozápad s velkým náskokem nejproblematictějším regionem České republiky**

Nejpostiženější oblasti kopírují bývalé „Sudety“

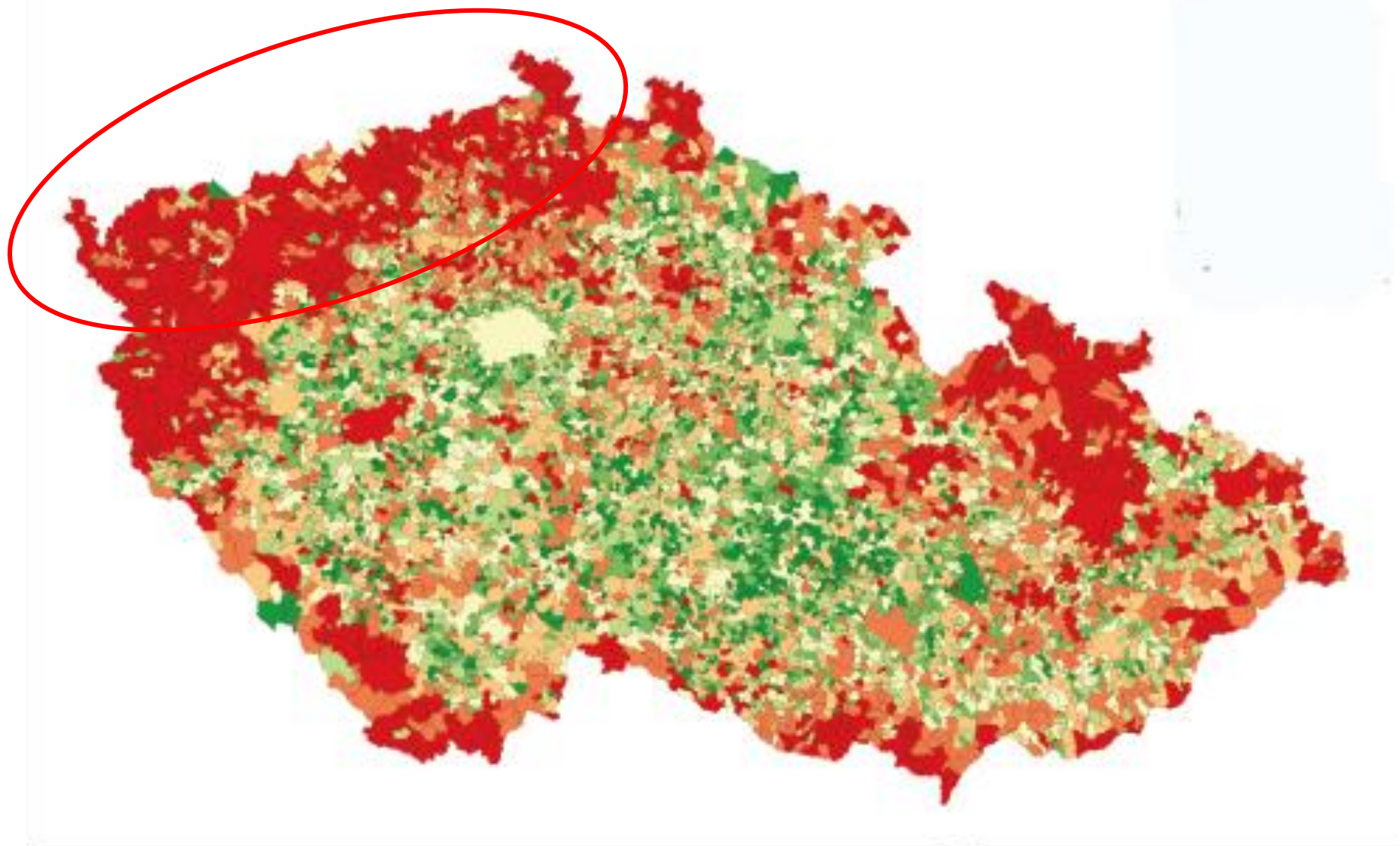
Bývalé Sudety

Současná koncentrace chudoby,
extremismu a sociopatologických jevů

1. Drancování (z bohatých Sudet nejchudší region republiky)
- 2. Koncentrovaný úpadek regionu s 1,5 mil obyvatel (data)**
3. 30 let předstírání pomoci (koheze naruby)
4. Vládou odepsaný region (EU upozorňuje, vláda ignoruje)
5. Výmluvy pokračují (FST, MF, kohezní fondy)
6. Je čas na generální změnu ...

*Severo
západ a
okolí*

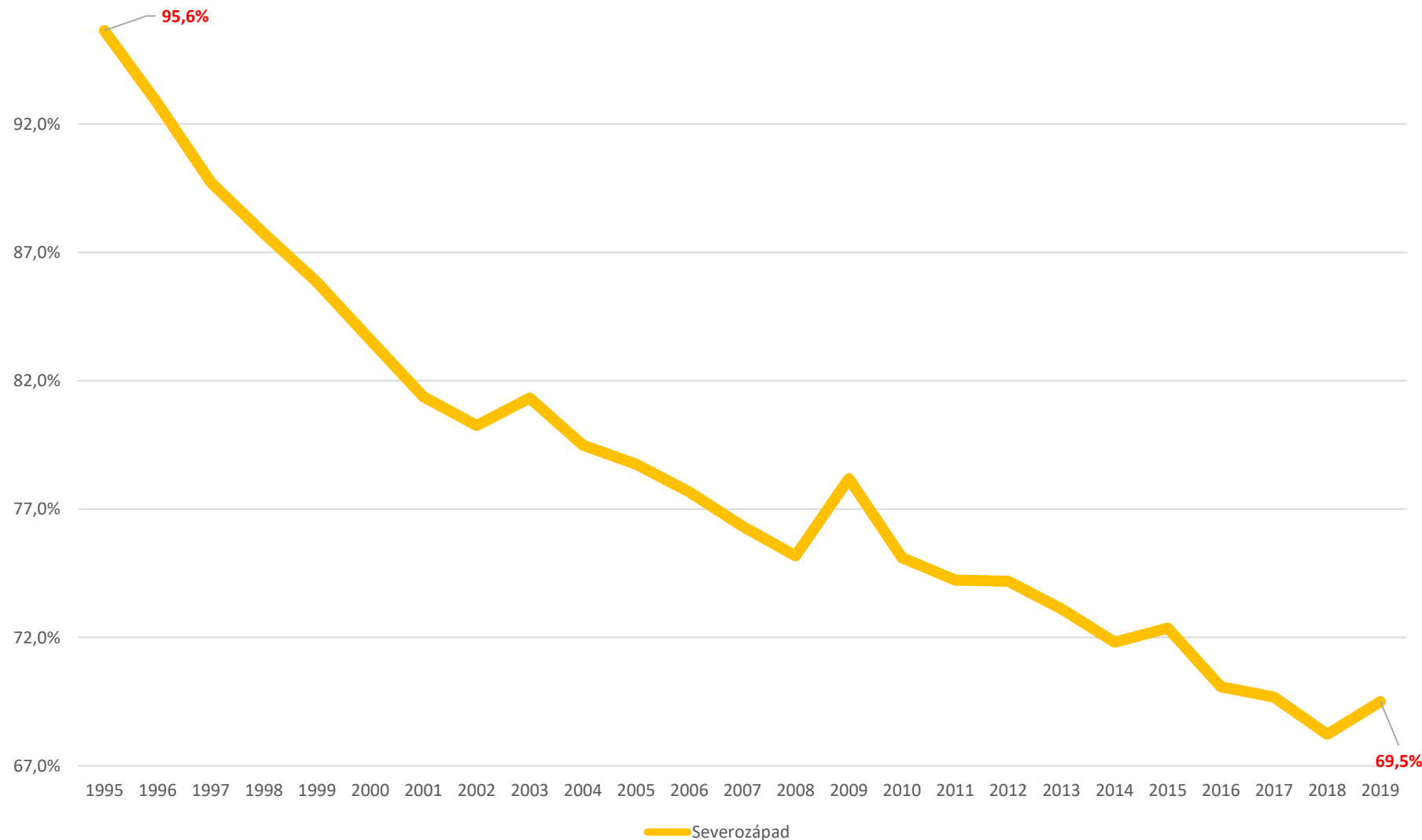
*- 1,5 mil.
obyvatel*

*obdobně
Moravskoslezsko*

2. Koncentrovaný úpadek - data

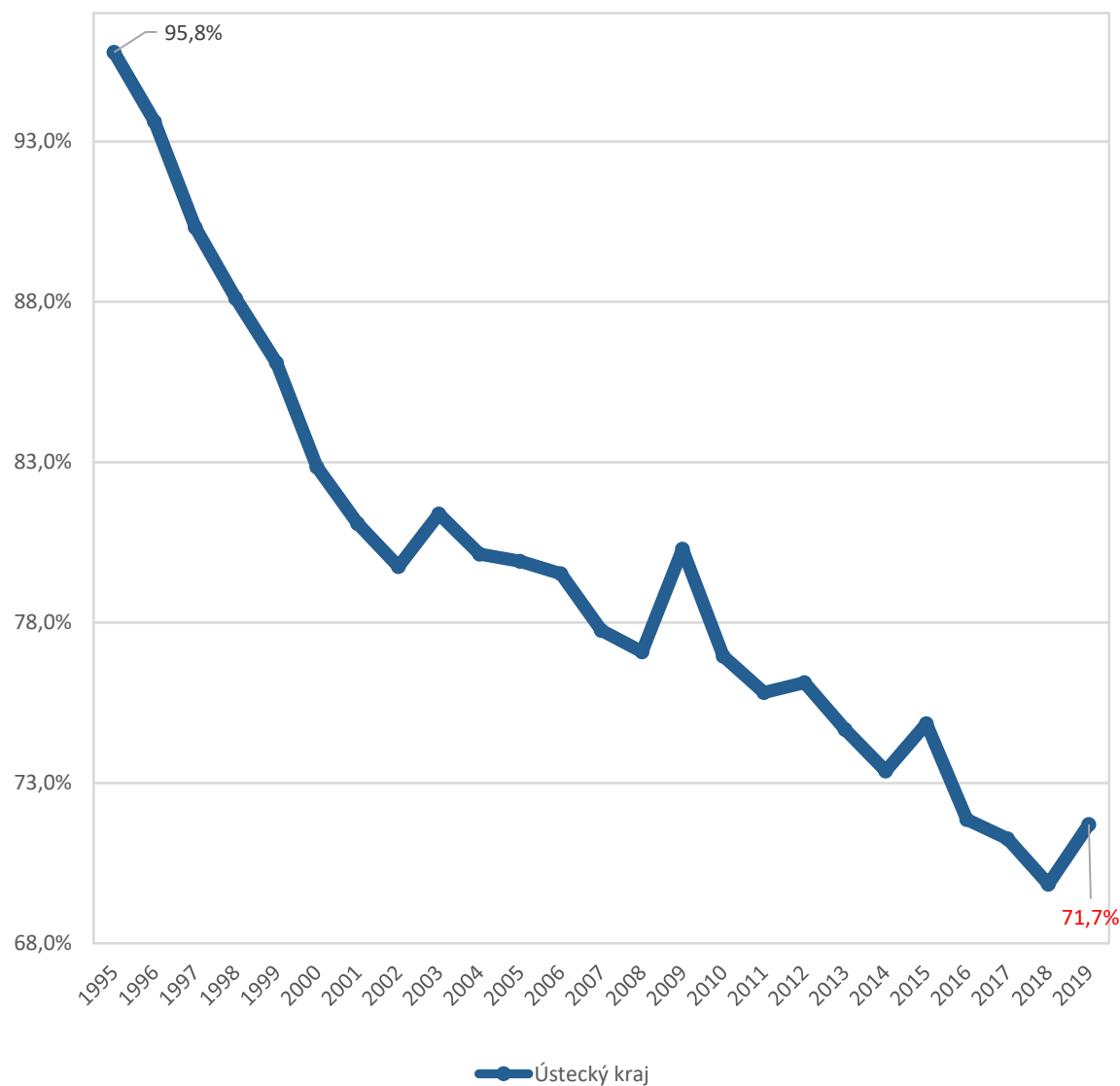
Na fatální selhávání regionální a kohezní politiky ukazuje alarmující relace HDP na obyvatele v časové ose.
Stále upadající **Severozápad** se od své výchozí pozice v roce 1995 odchýlil o **26,1 %** a **nedosahuje tak ani 70% průměru ČR!**

HDP na 1 obyvatele regionu **Severozápad** (ČR = 100 %)

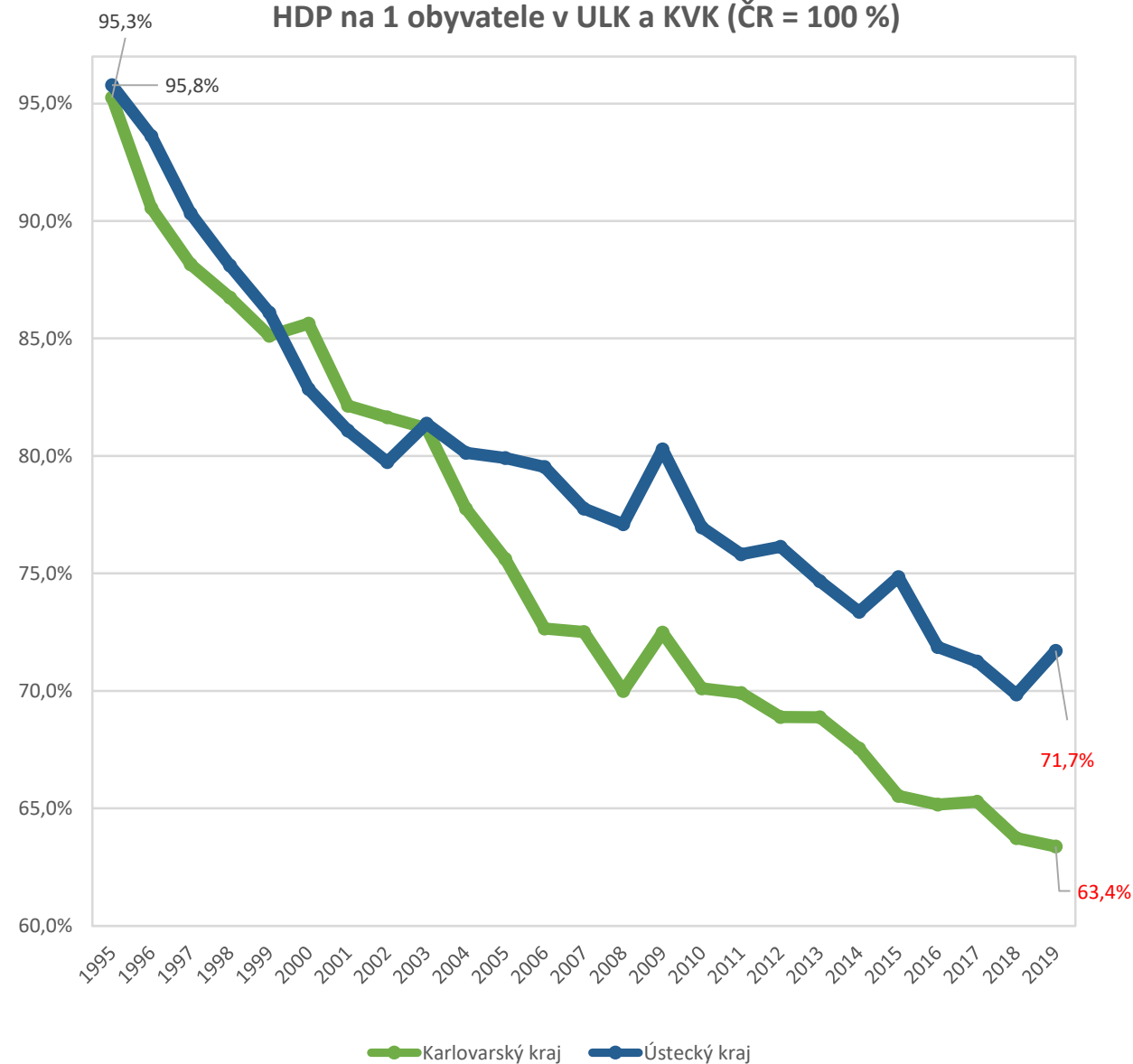

2. Koncentrovaný úpadek - data

HDP na 1 obyvatele v ULK (ČR = 100 %)

HDP na 1 obyvatele v ULK a KVK (ČR = 100 %)

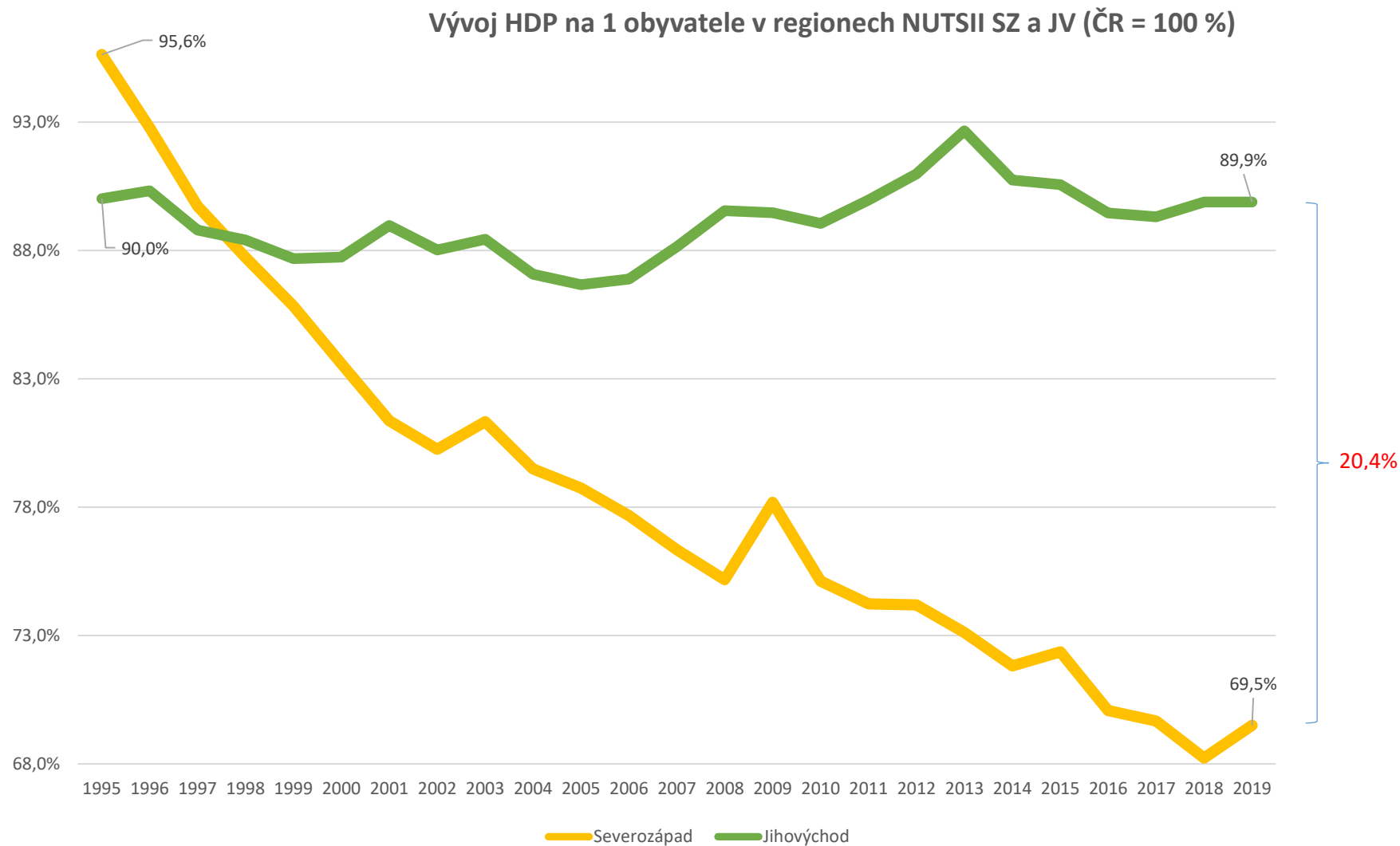
Ústecký kraj vykazuje:

- největší nezaměstnanost
- nejvíce vyloučených lokalit
- třetina obyvatel žijících v ČR v ghetech žije v Ústeckém kraji
- nejvíce osobních konkurzů
- nejvyšší počet exekucí občanů starších 15 let
- největší počet exekucí důchodců
- největší zadluženost obyvatel
- největší počet dlužníků
- největší podíl bankrotů obchodních společností vzhledem k počtu obyvatel
- největší vnitřní migrace obyvatel
- nejnižší podíl vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva
- největší podíl osob bez dokončeného základního vzdělání
- největší podíl romského obyvatelstva
- neustále klesá podíl HDP na obyvatele oproti průměru ČR
- je zde nejnižší průměrný věk dožití
- největší počet chronických neplatičů alimentů
- produkuje se největší množství tuhých emisí, síry a dusíku do ovzduší na obyvatele
- suverénně nejnižší ceny bytů v ČR
- nejnižší kupní síla v ČR (Děčín, Teplice, Chomutov, Bruntál, Jeseník)
- nejvíce potratů
- méně než 1 byt na 1000 obyvatel, nejméně nových bytů Most, Děčín, Ústí, Teplice
- nejdelší trvání soudních procesů v ČR
- nejnižší příjem peněz z EU na obyvatele v ČR ve srovnání krajů
- ve vědě a výzkumu pracuje jen desetina pracovníků oproti průměru ČR
- nejvíce dětí nenastoupilo do povinného posledního ročníku mateřských škol (nejvíce v Děčíně)
- jedny z nejvyšších úbytků obyvatel v městských aglomeracích zejména na Mostecku a Děčínsku
- makroekonomická analýza predikuje další 12% úbytek obyvatel do r.2050
- nejhorší výsledky přijímacího řízení na střední školy
- nejhorší výsledky maturit
-

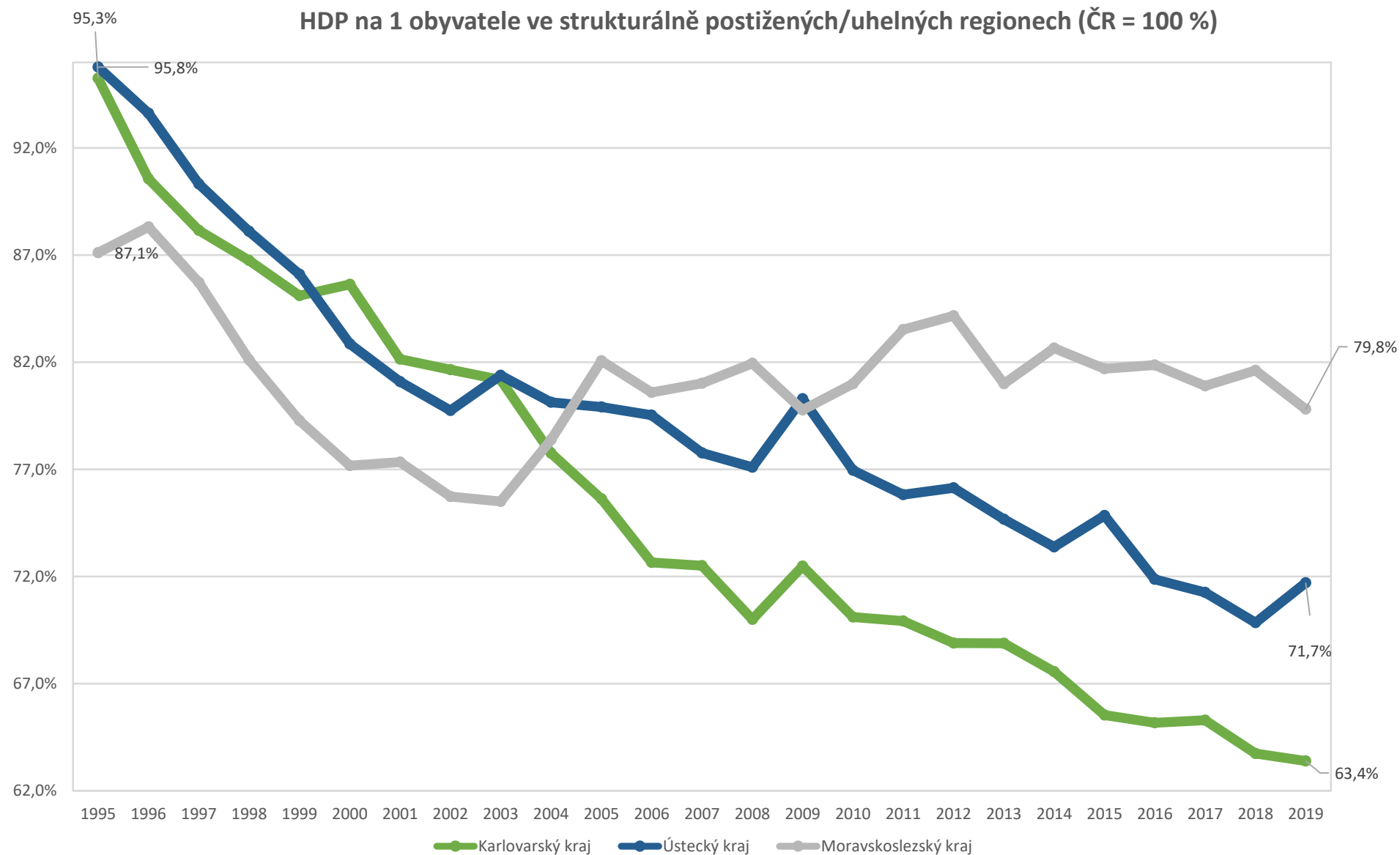
Zdroj: HSR Děčín

Zvyšování disparit mezi regiony soudržnosti a chudnutí **Severozápadu** jako fatální selhávání kohezních a regionálních politik.
Rozdíl mezi regiony **Severozápad** a Jihovýchod v HPD na 1 obyvatele dosáhl již **20,4%**.

Zdroj dat: ČSÚ

I mezi strukturálně postiženými/uhelnými regiony jsou **výrazné rozdíly** v závažnosti postižení a míře zaostávání ekonomiky

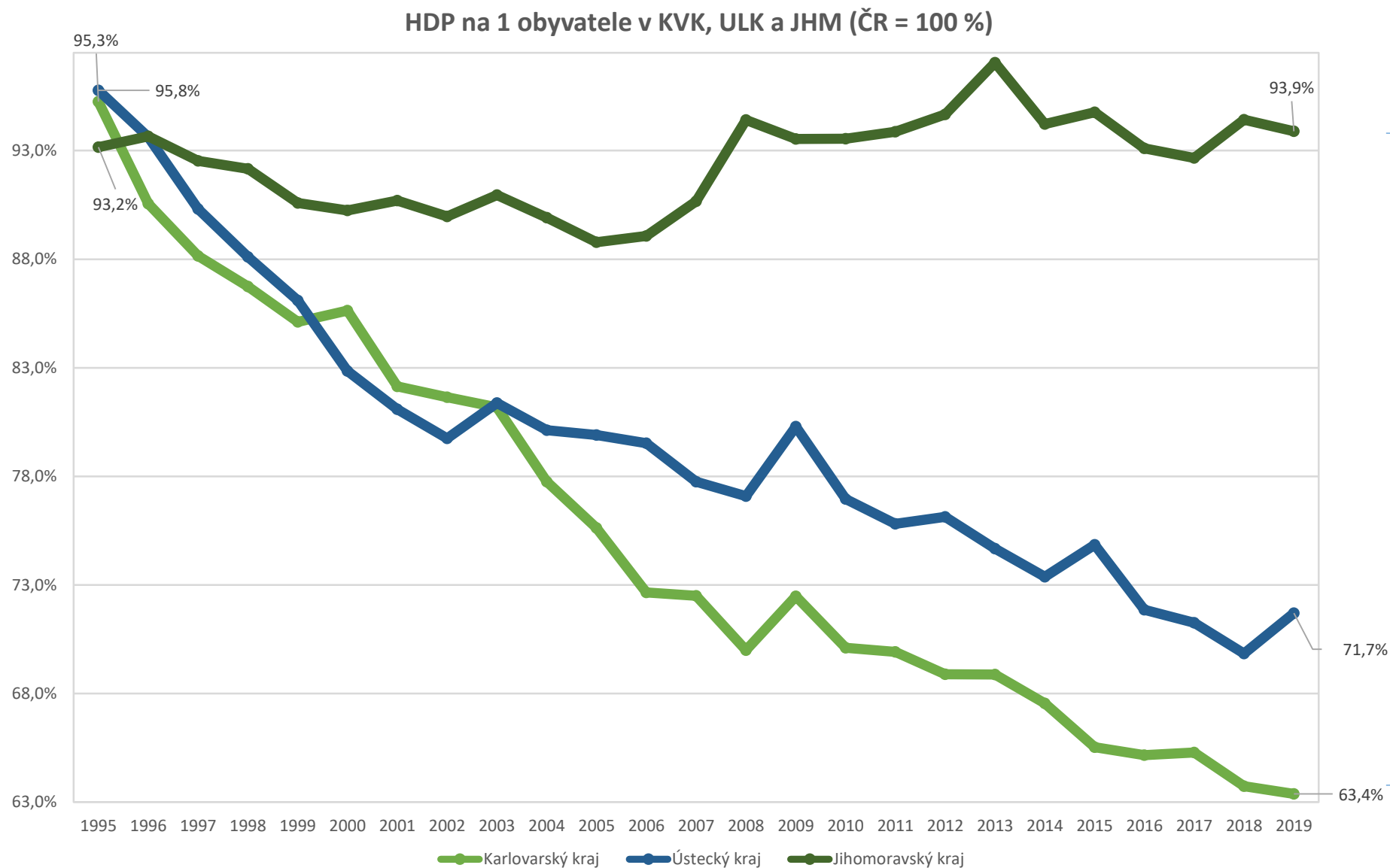
Zdroj dat: ČSÚ

Rozevírání nůžek mezi regiony

„Detailní informace o přínosech politiky soudržnosti politiky pro ČR a její regiony“ a „Zpráva o uplatňování Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020“ (obě zdroj MMR) uvádějí (byť byly paradoxně předloženy jako doklad o naplňování cíle kohezní politiky):

- Kraj **Ústecký** nacházející se v roce 2004 na 8. místě **se propadl na 13. pozici** v roce 2015 !!!
- **nejméně rostl kraj Ústecký (1,8%) a s velkým odstupem kraj Karlovarský (0,7%)**
- **Od roku 2012 se divergence mezi kraji mírně zvyšuje !!!**
- Kromě Prahy, Středočeského kraje a regionu Jihovýchod zbylé regiony ČR v konkurenci jiných regionů střední Evropy stagnují nebo i ztrácejí.
- Nejlépe postavené kraje vykazují rozdíl v dynamice růstu **a k reálné konvergenci nedochází**
- Výsledky nezaměstnanosti ukazují, že k **reálnému přibližování postižených regionů nedochází**. U míry nezaměstnanosti nelze **potvrdit konvergenční tendence**. Rozdíly se mírně prohloubily v období hospodářské krize.
- **U bytové výstavby se konvergenční tendence u postižených regionů zastavily a v posledních 4 letech již k přibližování nedochází.**
- **Od roku 2013 jsou patrné divergenční tendence** mezi postiženými regiony a regiony ostatními.
- Nejvyšší tempo demografického stárnutí vykazují postižené regiony, ve kterých je navíc zvýšená míra nezaměstnanosti a celkový nedostatek pracovník míst. Jedná se o Karlovarský a Ústecký kraj, ale také např. o Moravskoslezský kraj.
- Naděje dožití žen se v postižených regionech zvyšuje průměrně pomaleji než v regionech ostatních
- atd

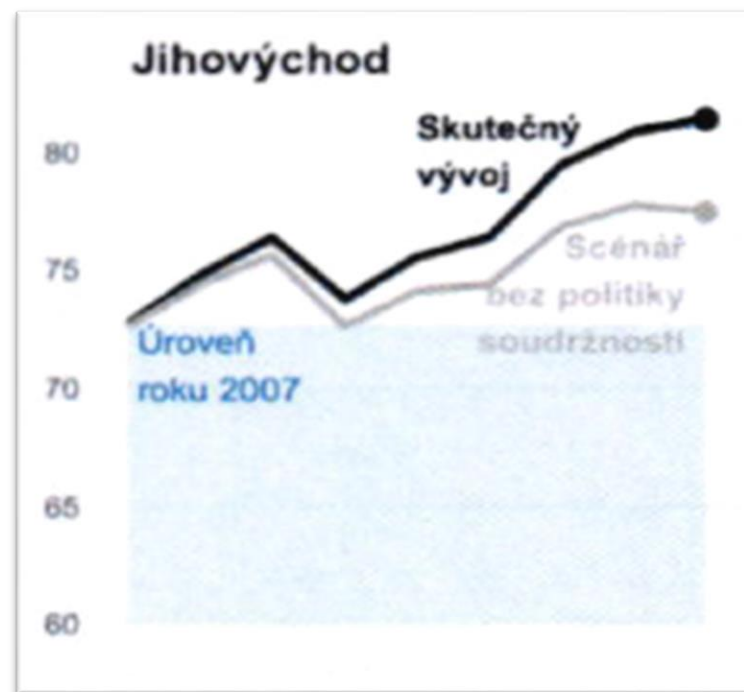
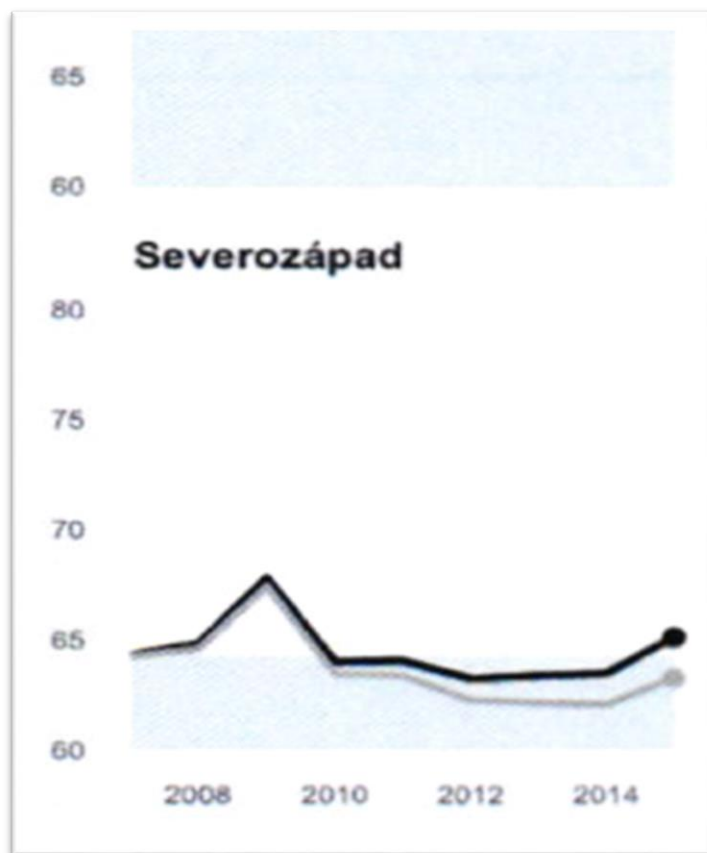
Brutální **rozevírání nůžek** mezi kraji - rozdíl mezi KVK a JHM v HPD na 1 obyvatele již neuvěřitelných **30,5%**!

Rozevírání nůžek mezi regiony soudržnosti

- **Severozápad** má nízkou výchozí základnu už v roce **2007 (pod 64%)**. Šlo sem nejméně eurodotací a zaostávání vůči ostatním regionům se zvětšilo! **Od roku 2007 Severozápad beze změny!**
- Severozápad na rozdíl od jiných podporovaných regionů má minimální rozdíl vývoje s dotacemi i bez dotací, zatímco např. Jihovýchod šel z výchozího poměru 73% nahoru výrazně, na 80%)

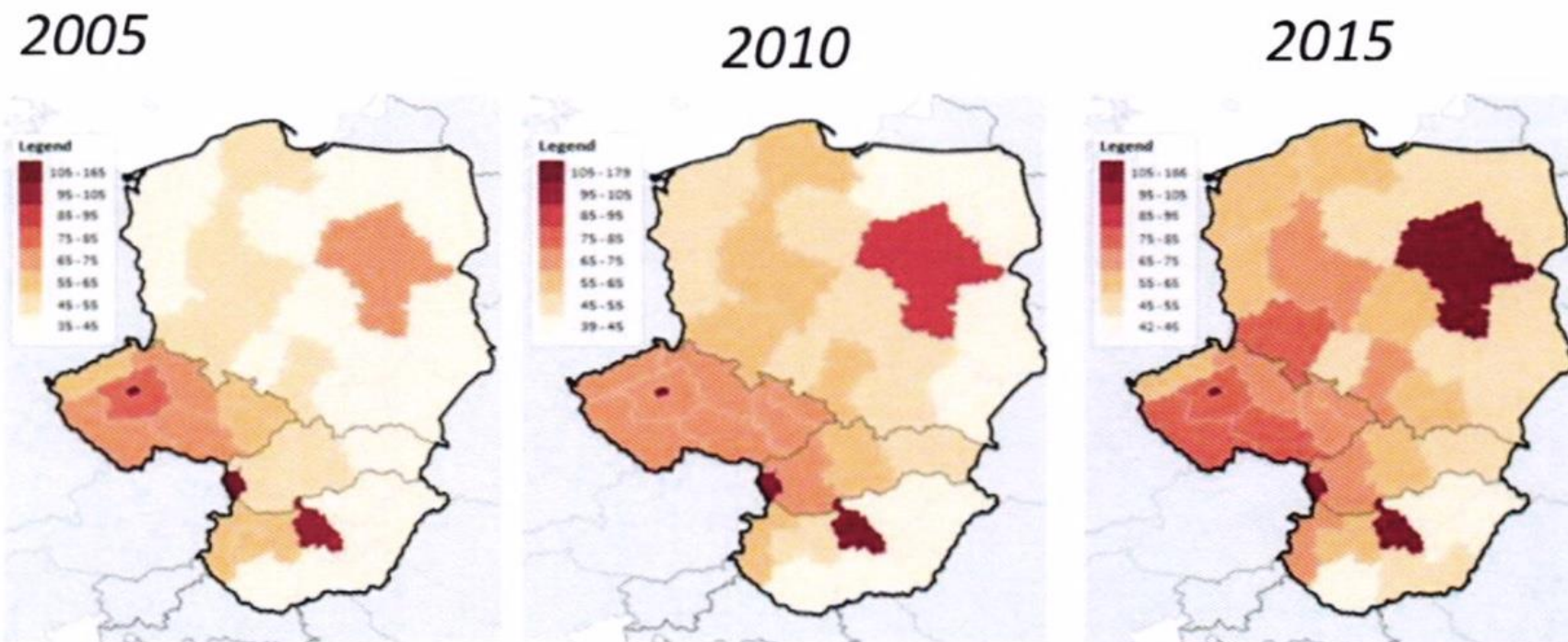
Zdroj dat: MMR

Rozevírání nůžek mezi evropskými regiony

- Ostatní regiony nás rychle dohánějí a brzy předeženou – např. regiony Polska ve vývoji 2005 – 2015 na mapce to jasně ukazují
- Zatímco jiné regiony ČR zbohatly, především jih, **Severozápad** je na tom stále podobně špatně!
(máme u nás tři úrovně regionů, spíše však **4 úrovně**, a tomu by měla odpovídat reálná podpora)

Obrázek: HDP regionů V4 jako podíl průměru EU (%)

Zdroj: Ex post evaluation and forecast of benefits obtained by the EU-15 countries as a result of implementing Cohesion Policy in the V4 countries; imapp, Poland; 2017

2. Koncentrovaný úpadek - data

Nemáme 3, ale **4 úrovně** rozvoje regionů soudržnosti:

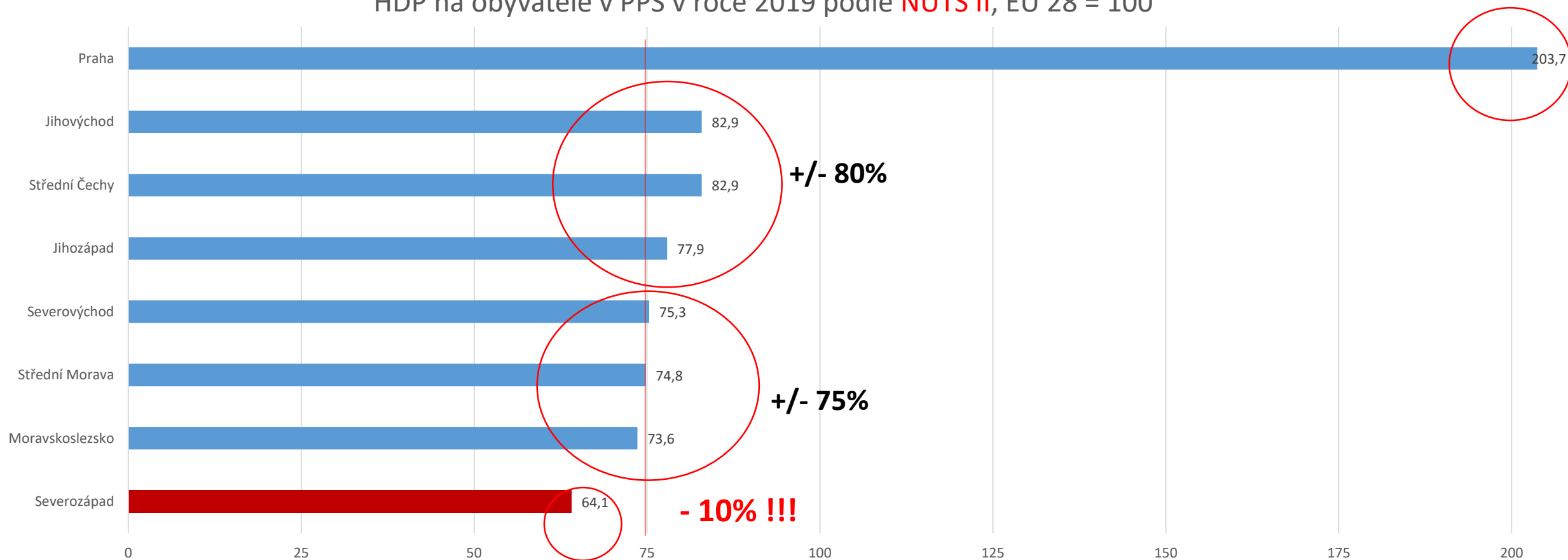
I. Praha: na trojnásobku 75% průměru EU

II. Jihovýchod, Střední Čechy, Jihozápad: +/- 80%

III. Severovýchod, Střední Morava, Moravskoslezsko: +/- 75%

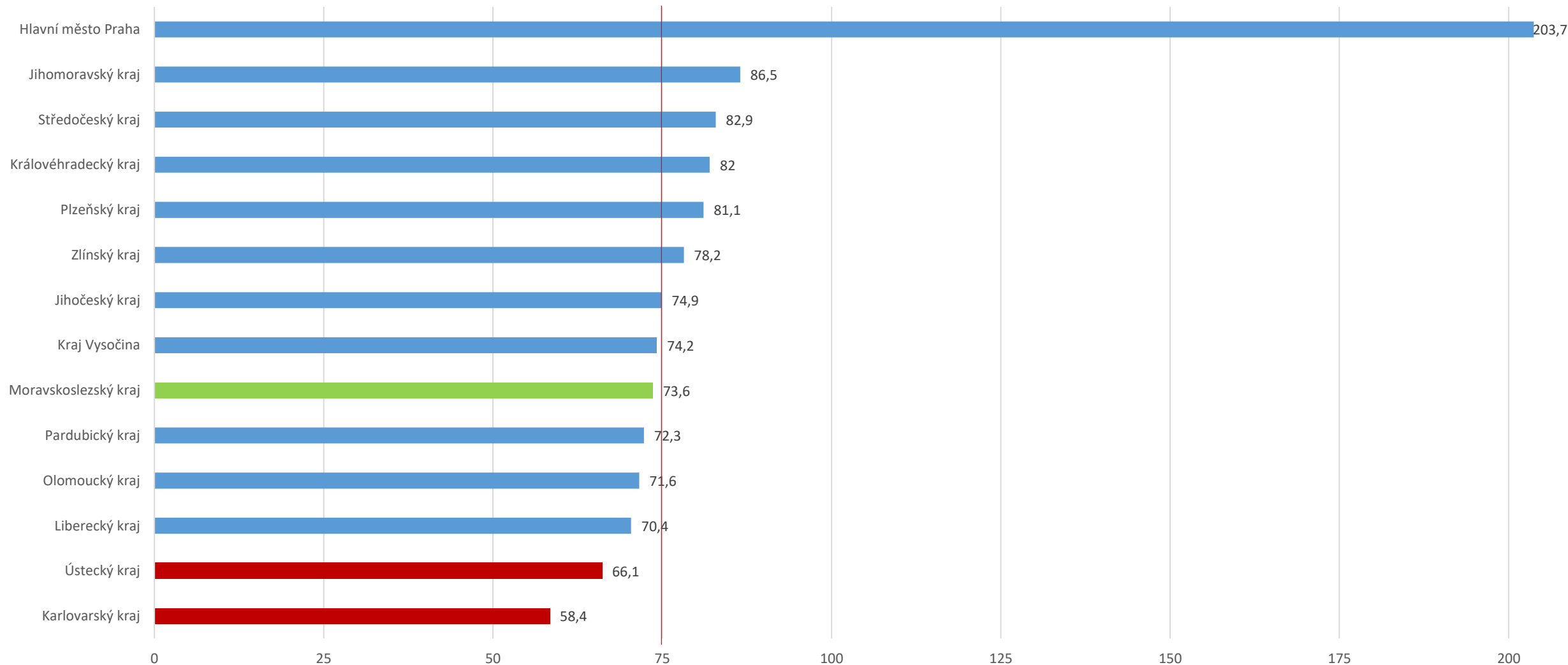
IV. **Severozápad: Se 64% s velkým odstupem region Severozápad, který od roku 2007 nekonverguje, vůči Praze zaostává již o 140 %, a je o 10% pod regiony III. úrovně!!!**

HDP na obyvatele v PPS v roce 2019 podle **NUTS II**, EU 28 = 100

V HDP na obyvatele vůči průměru EU setrvale na posledním místě s výrazným zaostáváním **Ústecký a Karlovarský kraj**

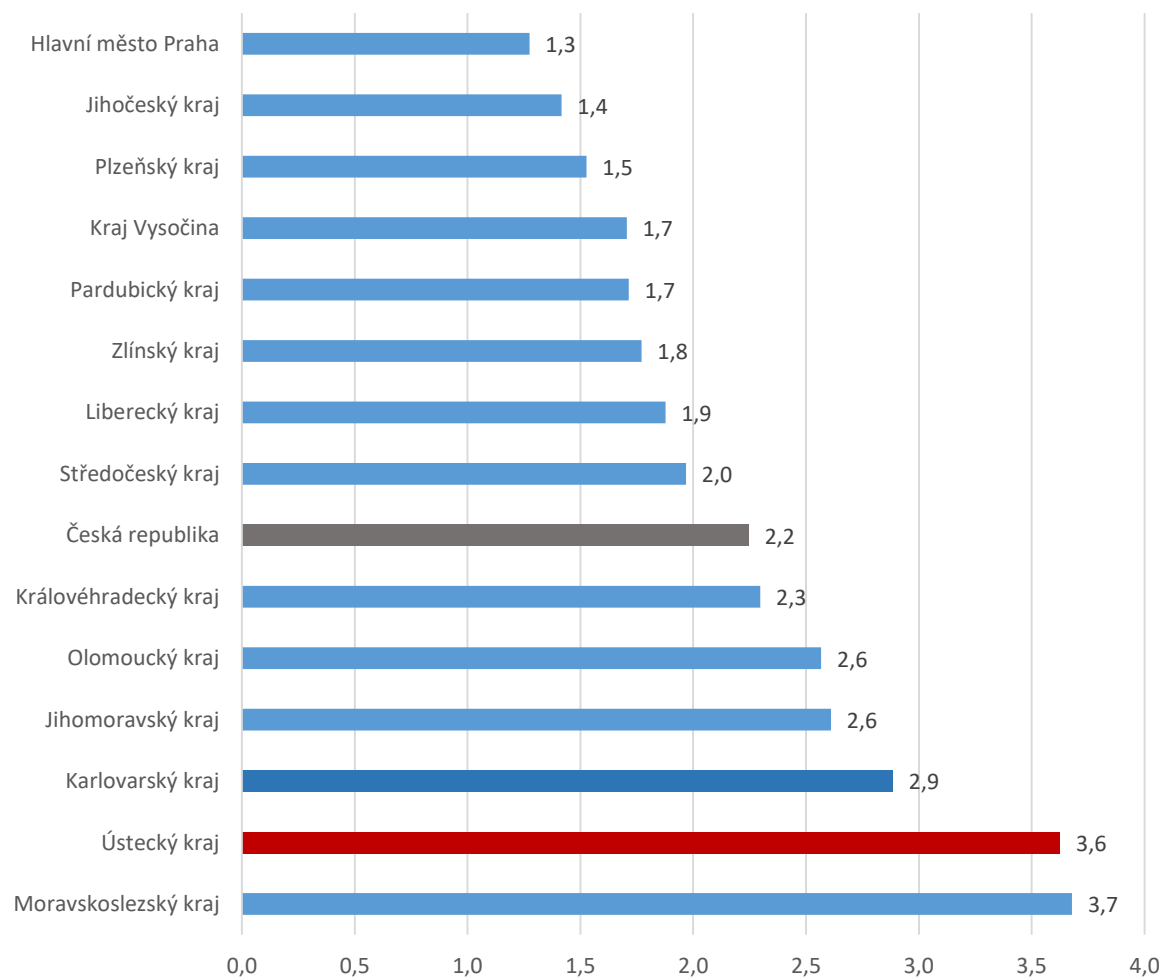
HDP na obyvatele v PPS v roce 2019 podle **krajů**, EU 28 = 100

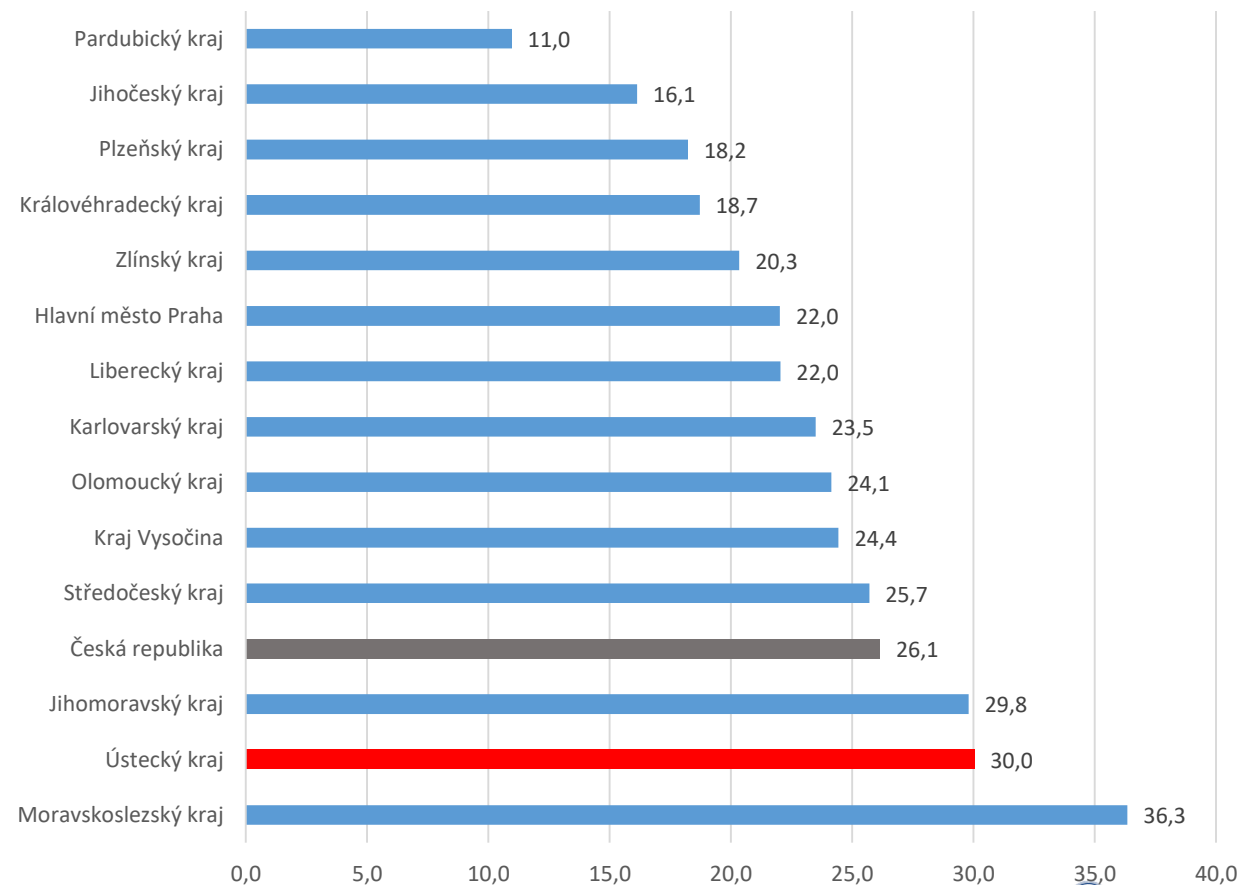
Zdroj dat: ČSÚ

Ústecký a Karlovarský kraj vykazuje dlouhodobě jednu z nejvyšších nezaměstnaností

Obecná míra nezaměstnanosti 2018 (roční průměr, %)

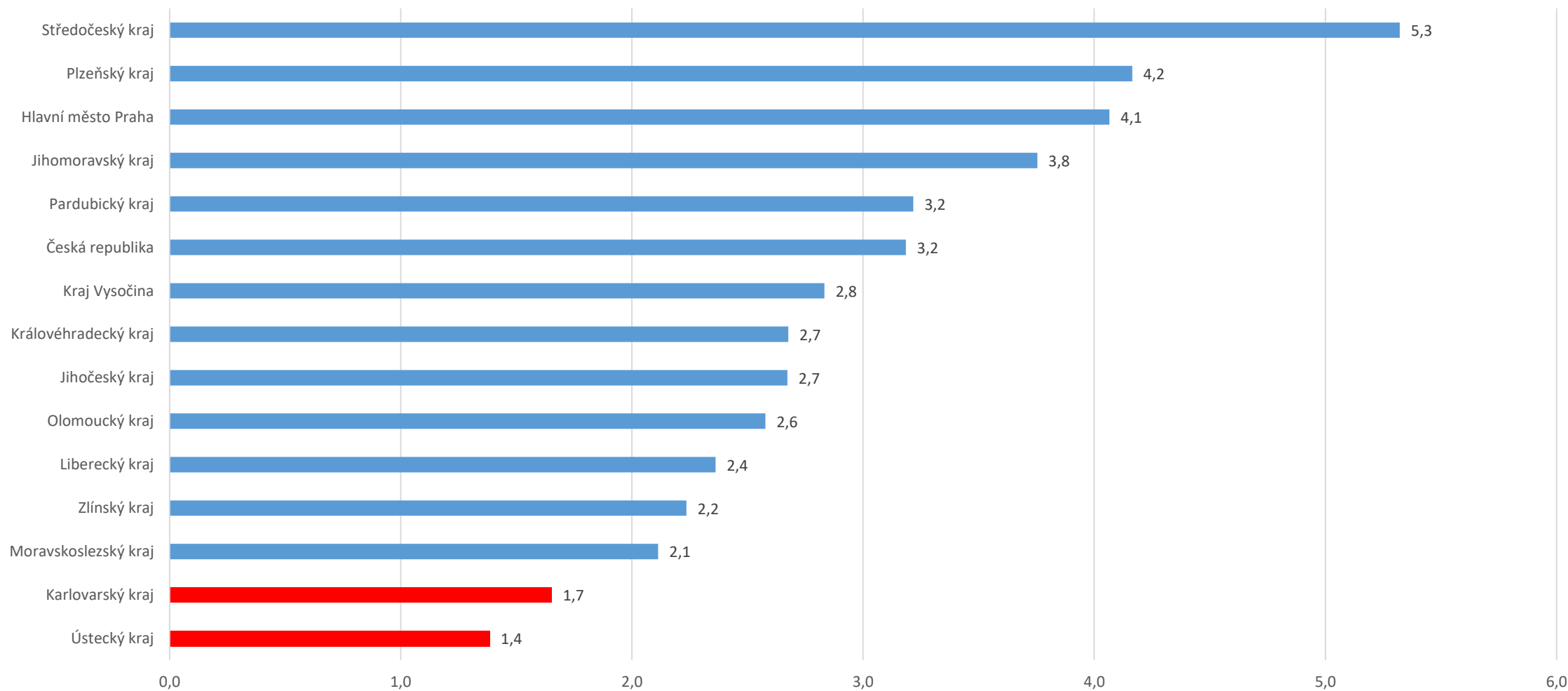
Podíl uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadů práce déle než 1 rok z celkového počtu uchazečů evidovaných úřady práce v % (2018)

Zdroj dat: ČSÚ

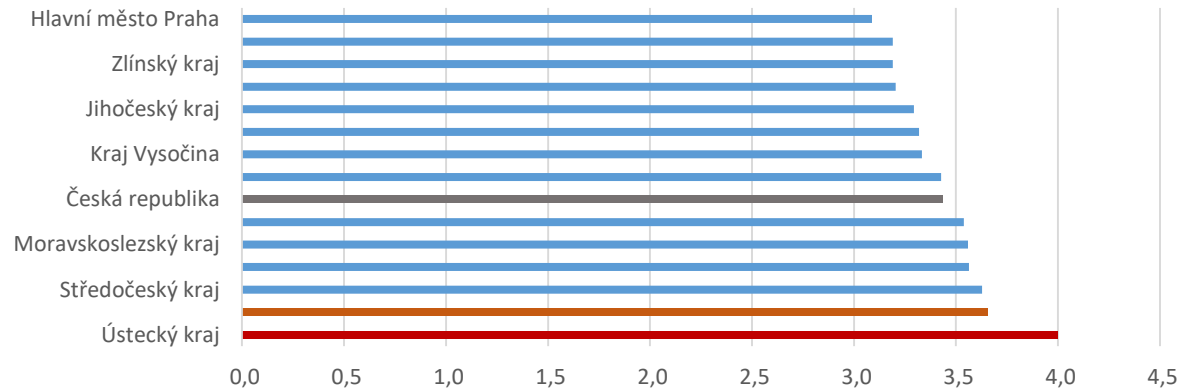
V Ústeckém a Karlovarském kraji bylo postaveno **nejméně** bytů z celé ČR

Dokončené byty na 1 000 obyvatel středního stavu (2018)

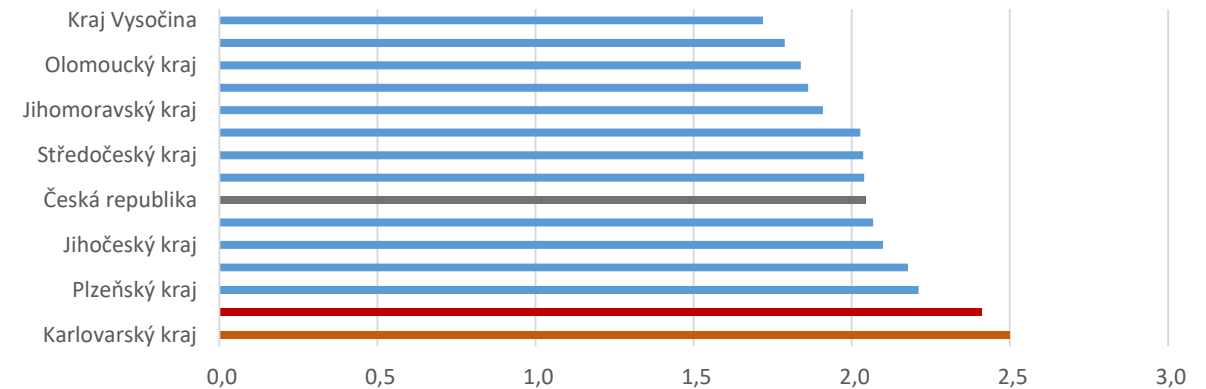

Ústecký a Karlovarský kraj vykazují největší úmrtnost jak na novotvary, tak na oběhovou soustavu, a to u mužů i u žen

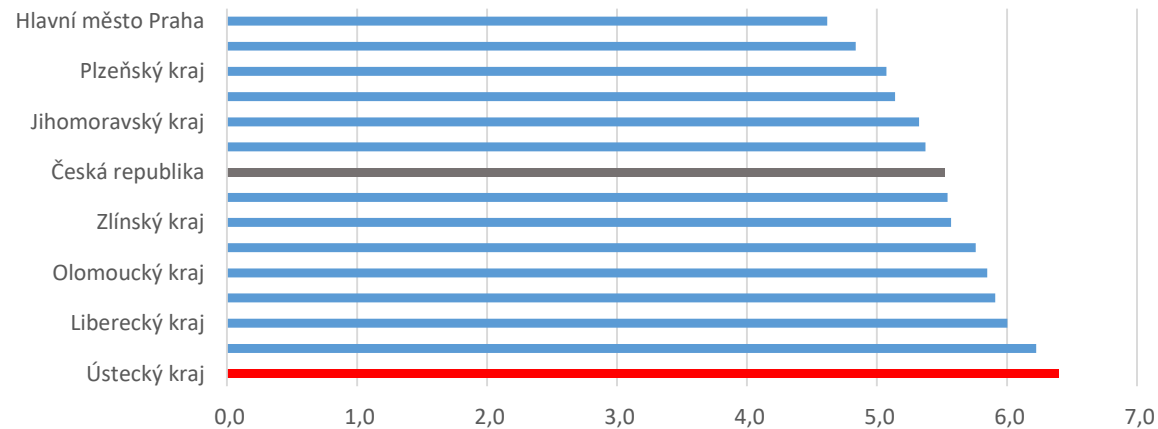
Standardizovaná úmrtnost na novotvary (na 1 000 obyvatel) - muži (2018)

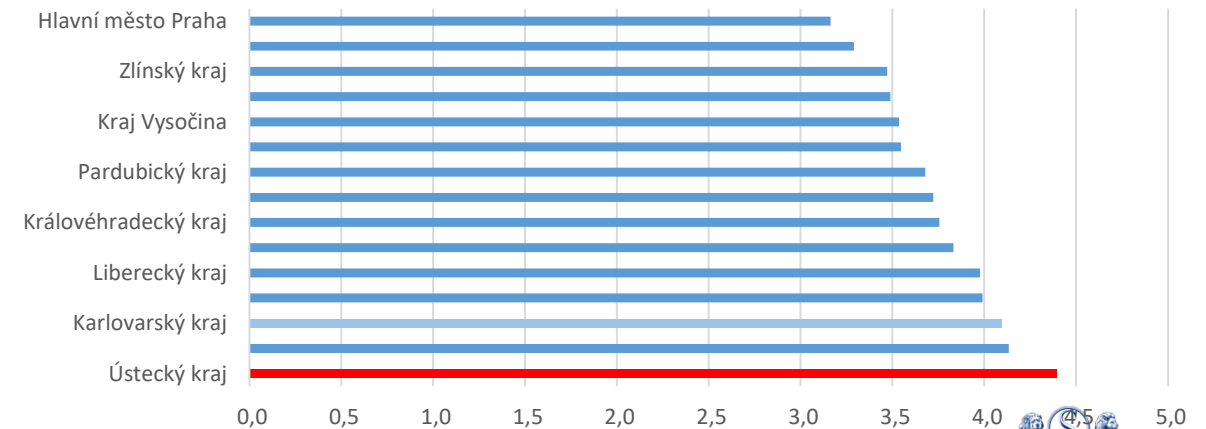
Standardizovaná úmrtnost na novotvary (na 1 000 obyvatel) - ženy (2018)

Standardizovaná úmrtnost na nemoci oběhové soustavy (na 1 000 obyvatel) - muži (2018)

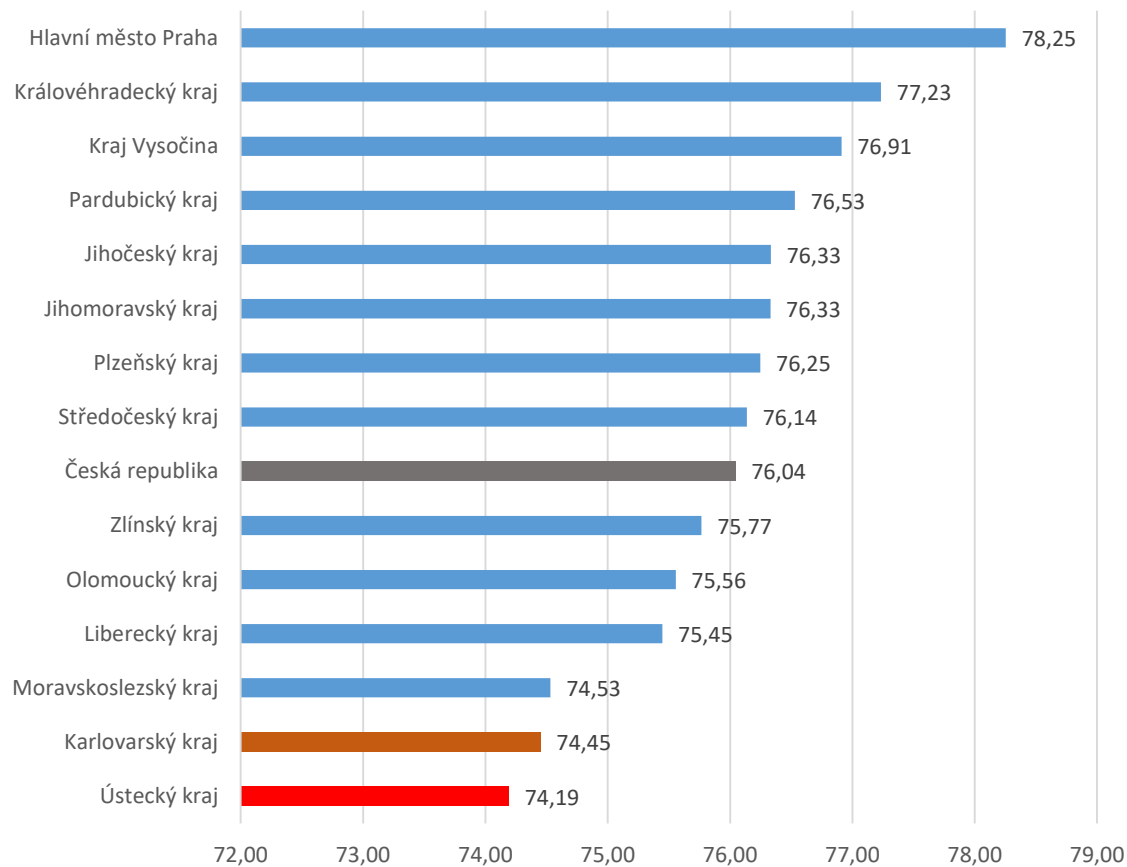

Standardizovaná úmrtnost na nemoci oběhové soustavy (na 1 000 obyvatel) - ženy (2018)

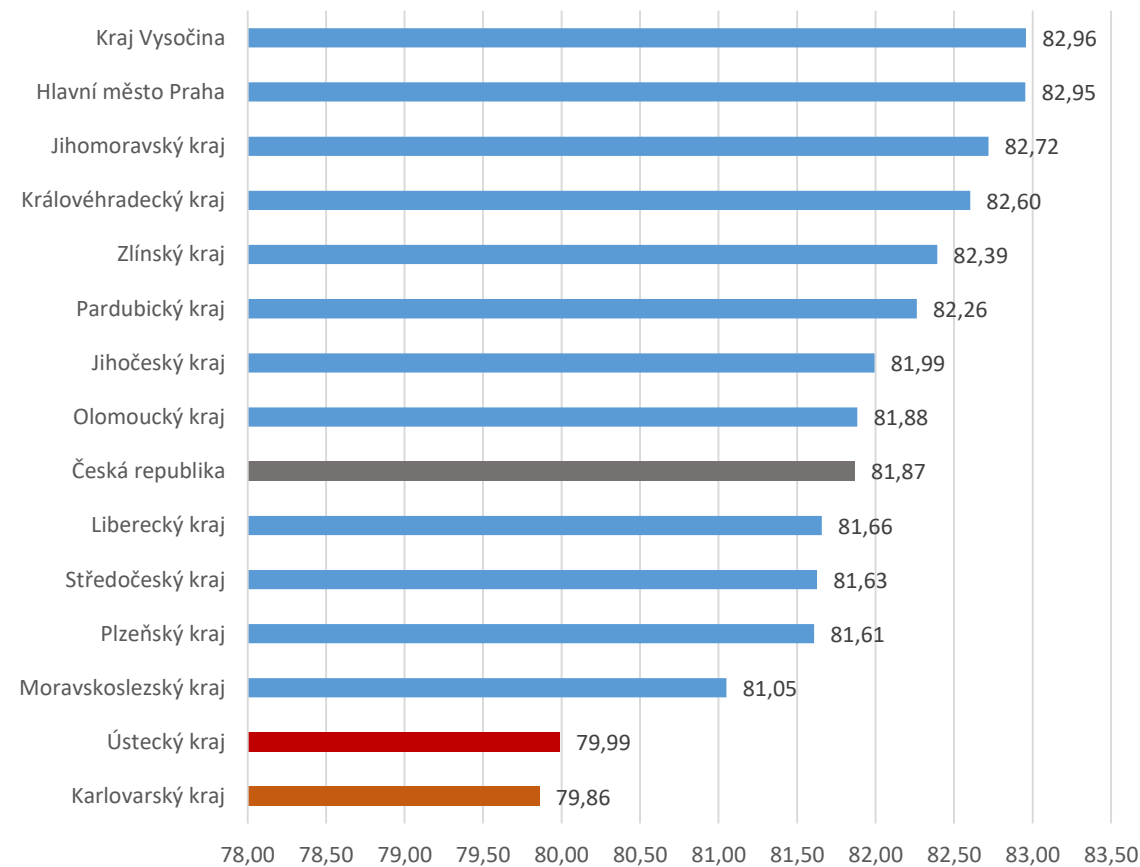

Muži i ženy v Ústeckém a Karlovarském kraji dříve umírají, např. ženy v těchto krajích mají v průměru o 3 roky kratší život než na Vysočině

Naděje dožití při narození - muži (dvouletý klouzavý průměr) (2018)

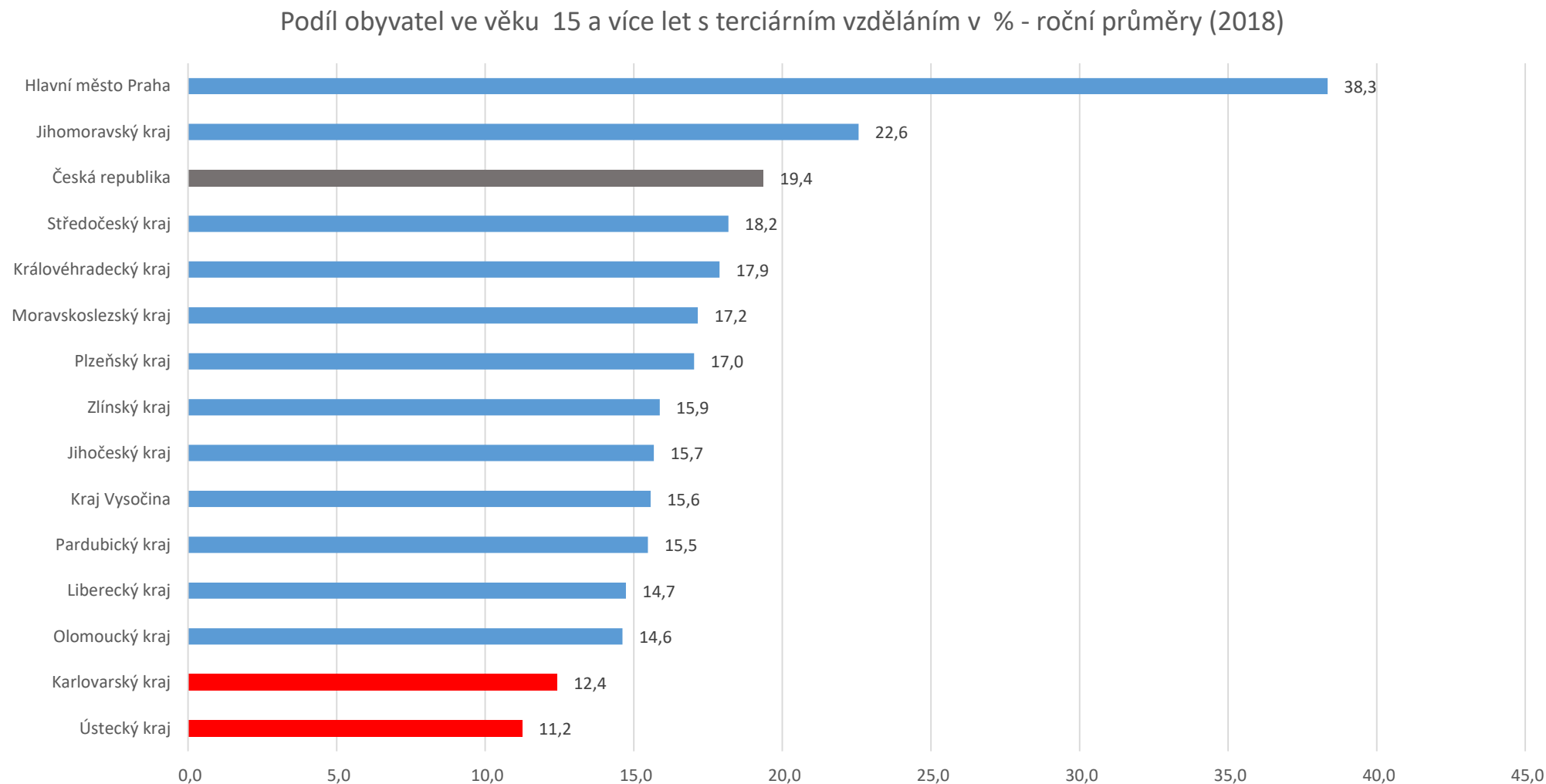

Naděje dožití při narození - ženy (dvouletý klouzavý průměr) (2018)

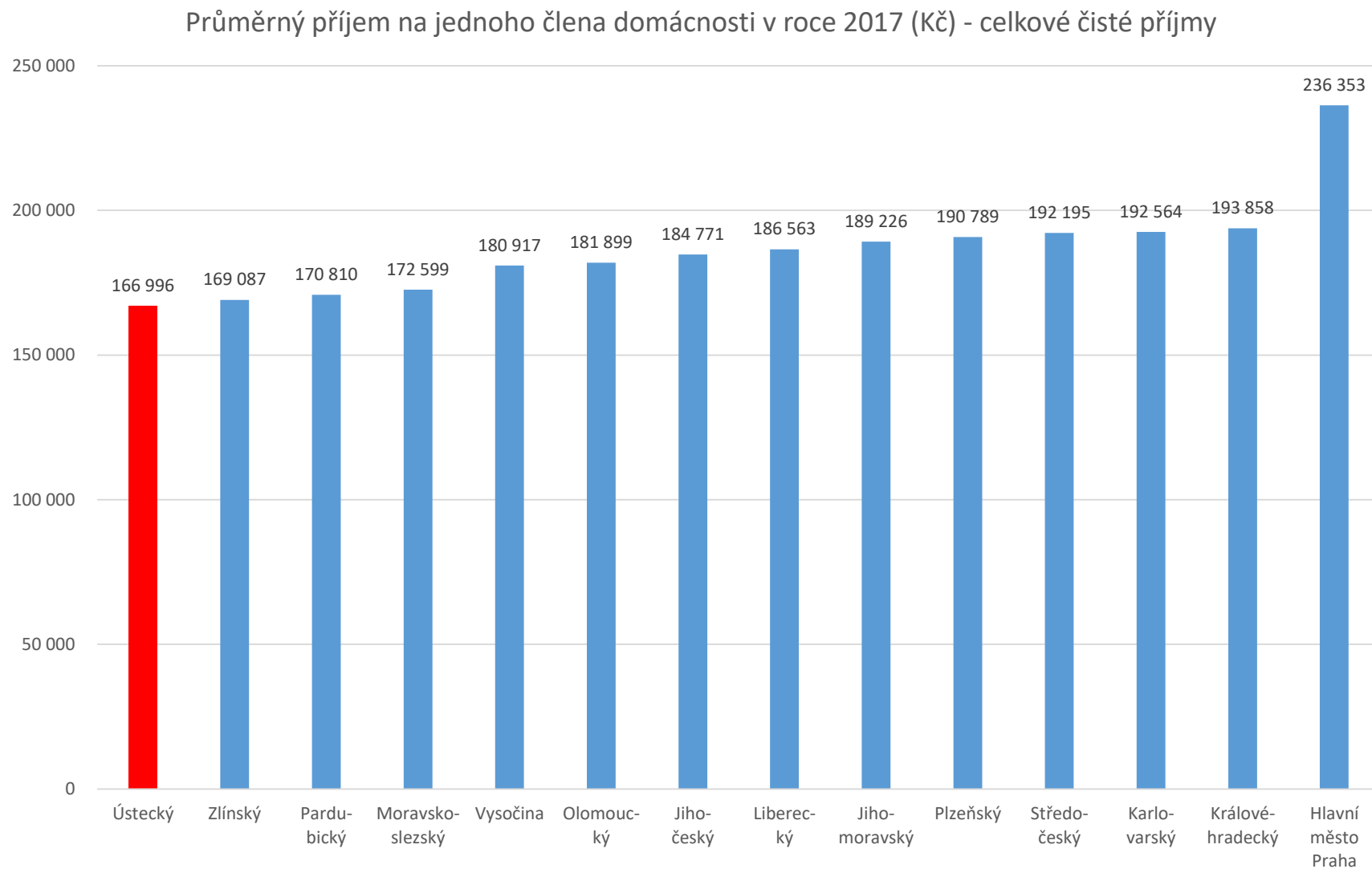
Ústecký a Karlovarský kraj vykazují nejmenší počet vzdělaných osob mezi svými obyvateli, v UK téměř 3,5x méně než v Praze

Zdroj dat: ČSÚ

Ústecký kraj vykazuje nejmenší celkové čisté příjmy na 1 člena domácnosti

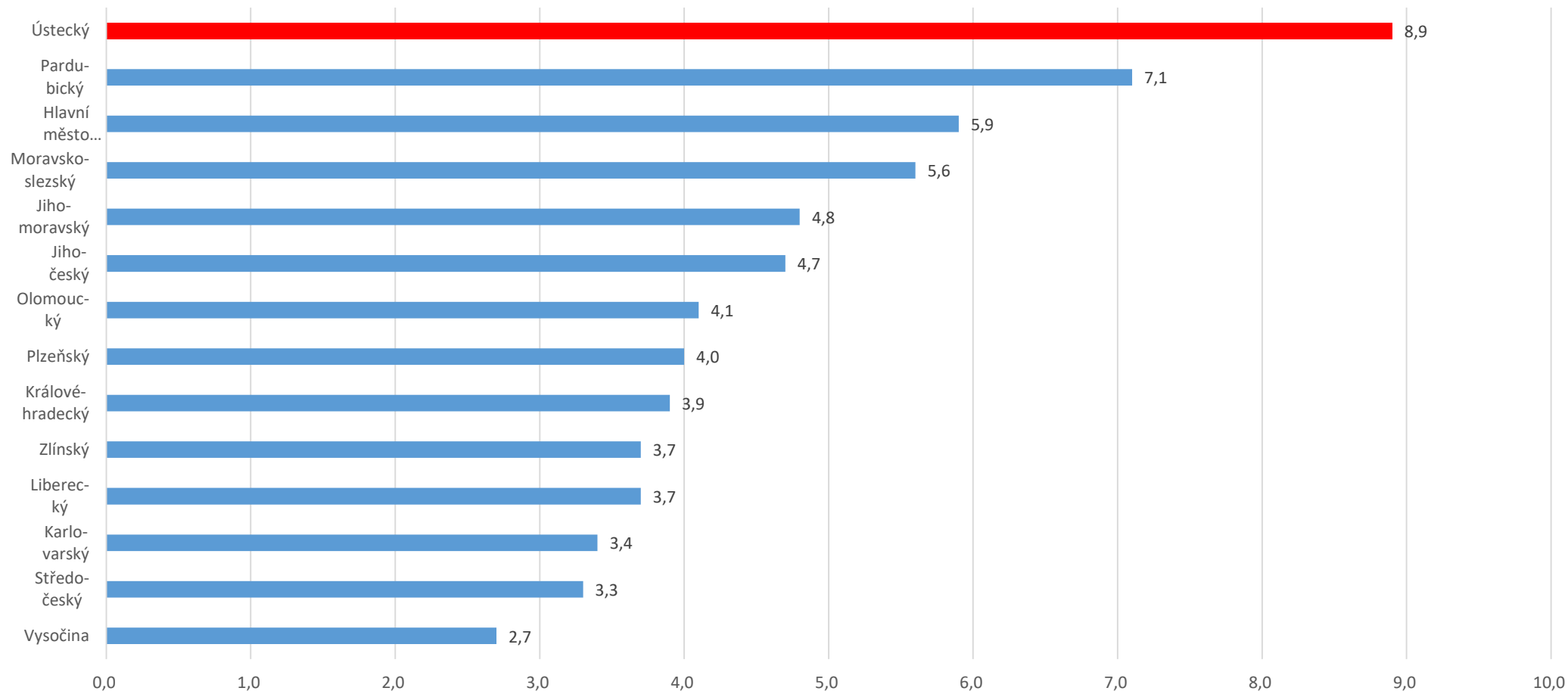
Zdroj dat: ČSÚ

Téměř 9% domácností v Ústeckém kraji nevychází s příjmem

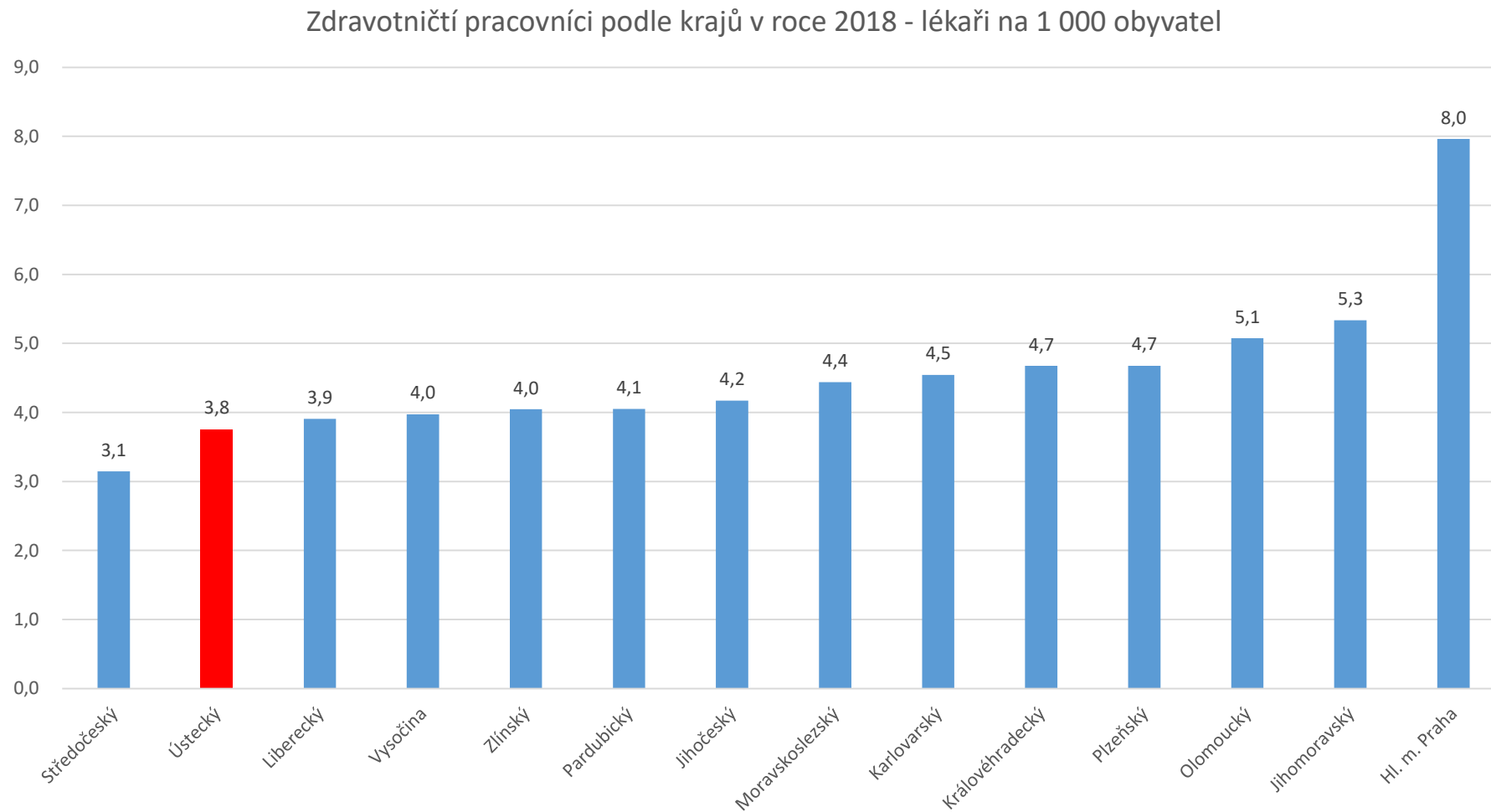
Zdroj dat: ČSÚ

Domácnost vycházela dle subjektivního názoru s příjmem (%) s velkými obtížemi

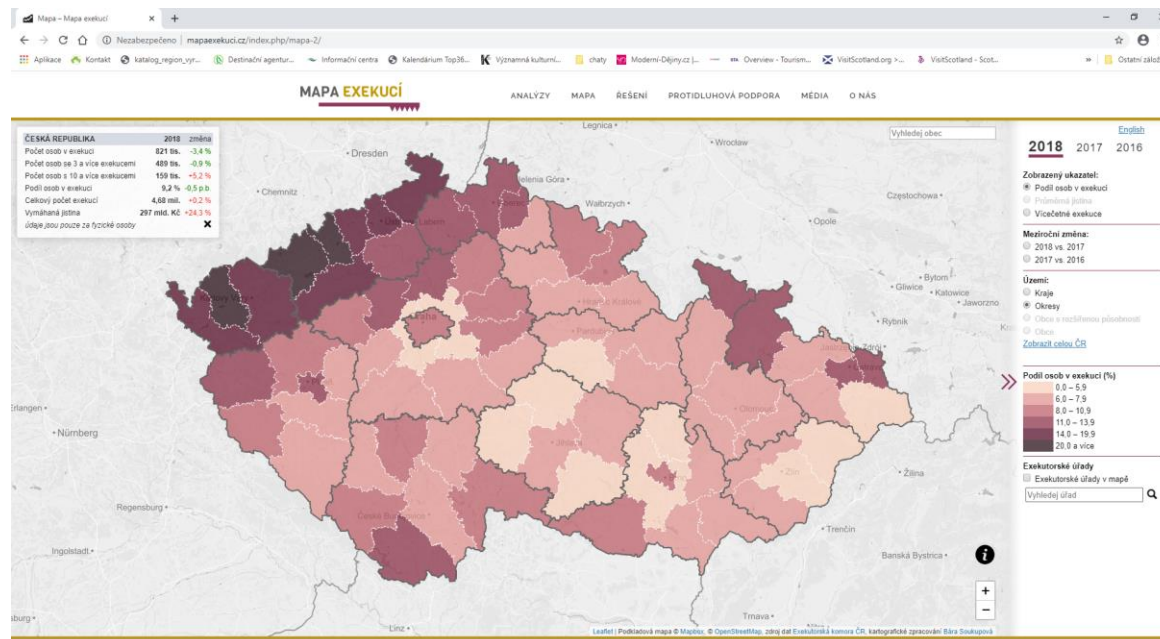

Ústecký kraj má jeden z největších nedostatků lékařského personálu

Zdroj dat: ČSÚ

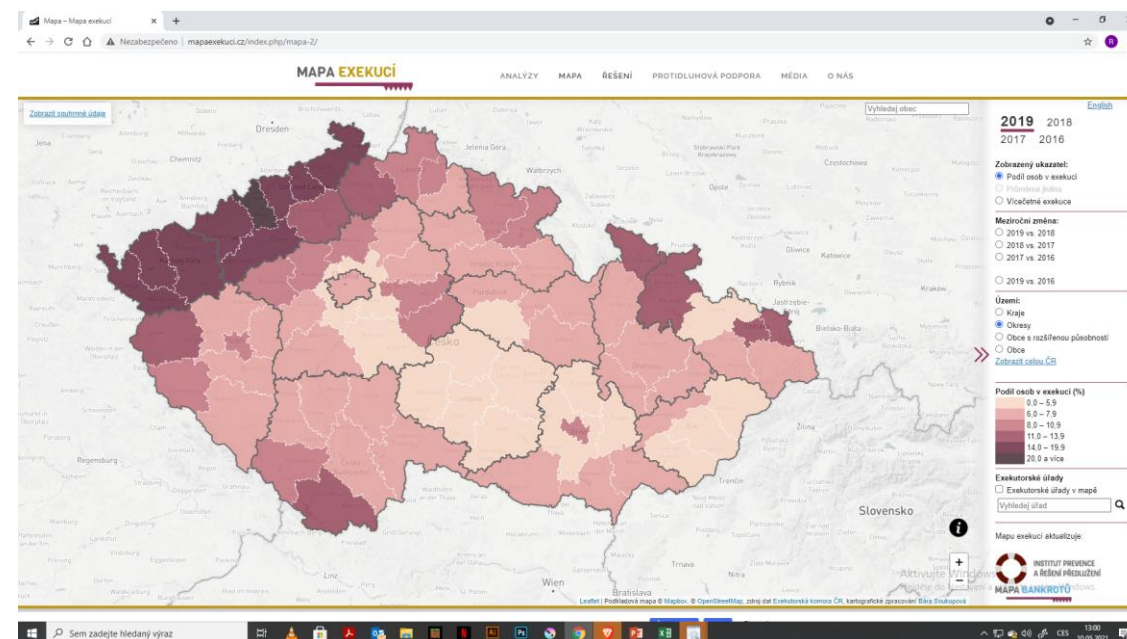
2. Koncentrovaný úpadek - data

2018

Počet osob v **exekuci**: 821 tis.
Počet osob se 3 a více exekucemi: 489 tis.
Podíl osob v exekuci: 9,2%
Celkový počet exekucí: 4,68 milionů
Vymáhaná jistina: 297 miliard Kč!

Nejhorší Ústecký kraj: přes 17,56 % lidí v exekuci
Druhý nejhorší Karlovarský kraj: 16,85% lidí v exekuci

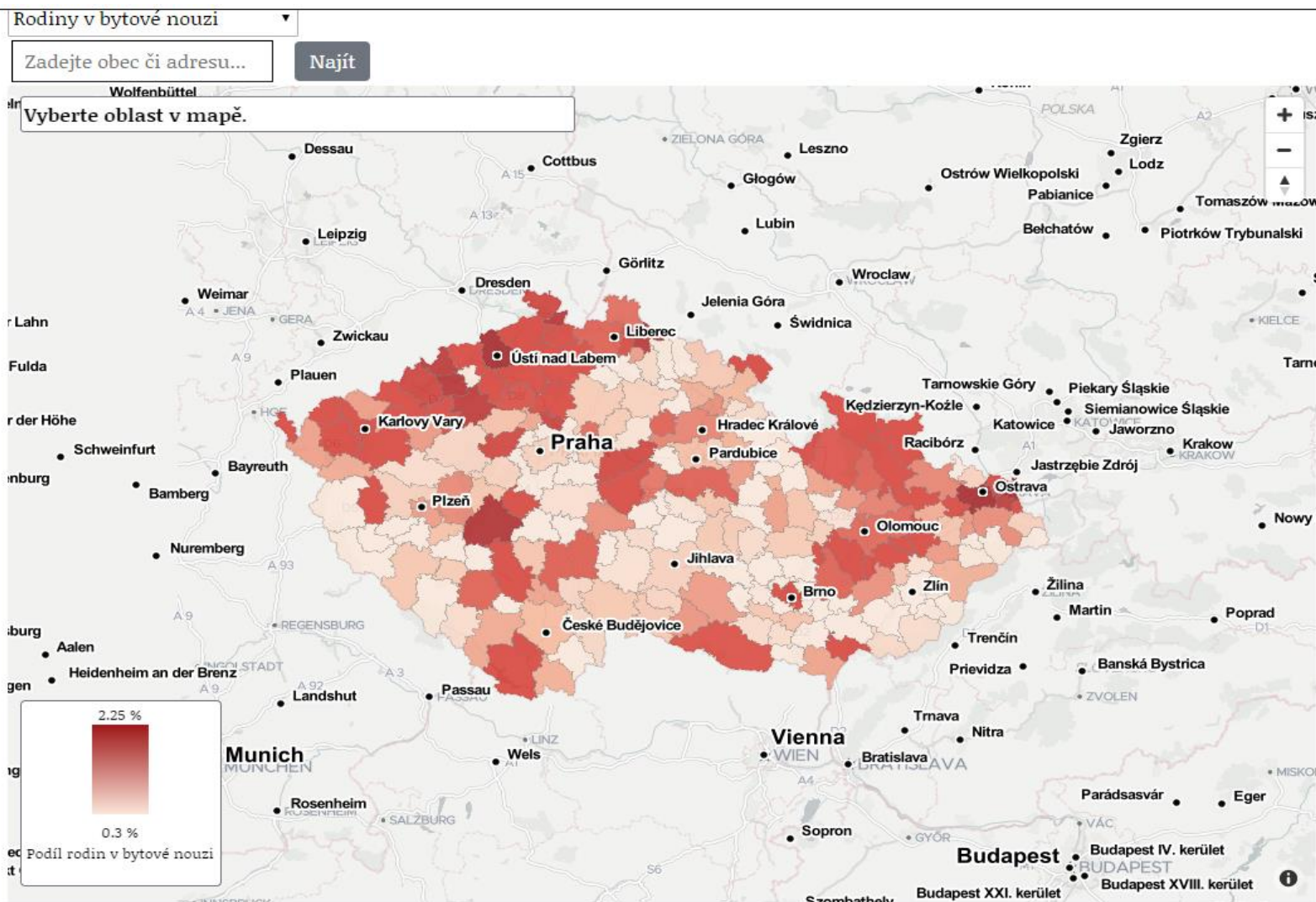
2019

Počet osob v **exekuci**: 775 tis.
Počet osob se 3 a více exekucemi: 474 tis.
Počet osob v exekuci: 8,6 %
Celkový počet exekucí: 4,46 milionů
Vymáhaná jistina: 297 miliard Kč!

Nejhorší Ústecký kraj: přes 16,79 % lidí v exekuci
Druhý nejhorší Karlovarský kraj: 16,53% lidí v exekuci

Zdroj dat:
mapaexekucí.cz

2. Koncentrovaný úpadek - data

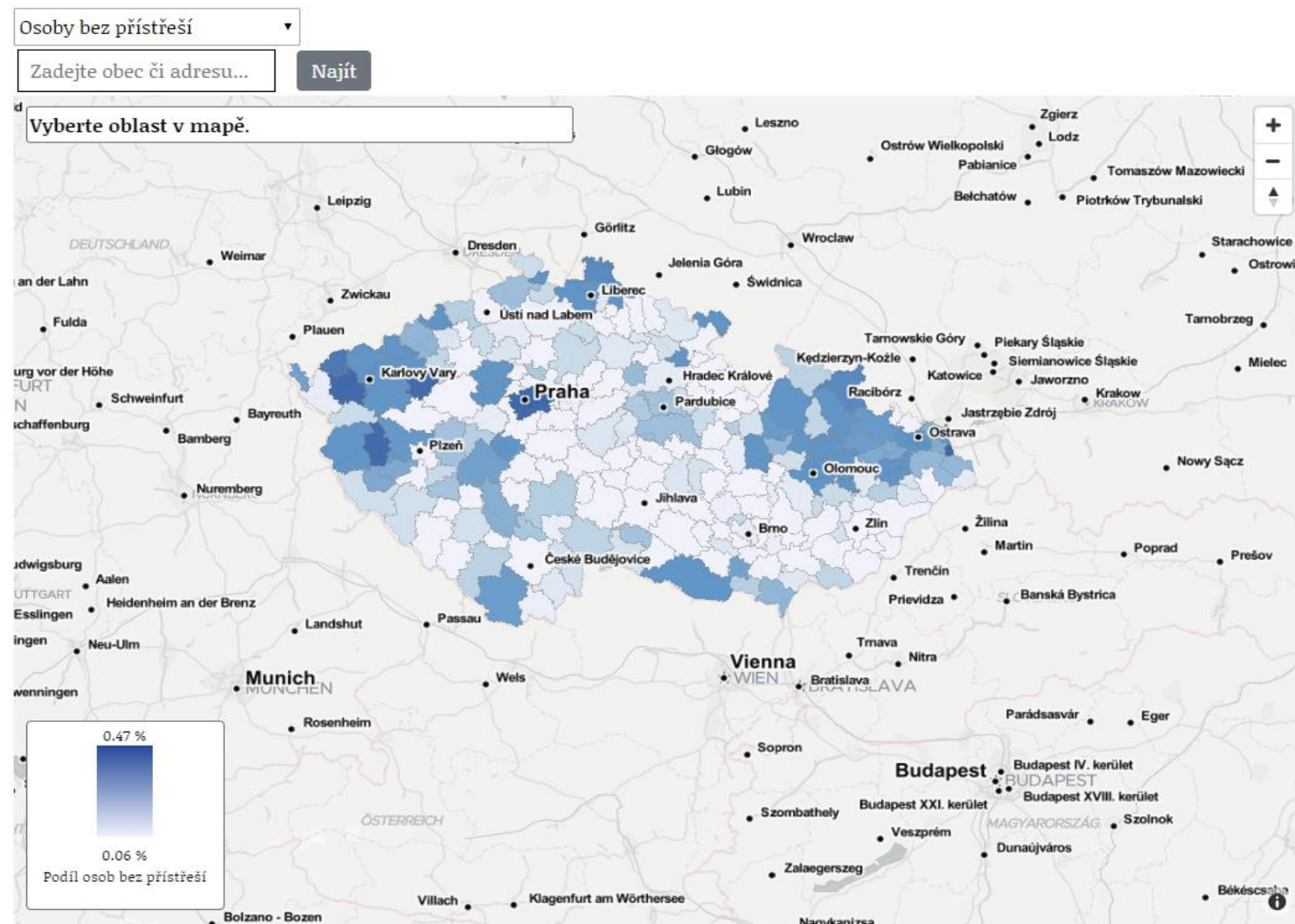

Mapa vyšla letos v červnu v článku [Interaktivní mapa bytové nouze: Prahu trápí bezdomovectví, Ostravu byty v žalostném stavu](#), kde se právě bytové nouzi věnujeme detailně.

Zdroj dat: irozhlas

Ak
Přej

2. Koncentrovaný úpadek - data

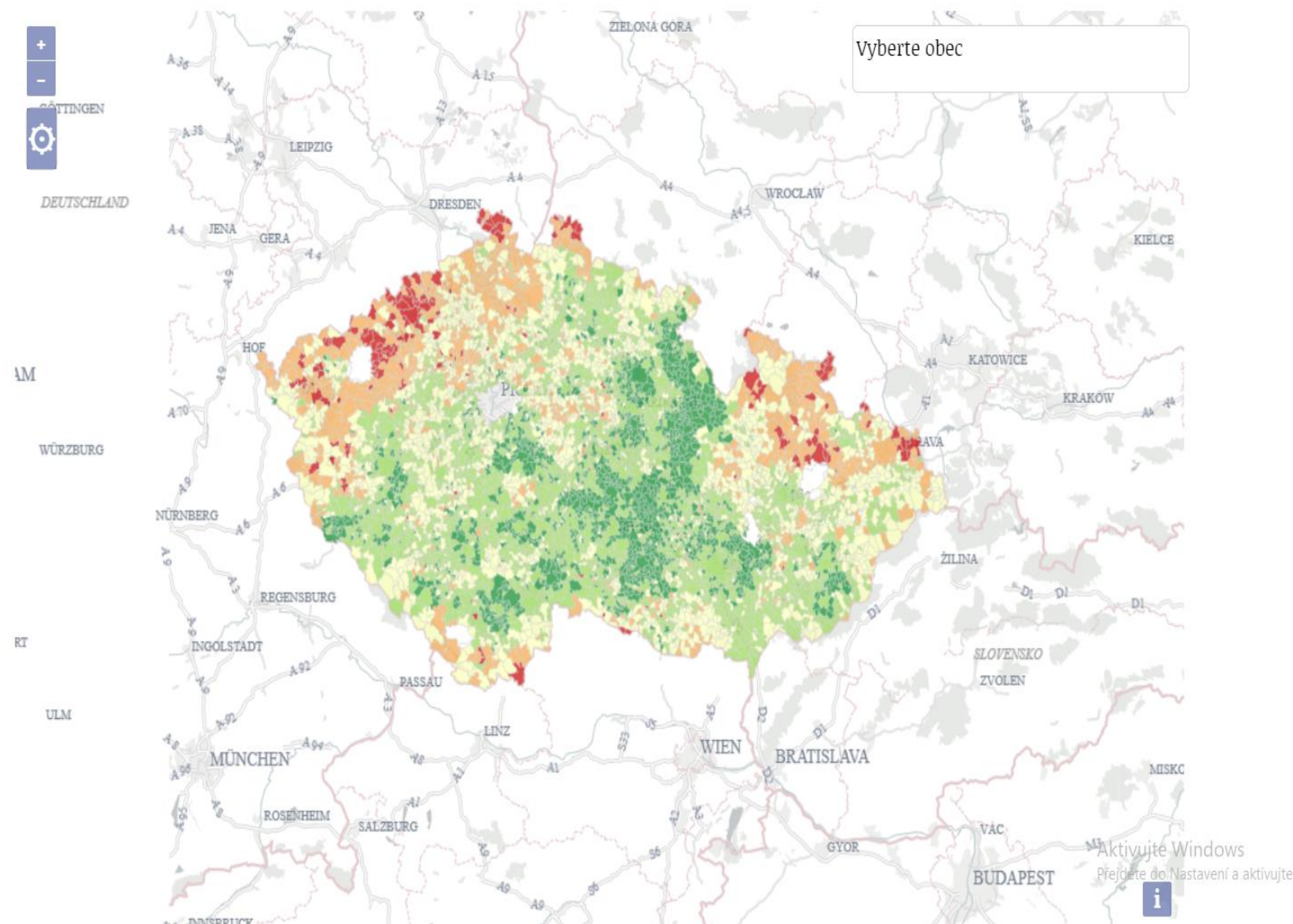
Zdroj dat: irozhlás

Index kvality života 2018

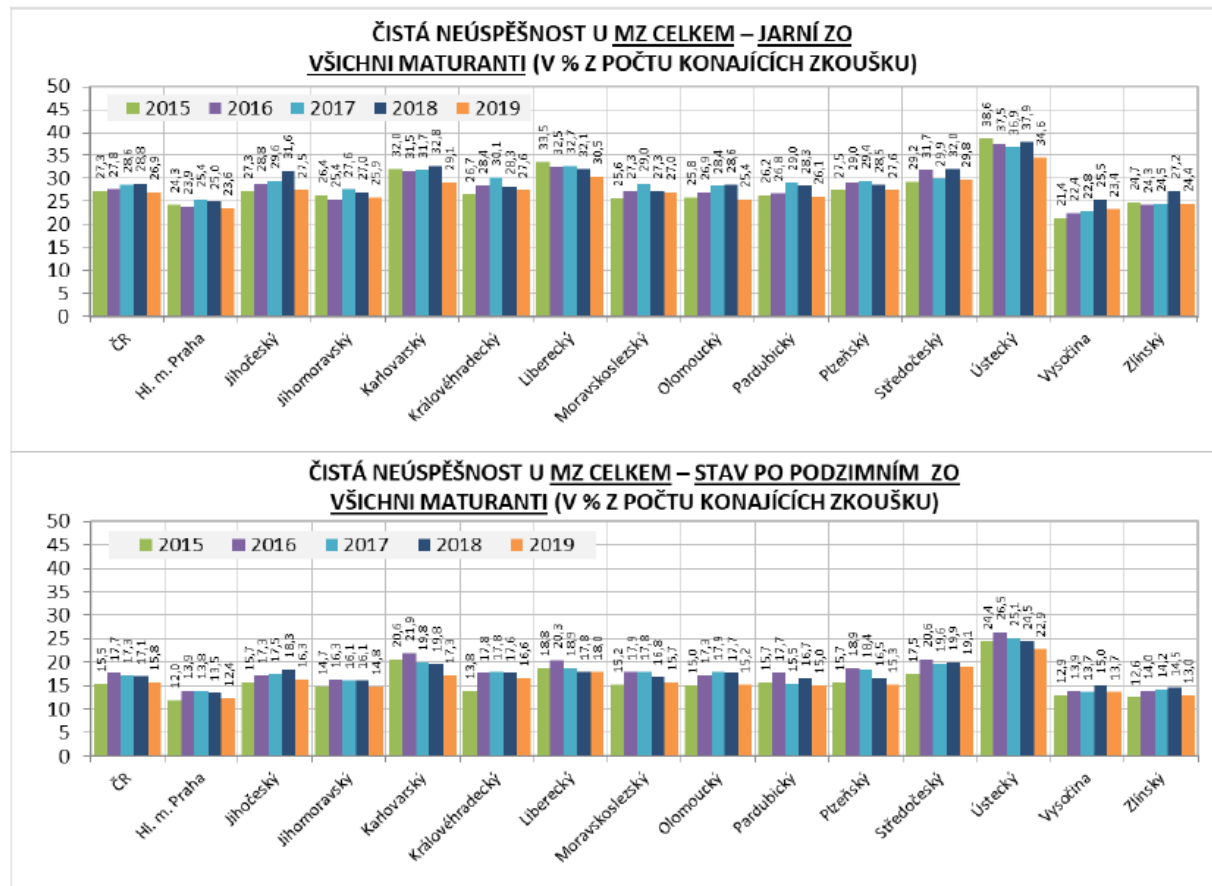
Podle 14 veřejně dostupných datových sad:
Nezaměstnanost, podíl exekucí, bezpečnost, závislost
na průmyslu, vzdálenost od okresního města,
dostupnost lékařské péče, dostupnost středních a
mateřských škol, možnost připojení k rychlému
internetu, dlouhověkost, přírůstek obyvatel,
rozvodovost a počet věřících.

Nejnižší kvalita života v severních Čechách a na
severní Moravě. **Pohraničí** je oproti zbytku republiky
výrazně **červenější** hned v pěti ukazatelích:
nezaměstnanosti, emisích škodlivin, očekávané
naději dožití, podílu exekucí a bezpečnostních
statistikách.

Zdroj dat: irozhlas

VÝVOJ ČISTÉ NEÚSPĚŠNOSTI U MZ CELKEM VŠICHNI MATURANTI – MZ 2015–2019 – JARNÍ ZO A STAV PO PODZIMNÍM ZO

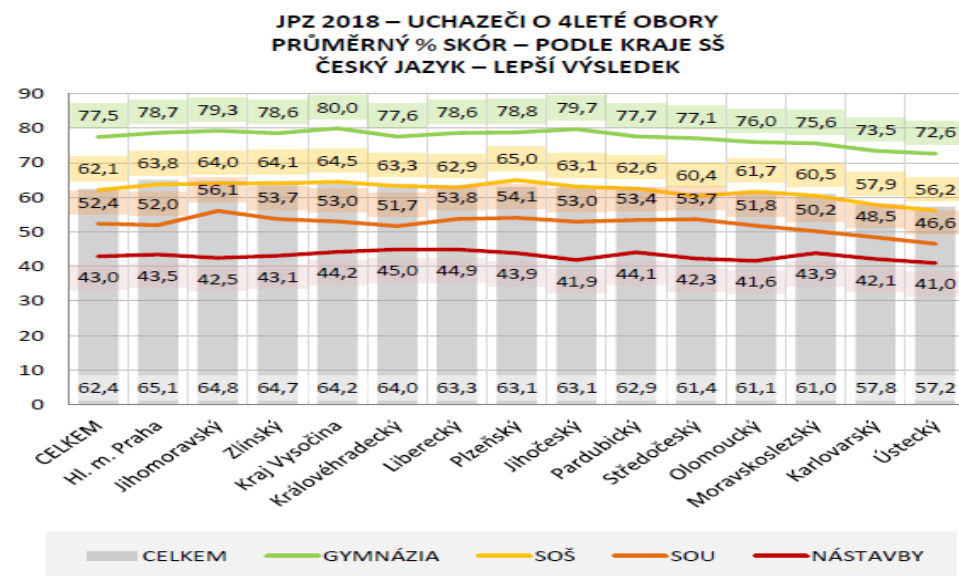

Nejvyšší neúspěšnost
v maturitních
zkouškách v
Ústeckém kraji
a hned poté
v Karlovarském

ČISTÁ NEÚSPĚŠNOST – podíl maturantů, kteří u zkoušky neuspěli ku počtu konajících zkoušku (%).

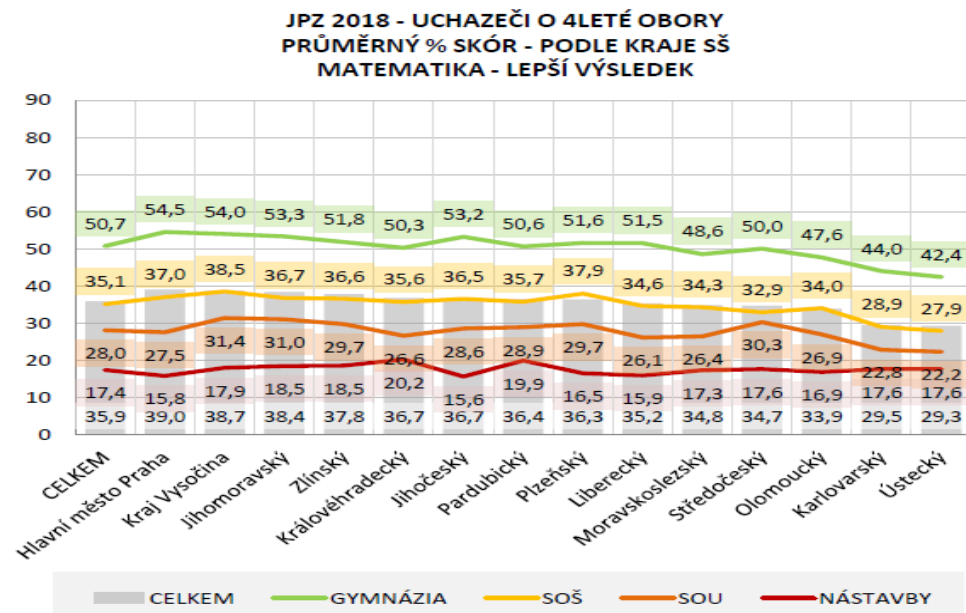
Údaje v obou grafech jsou za všechny maturanty daného ročníku, tedy za žáky konající maturitní zkoušku v řádném, opravném a náhradním termínu.

Zdroj: Cermat

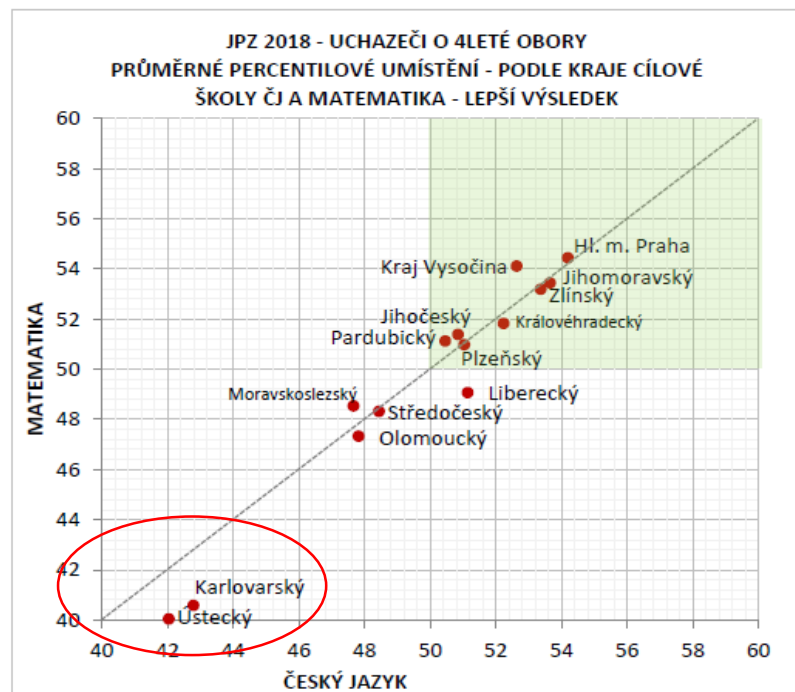
Jednotné přijímací
zkoušky 2018

Nejnižší průměrný
skóre vykazují v ČJ i
matematice
uchazeči v ÚLK a
KVK.

Zdroj: Cermat

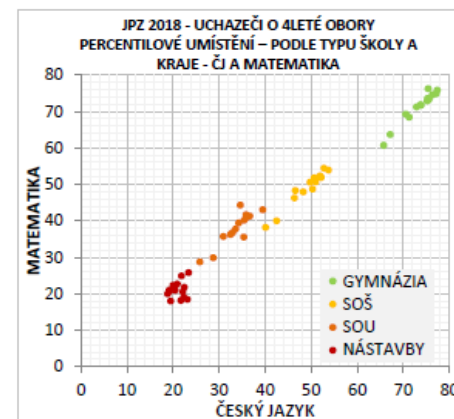
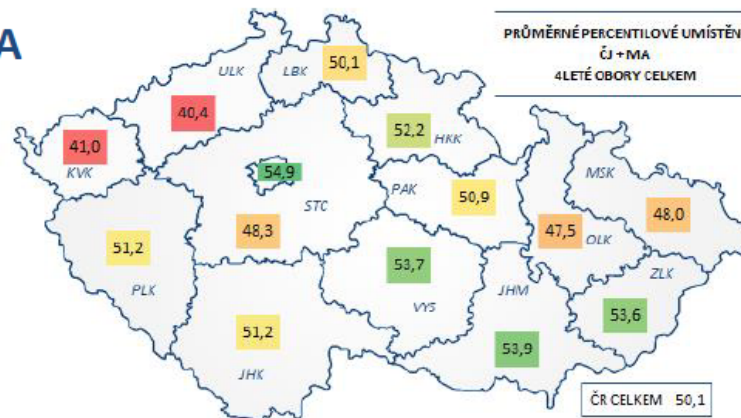
4LETÉ OBORY – ČESKÝ JAZYK A MATEMATIKA PERCENTILOVÉ UMÍSTĚNÍ PODLE KRAJE CÍLOVÉ ŠKOLY

Nad průměrem ČR se v obou zkouškách, tedy jak v češtině, tak v matematice, umístili uchazeči o 4leté obory v Praze, v kraji Vysočina, v Jihomoravském, Zlínském, Královéhradeckém, Jihočeském, Plzeňském a Pardubickém kraji.

Liberecký kraj se pohybuje nad průměrem ČR pouze v českém jazyce, matematika jej řadí do lehkého podprůměru.

Podprůměrný výsledek v obou zkouškách vykazují uchazeči z kraje Středočeského, Moravskoslezského a Olomouckého. S velkým odstupem se pak na konci umístili kraje Karlovarský a Ústecký.

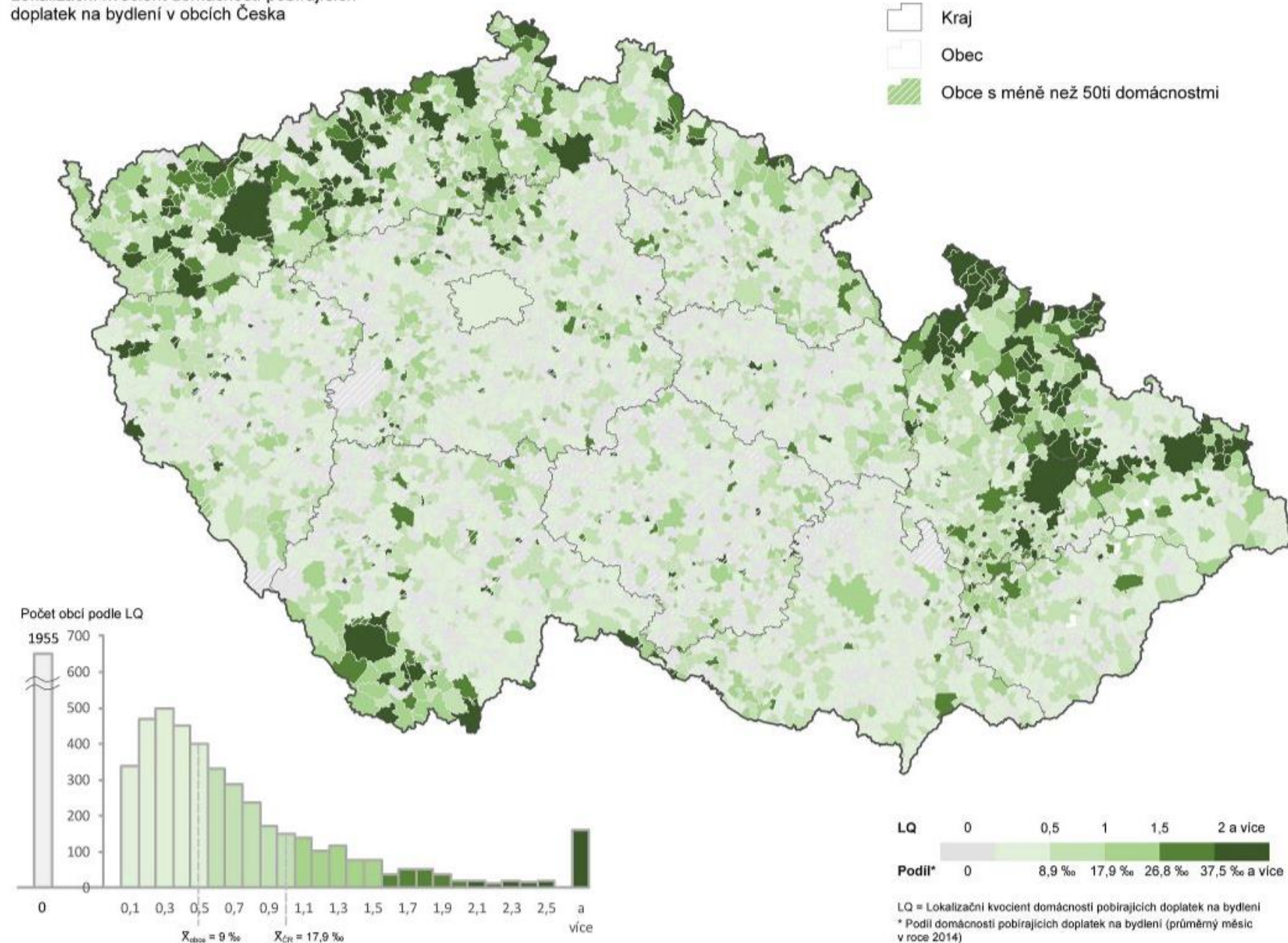
Jednotné
přijímací
zkoušky

Hluboce pod
průměrem
ULK a KVK

Zdroj: Cermat

Doplatek na bydlení v roce 2014

Lokalizační kvocient domácností pobírajících
doplatek na bydlení v obcích Česka

Autorský kolektiv:

Návrh mapy:

Mgr. Zuzana Kopecká,
Doc. RNDr. Martin Ouředníček, Ph.D.

Kartografické a grafické zpracování:

Mgr. Zuzana Kopecká

Zdroje dat:

MPSV (2014): Počet vyplacených dávek pomoci v hmotné nouzi podle trvalé adresy žadatele (podle obcí) v roce 2014.

ČSÚ (2011): Sčítání lidu, domů a bytů 2011. Český statistický úřad.

0 20 40 80 km

Lokalizační kvocient (LQ)

Porovnává úroveň koncentrace jevu v územní jednotce oproti relativnímu zastoupení jevu v celém území.

$$LQ_i = R_i / R$$

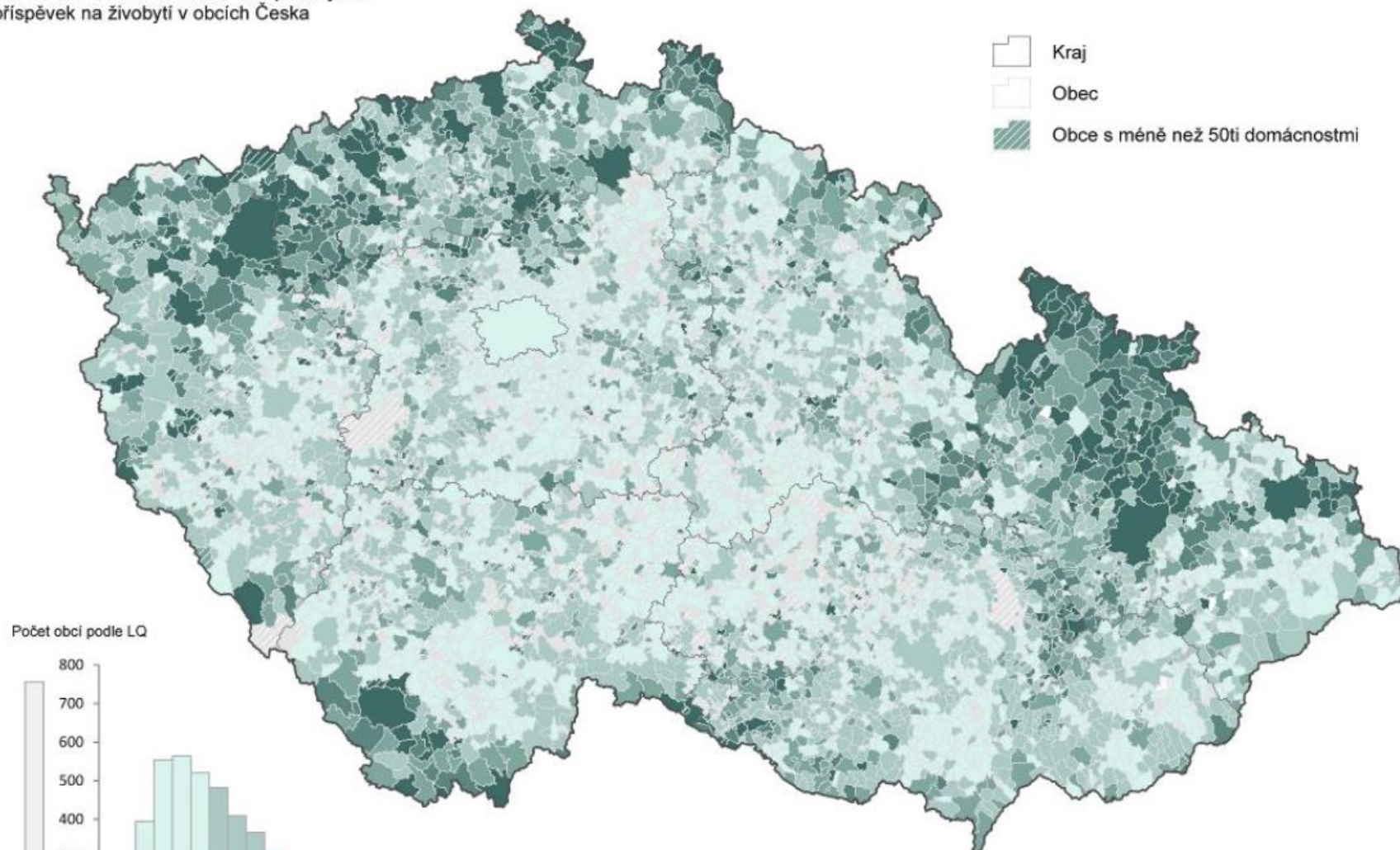
R_i – relativní zastoupení sledovaného jevu v i-té územní jednotce

R – relativní zastoupení sledovaného jevu na celém území

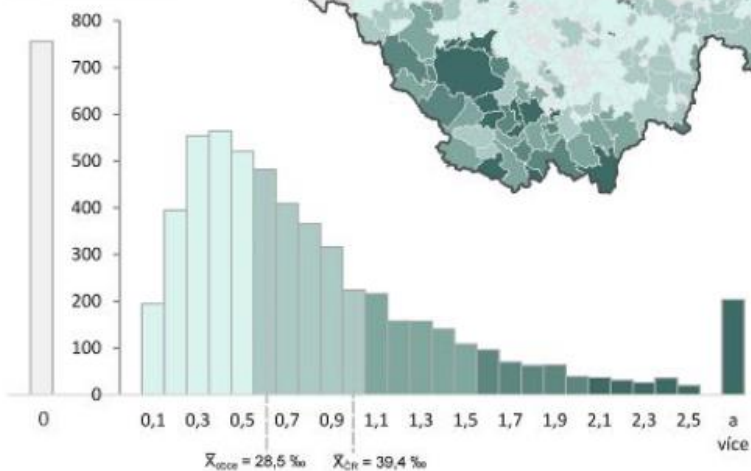
Lokalizační kvocient je roven 1, jestliže je relativní zastoupení jevu v územní jednotce stejné jako relativní zastoupení jevu na celém území.

Příspěvek na živobytí v roce 2014

Lokalizační kvocient domácností pobírajících příspěvek na živobytí v obcích Česka

Počet obcí podle LQ

- Kraj
- Obec
- Obce s méně než 50ti domácnostmi

Autorský kolektiv:

Návrh mapy:

Mgr. Zuzana Kopecká,
Doc. RNDr. Martin Ouředníček, Ph.D.

Kartografické a grafické zpracování:

Mgr. Zuzana Kopecká

Zdroje dat:

MPSV (2014): Počet vyplacených dávek pomoci v hmotné nouzi podle trvalé adresy žadatele (podle obcí) v roce 2014.

ČSÚ (2011): Sčítání lidu, domů a bytů 2011. Český statistický úřad.

0 20 40 80 km

Lokalizační kvocient (LQ)

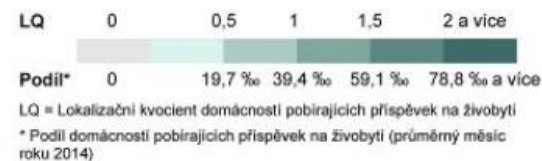
Porovnává úroveň koncentrace jevu v územní jednotce oproti relativnímu zastoupení jevu v celém území.

$$LQ = R_i / R$$

R_i – relativní zastoupení sledovaného jevu v i-té územní jednotce

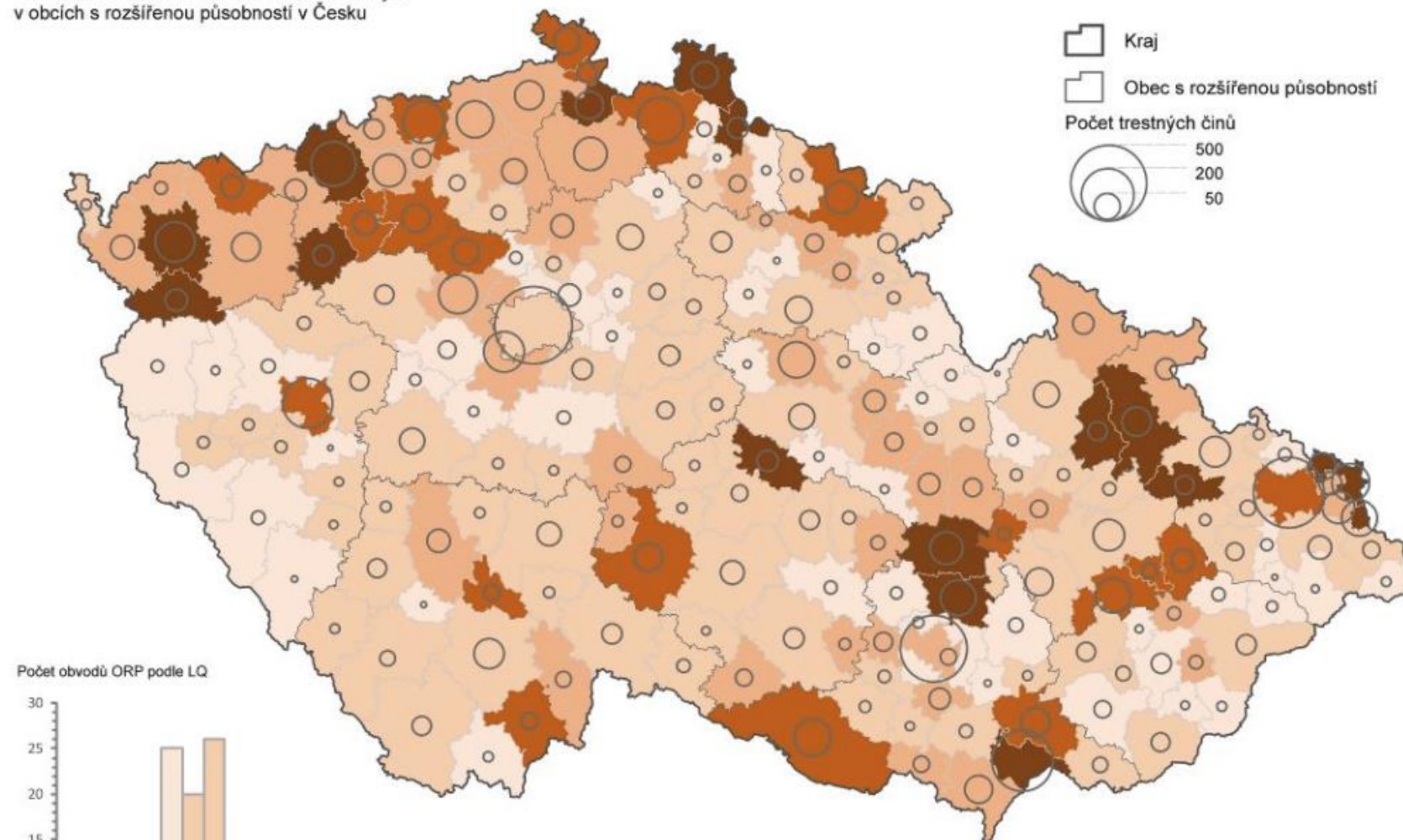
R – relativní zastoupení sledovaného jevu na celém území

Lokalizační kvocient je roven 1, jestliže je relativní zastoupení jevu v územní jednotce stejné jako relativní zastoupení jevu na celém území.

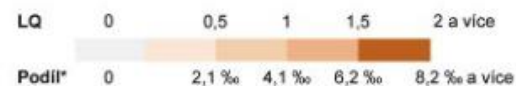
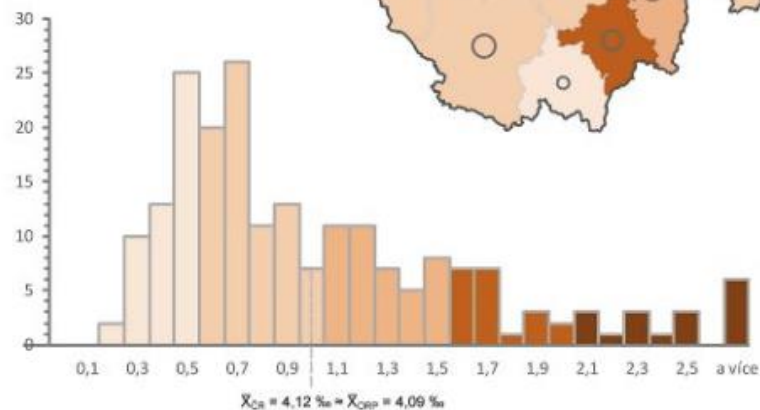

Trestná činnost nezletilých v letech 2012 a 2013

Lokalizační kvocient trestné činnosti nezletilých
v obcích s rozšířenou působností v Česku

Počet obvodů ORP podle LQ

LQ = Lokalizační kvocient trestné činnosti nezletilých
* Podíl nezletilých páchatelů trestnou činností (klientů sociálního kurátora),
údaje za průměrný rok v období 2012 až 2013

Autorský kolektiv:

Návrh mapy:

Mgr. Zuzana Kopecká,
Doc. RNDr. Martin Ouředníček, Ph.D.

Kartografické a grafické zpracování:

Mgr. Zuzana Kopecká

Zdroje dat:

MPSV (2014): Počet klientů sociálního kurátora - pachatelé trestné činnosti (podle ORP) v letech 2012 a 2013.

ČSÚ (2013): Databáze věkové struktury obyvatel obcí 2008-2012, Praha, Český statistický úřad.

0 20 40 80 km

S

Lokalizační kvocient (LQ)

Porovnává úroveň koncentrace jevu v územní jednotce oproti relativnímu zastoupení jevu v celém území.

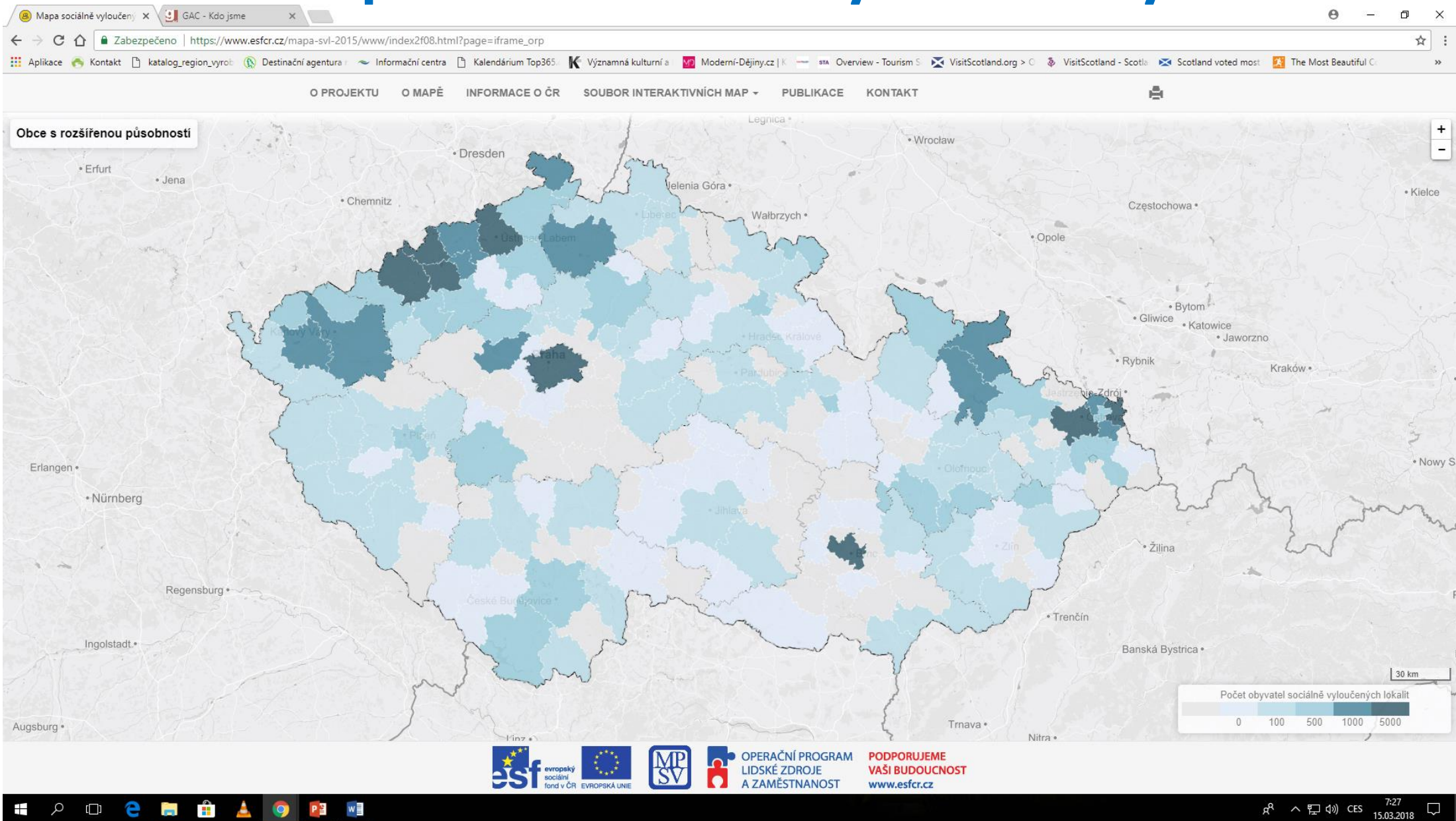
$$LQ = R_i / R$$

R_i – relativní zastoupení sledovaného jevu v i-té územní jednotce

R – relativní zastoupení sledovaného jevu na celém území

Lokalizační kvocient je roven 1, jestliže je relativní zastoupení jevu v územní jednotce stejné jako relativní zastoupení jevu na celém území.

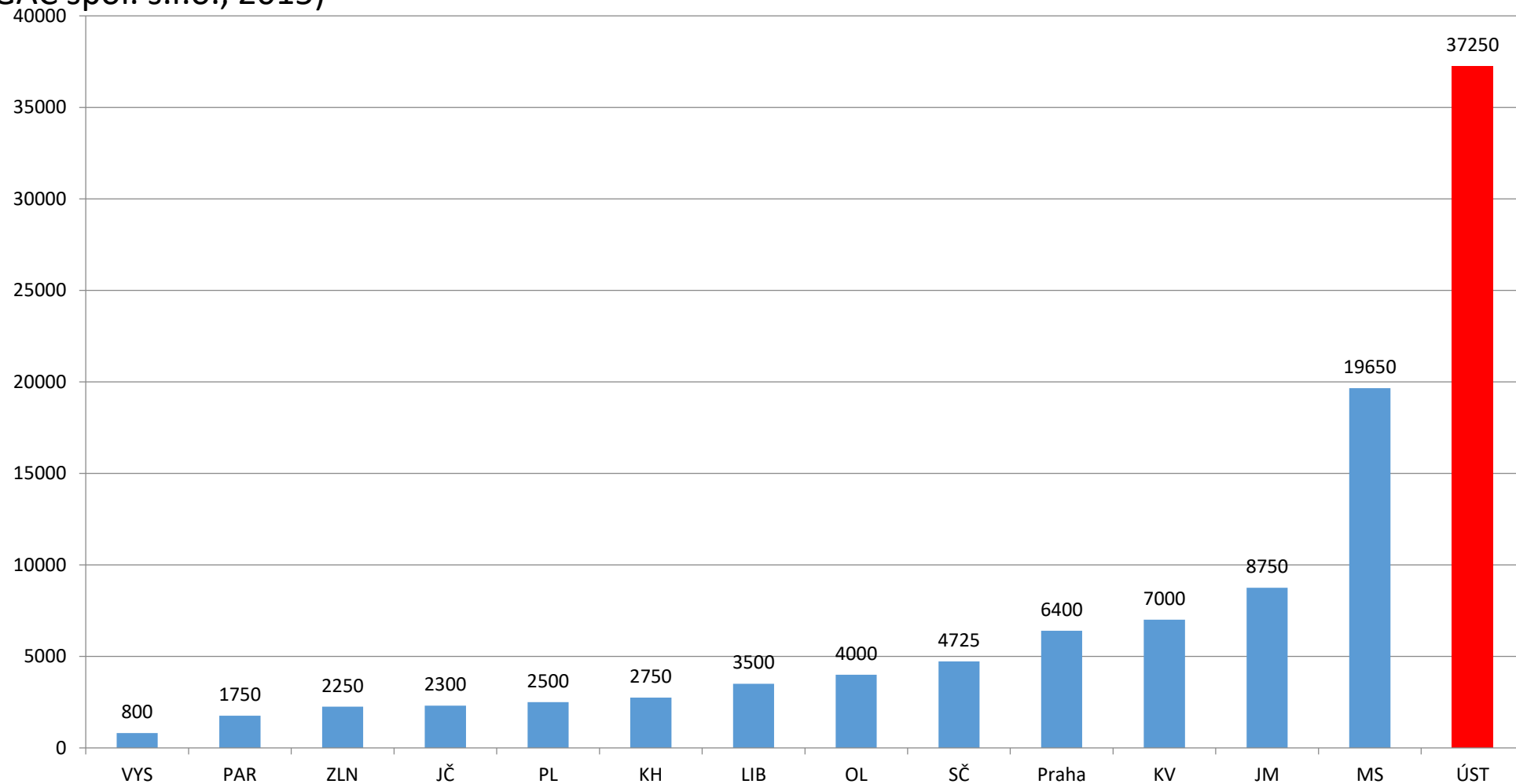
Mapa sociálně vyloučených lokalit

Počet obyvatel v SVL podle Krajů

Celkem lze předpokládat, že v SVL v ČR žije 95 000 – 115 000 obyvatel, z toho v Ústeckém kraji 36 000 – 38 500 obyvatel, což činí *více než jednu třetinu všech obyvatel SVL v celé ČR..*

Zdroj: GAC spol. s.r.o., 2015)

Data Eurostatu, EU a Severozápad

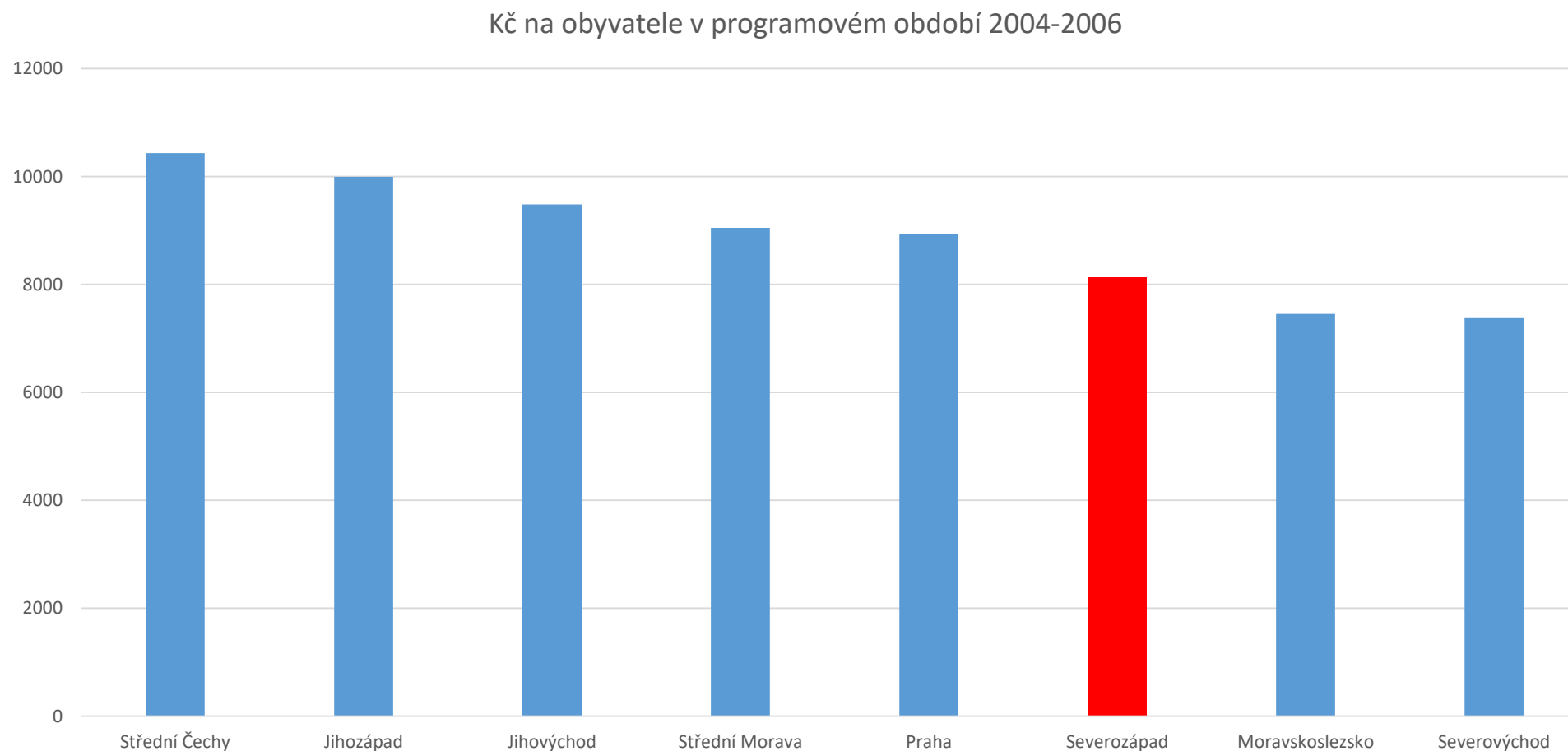
- Dožití – 286. místo z 326 (77,2 let proti 85,5 let na prvním místě):
• https://ec.europa.eu/eurostat/cache/RCI/myregion/#?reg=CZ04&ind=4-2_demo_r_mlifexp
- Nezaměstnanost (10,1%) – v polovině žebříčku, 148. místo z 297
• https://ec.europa.eu/eurostat/cache/RCI/myregion/#?reg=CZ04&ind=12-2_lfst_r_lfu3rt
- Dosažné VŠ vzdělání – 312. místo z 324, téměř úplně nejhorší z celé EU, největší handicap SZ – chybí zde kvalifikovaní lidi ! :
• https://ec.europa.eu/eurostat/cache/RCI/myregion/#?reg=CZ04&ind=14-2_edat_lfse_04
- HDP/obyvatele - 196. místo z 245 (Praha přitom na 3. místě!!!)
• https://ec.europa.eu/eurostat/cache/RCI/myregion/#?reg=CZ04&ind=17-2_nama_10r_2gdp
- Výdaje na výzkum a vývoj – 159. místo ze 173 (opět téměř nejhorší v celé EU, pouze 0,33% HDP)
• https://ec.europa.eu/eurostat/cache/RCI/myregion/#?reg=CZ04&ind=20-2_rd_e_gerdreg

1. Drancování (z bohatých Sudet nejchudší region republiky)
2. Koncentrovaný úpadek regionu s 1,5 mil obyvatel (data)
- 3. 30 let předstírání pomoci (koheze naruby)**
4. Vládou odepsaný region (EU upozorňuje, vláda ignoruje)
5. Výmluvy pokračují (FST, MF, kohezní fondy)
6. Je čas na generální změnu ...

Paradoxně do nejpostiženějšího
Severozápadu směřuje opakovaně
nejméně prostředků z EU
(„kohezních fondů“), které jsou
přitom určeny právě na podporu
postižených regionů jako je
Severozápad

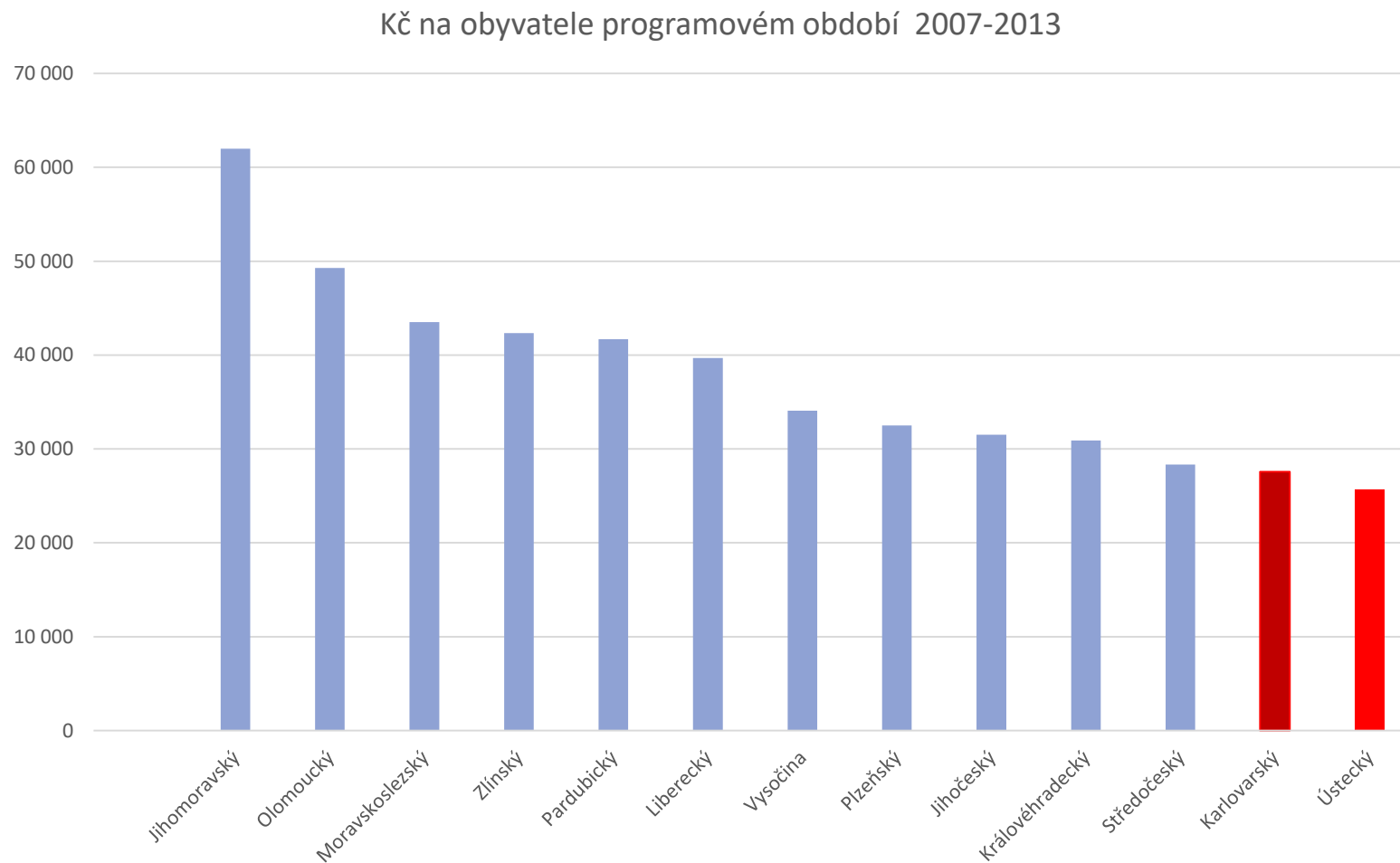
Výdaje v programovém období 2004-06

Nejméně prostředků do regionů NUTS II **Severozápad**, Moravskoslezsko a Severovýchod

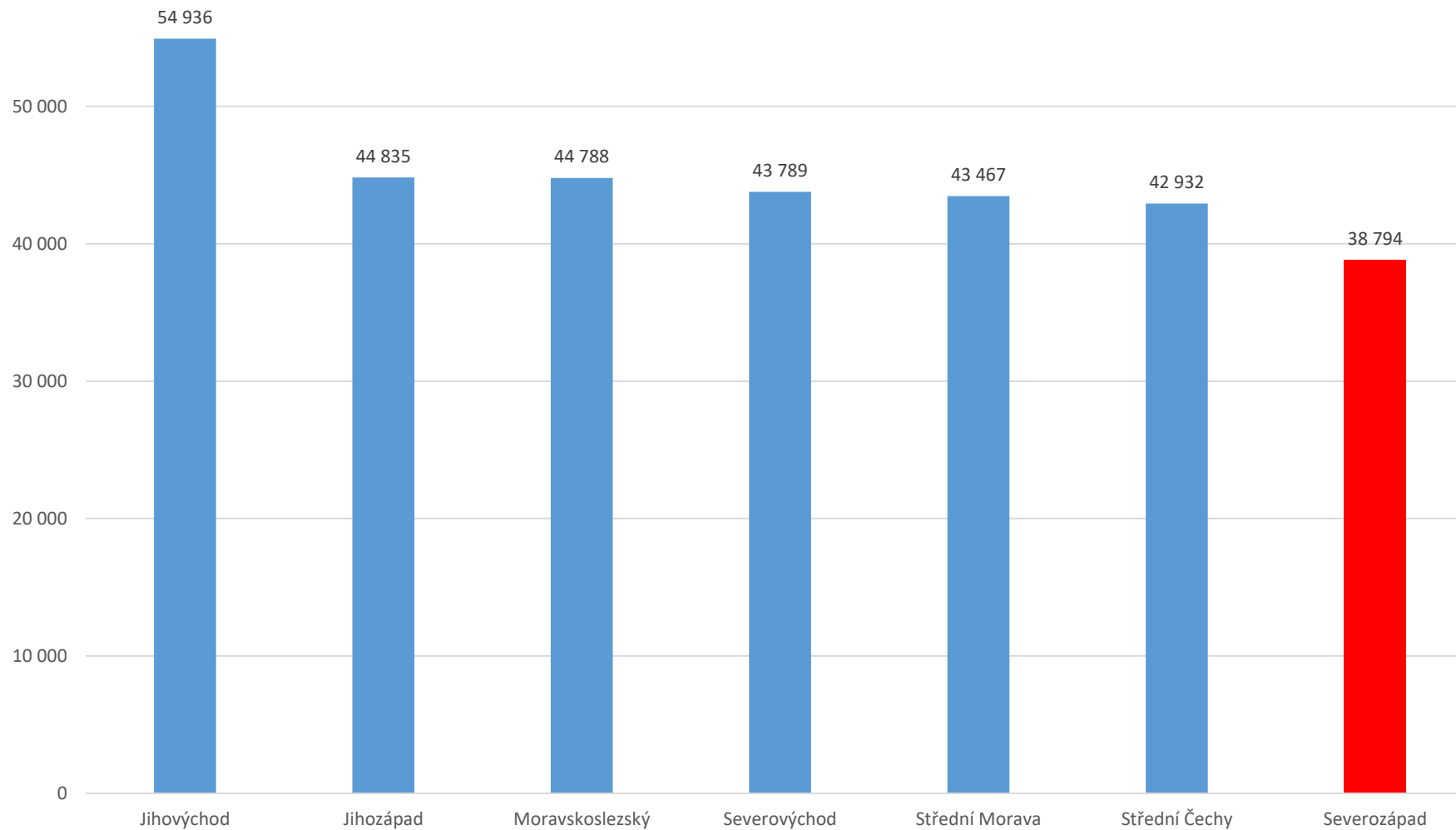
Výdaje v programovém období 2007-13

Nejméně prostředků (**násobně!**) do regionu NUTS II **Severozápad**
Jihomoravský : **62** tis. Kč/ob., Ústecký : **26** tis. Kč/ob.

I v období ESIF 2014-20 ostudně nejméně Severozápad

Příspěvek EU na 1 obyvatele ESIF 2014 - 2020 dle regionů NUTS II (data k 1.5.2021)

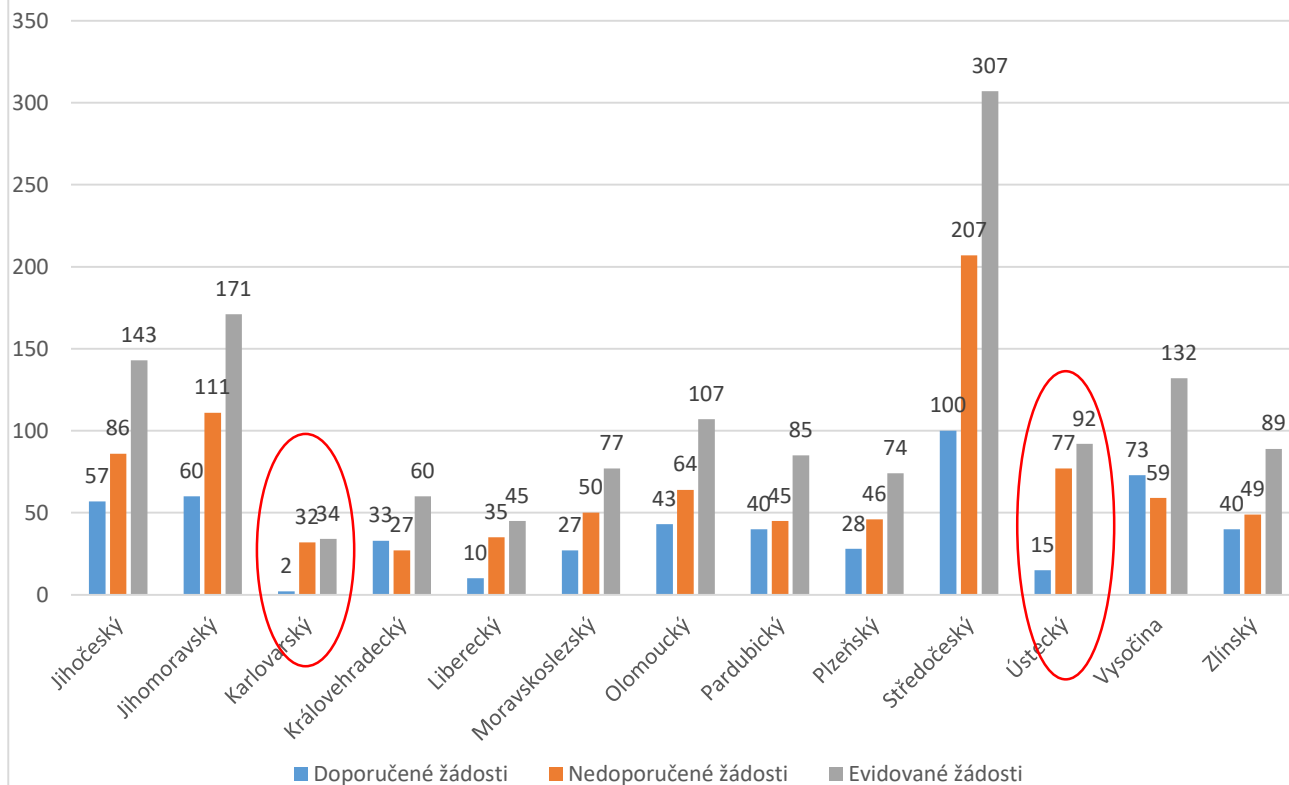
Parodie na KOHEZI !

- Stovky miliard Kč, resp. přes bilion v kohézích fondch v ČR;
- A žalostný výsledek!
- Pokračující úpadek Severozápadu;
- Jistě, když kohézní dotace jdou do bohatých regionů!!!
- Takže antikohezní fondy!
- **ZRUŠME JE! NECHME PENÍZE LIDEM**
(protože jak to bude „fungovat“ u dalších „politik“ ...?! Stejně neúčinně!)

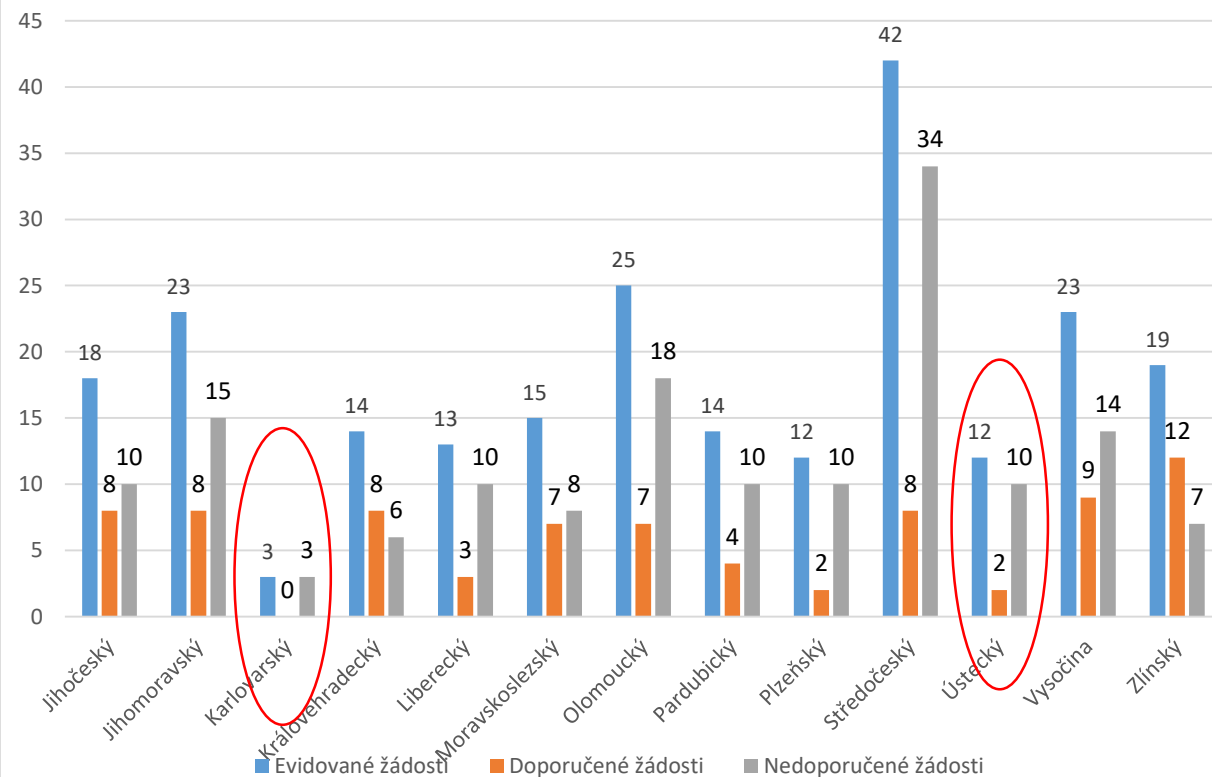
I národní dotace jdou nejméně na Severozápad

Podle MMR je důvodem nízké podpory Severozápadu jeho malá absorpční kapacita. Ani to není pravda. Projekty na Severozápadě jsou, MMR je ale nepodporuje...

Podpora obnovy místních komunikací (8210 A) - 2021
(dle krajů) - dle počtu žádostí

Podpora obnovy sportovní infrastruktury (8210B)- 2021
(dle krajů) - dle počtu žádostí

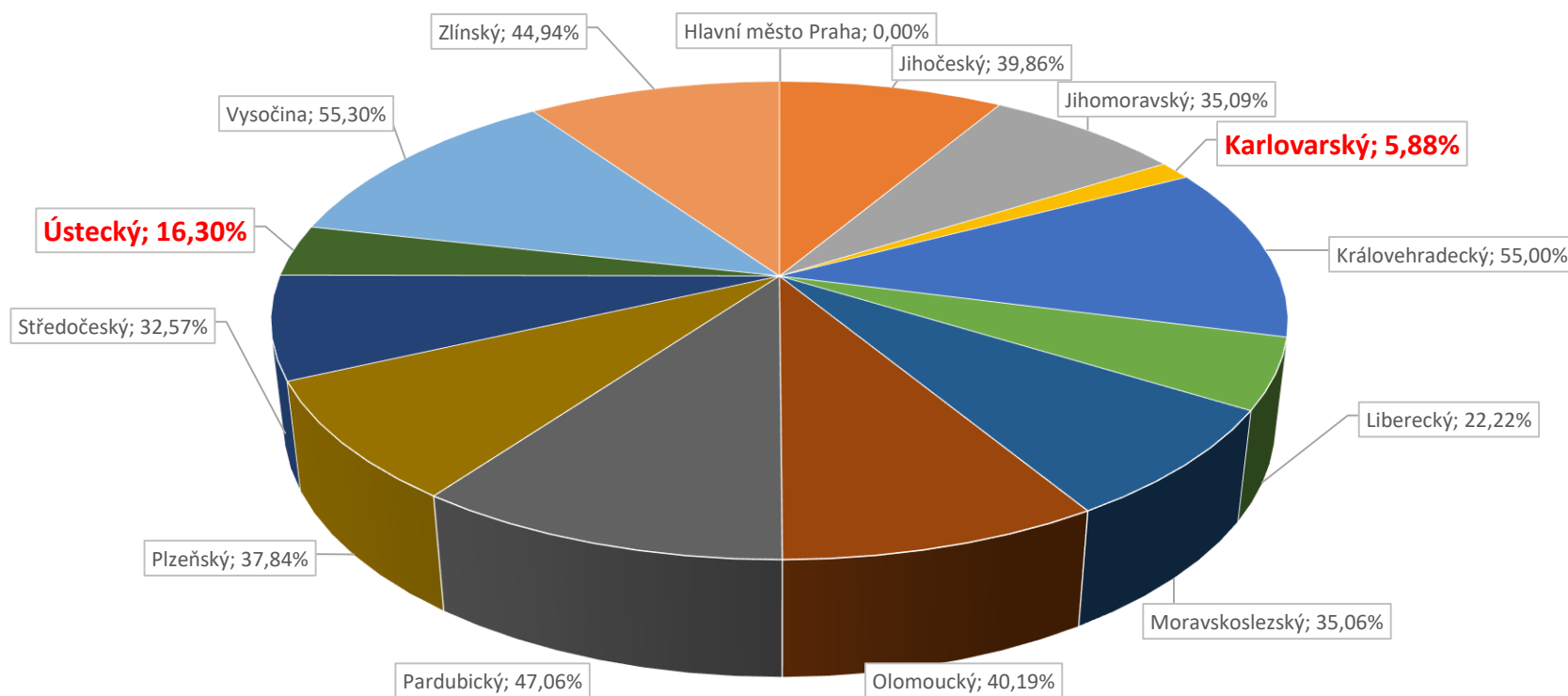

I národní dotace jdou nejméně na Severozápad

Podle MMR je důvodem nízké podpory Severozápadu jeho malá absorpční kapacita. Ani to není pravda. Projekty na Severozápadě jsou, MMR je ale nepodporuje...

Podpora obnovy místních komunikací (8210 A) - poměr úspěšnosti jednotlivých krajů v % - 2021 - dle počtu žádostí*

*Tento graf zobrazuje poměr úspěšnosti jednotlivých krajů

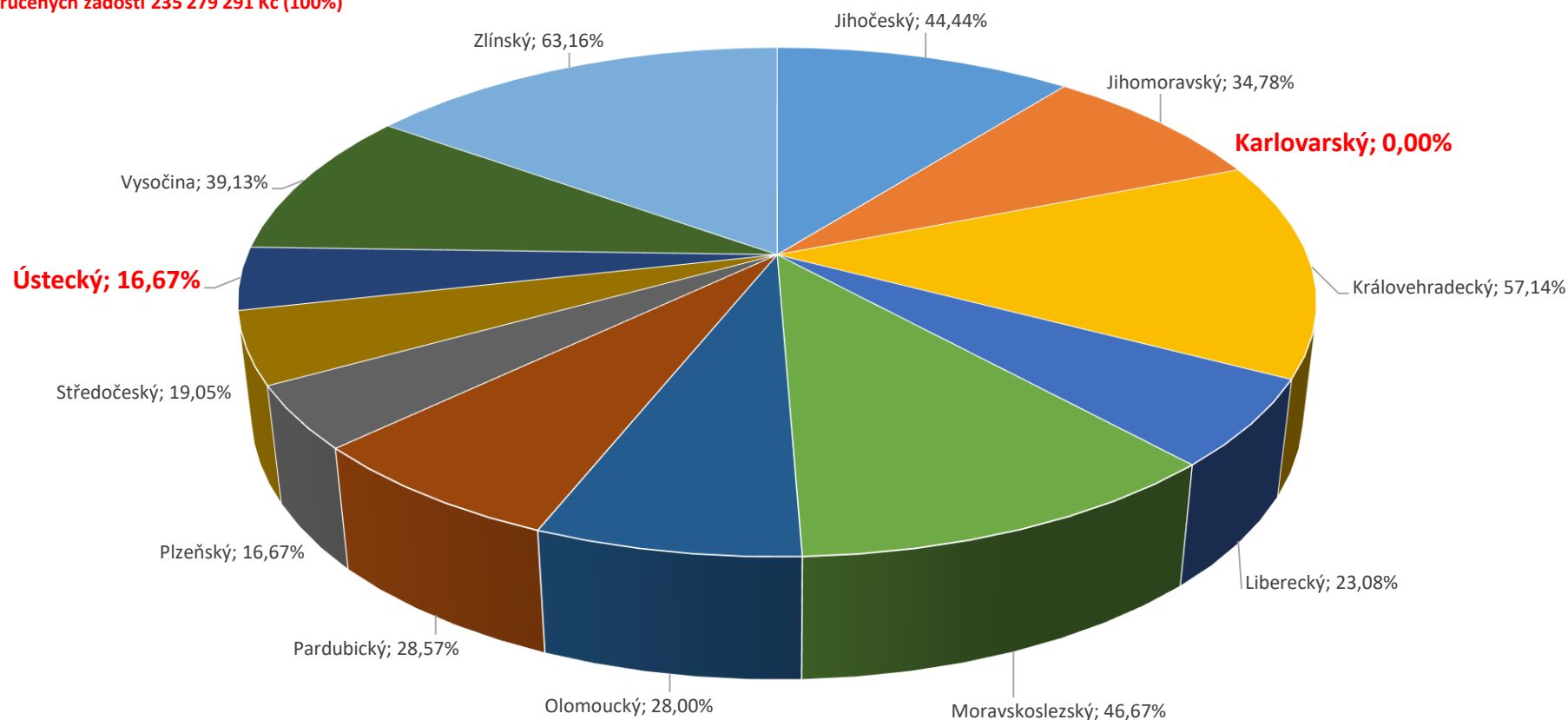
I národní dotace jdou nejméně na Severozápad

Podle MMR je důvodem nízké podpory Severozápadu jeho malá absorpční kapacita. Ani to není pravda. Projekty na Severozápadě jsou, MMR je ale nepodporuje...

Podpora obnovy sportovní infrastruktury (8210 B) - doporučené žádosti dle krajů - 2021 - v Kč

*Tento graf zobrazuje procentuální vyjádření doporučených žádostí jednotlivých krajů vyjádřeno v Kč, tzn. podíl doporučených žádostí v Kč daného kraje na celkovém počtu doporučených žádostí v Kč

Celkový finanční objem doporučených žádostí 235 279 291 Kč (100%)

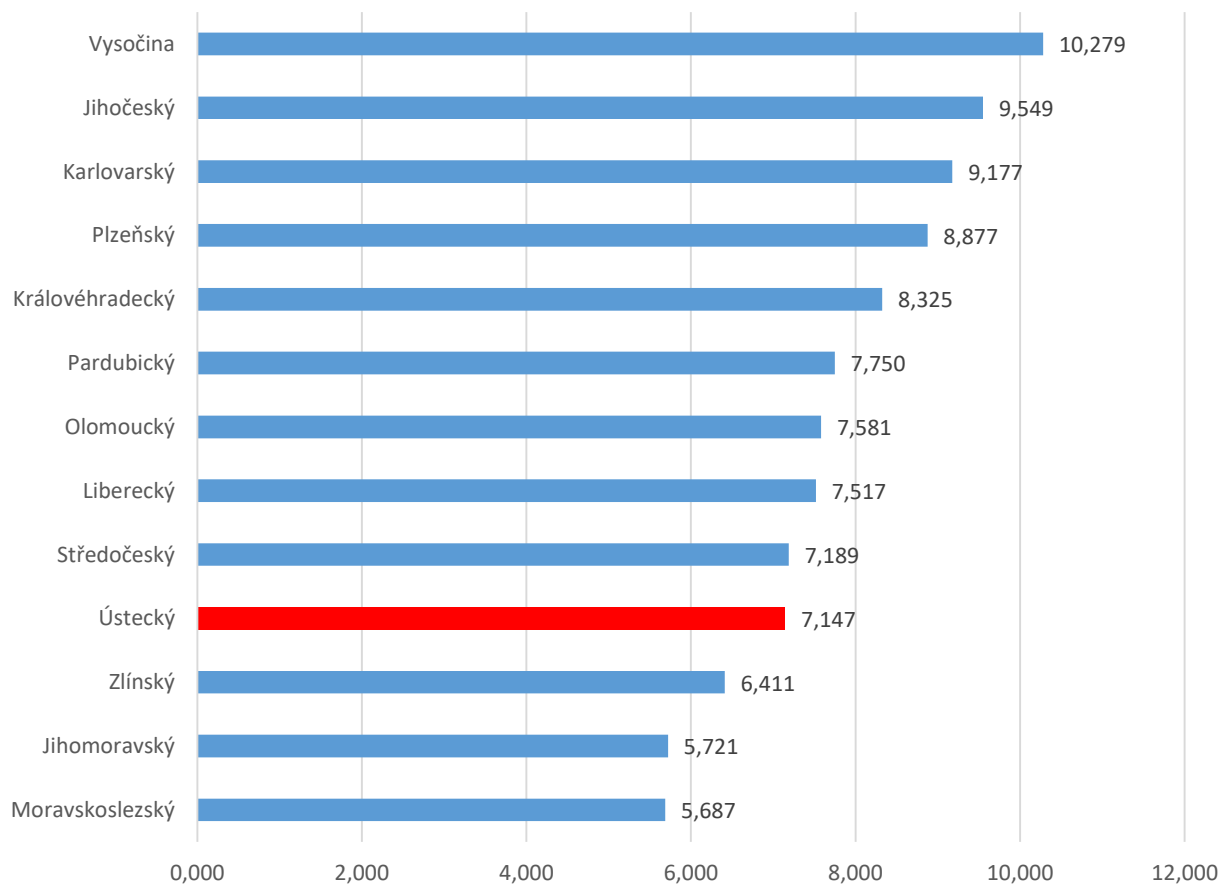

Daňové příjmy krajů – rozdíly a dluh se každoročně ještě zvyšují...

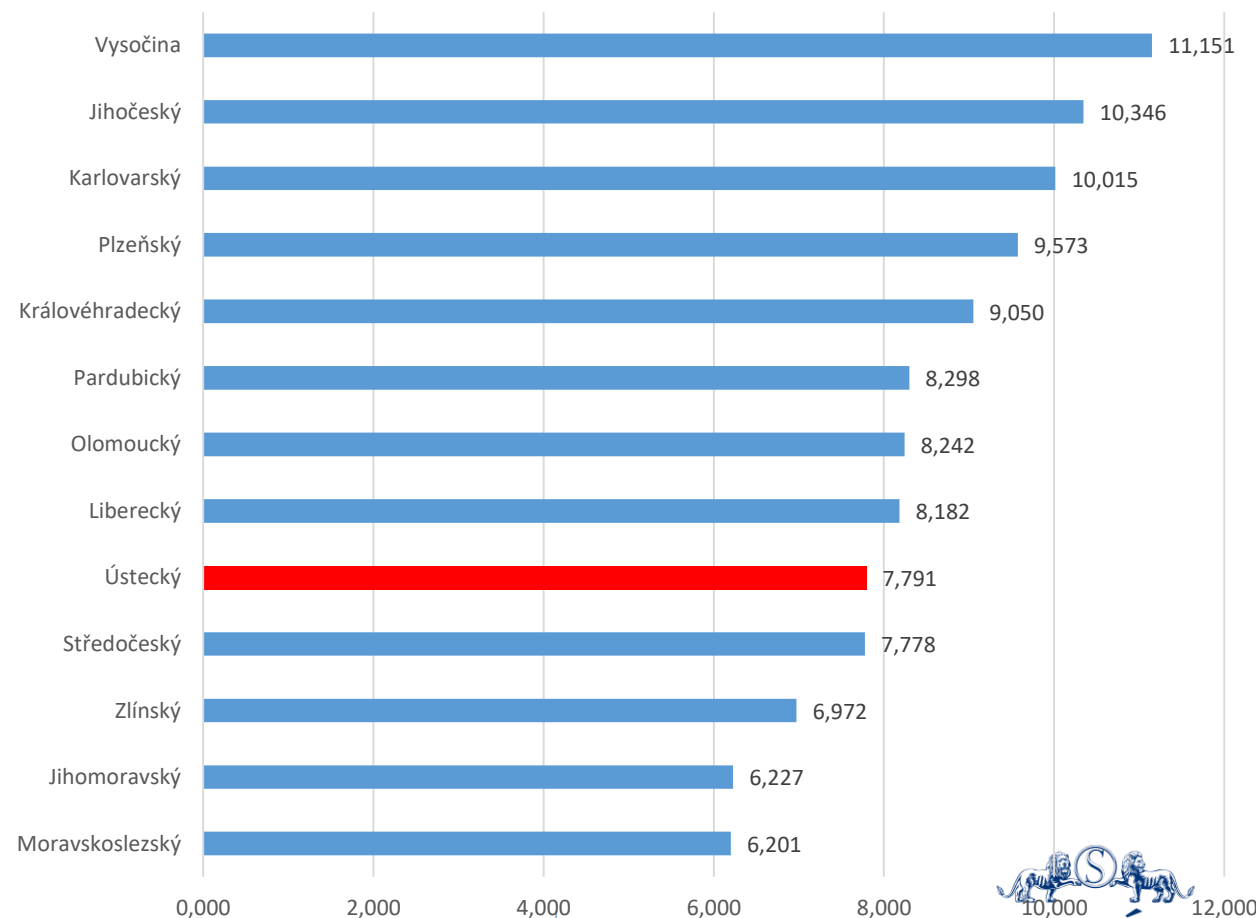
V roce 2018 získal **ULK** od státu **7.147 Kč/obyvatele**, Vysočina 10.279 Kč/obyvatele (tj. za rok 2018 oproti Vysočině obdržel **ULK** celkem o **2,57 miliardy** korun méně)

V roce 2019 získal **ULK** od státu **7.791 Kč/obyvatele**, Vysočina 11.151 Kč/obyvatele (tj. za rok 2019 oproti Vysočině obdržel **ULK** již o **2,76 miliardy** korun méně)

RUD: Daňové příjmy na 1 obyvatele - daňové příjmy krajů (v tis. Kč) v roce 2018

RUD: Daňové příjmy na 1 obyvatele - daňové příjmy krajů (v tis. Kč) v roce 2019

1. Drancování (z bohatých Sudet nejchudší region republiky)
2. Koncentrovaný úpadek regionu s 1,5 mil obyvatel (data)
3. 30 let předstírání pomoci (koheze naruby)
- 4. Vládou odepsaný region (EU upozorňuje, vláda ignoruje)**
5. Výmluvy pokračují (FST, MF, kohezní fondy)
6. Je čas na generální změnu ...

ESIF 2021 - 2027

Návrh Evropské komise

Evropské komise navrhuje dělení regionů **na 3 skupiny**:

- a) méně rozvinuté regiony, jejichž HDP na obyvatele **je nižší než 75 % průměru HDP v EU** (v ČR sem spadá Severozápad, Střední Morava, Moravskoslezsko),
- b) přechodové regiony s HDP na obyvatele mezi **75 % a 100 %** průměru HDP v EU (v ČR sem spadá Jihozápad, Střední Čechy, Severovýchod a Jihovýchod),
- c) rozvinutější regiony s HDP na obyvatele vyšší než 100 % průměru HDP v EU (v ČR sem spadá Praha).

Pro **a) méně rozvinuté regiony (pod 75% HDP/obyv.)** navrhuje EK směřovat **nejvíce prostředků - 61,6%**. V ČR by tak pro **3-4** nejméně rozvinuté regiony (na chvostu s regionem Severozápad s **63,2% HDP na obyvatele**) mohlo být účelově vyčleněno mnoho desítek **miliard korun** např. region Severozápad.
(a největší % dotací na projekty - 70 % ...)

Protinávrh vlády ČR

Vláda tento návrh Komise odmítala, ale nepodařilo se ji prosadit dělení regionů jen do dvou skupin, jak chtěla, a to:

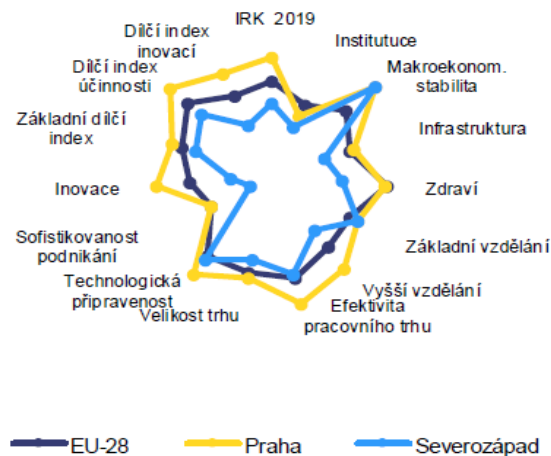
- a) do 100% průměru HDP v EU (to je ponechat v jedné skupině všechny regiony v ČR, kromě Prahy)
- b) a nad 100% průměru HDP v EU (Praha).

Odmítla ale vyčlenit alokaci pro méně rozvinuté regiony. Nejvíce postižené regiony tak přišly o účelově vyčleněnou částku a k tomu vázané investice. O prostředky budou opět muset soutěžit s regiony nejbohatšími, kterým často v mnoha věcech konkurovat nemohou. Bohatší regiony tak opět budou rychleji bohatnout, chudší regiony rychleji chudnout, zvyšovat se jejich zaostávání a zhoršovat ukazatele.

Tento postoj vlády je v hrubém rozporu s deklarovanými cíli regionální a kohezní politiky a jde **proti potřebám nezaostalejšího regionu Severozápad**.

Zpráva EK o České republice 2020

Graf 3.4.5: Index regionální konkurenceschopnosti 2019

Zdroj: Evropská komise

- Zatímco ve většině regionů míra růstu přesahovala průměr EU, v regionu **Severozápad stoupl HDP na obyvatele mezi lety 2010 a 2017 o pouhých 0,16 %**.
- Míra předčasných odchodů ze vzdělávání v roce 2018 ve většině regionů klesla. Kromě regionu **Severozápad**, kde je tato míra nejvyšší a dále **vzrostla na 17,1 %**.
- V životní úrovni jsou regionální rozdíly značné. **Nejvýraznější je rozdíl mezi hlavním městem a Severozápadem**.
- **Chudší Severozápad vykazuje nižší produktivitu, větší nerovnost, narůstající bezdomovectví, vyšší zadluženost a neodkladné demografické problémy**.
- Nejvyšší podíl osob ohrožených **chudobou** je v region **Severozápad (19 %)**
- **Nejmenší počet výzkumných pracovníků na jednoho obyvatele je v regionu Severozápad (intenzita VaV zde dosahuje pouze 0,3 %)**.

Senát ke stavu postižených regionů - 2018

418.

USNESENÍ SENÁTU

z 15. schůze, konané dne 17. května 2018

k situaci ve strukturálně postižených regionech

Po seznámení se se základními údaji, daty a dlouholetým vývojem strukturálně postižených regionů

Senát

- I. konstatuje,**
že dlouhodobý stav a vývoj situace ve strukturálně postižených regionech je nadále alarmující a dlouhodobě se zhoršuje, zejména v Ústeckém a Karlovarském kraji a také v menších, zejména příhraničních regionech;
- II. vyzývá**
vládu ČR, aby se intenzivně a okamžitě zabývala podporou strukturálně postižených regionů a nastavila dlouhodobé systémy - opatření, mimořádné nástroje a další finanční i nefinanční intervence směřující mj. do podpory vzdělávání, školství a místních samospráv a to i prostřednictvím státního rozpočtu a zajištění základních veřejných služeb;
- III. ukládá,**
Výboru pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí Senátu Parlamentu ČR připravit návrh na konání veřejného slyšení Senátu na téma situace ve strukturálně postižených regionech;
- IV. pověřuje**
předsedu Senátu Parlamentu ČR, aby zaslal toto usnesení předsedovi vlády ČR.

předseda Senátu

ověřovatel Senátu

Senát ke stavu postižených regionů - 2018

SENÁT
PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY

11. FUNKČNÍ OBDOBÍ

532.

USNESENÍ SENÁTU

z 18. schůze, konané dne 18. října 2018

k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu plus, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o finančních pravidlech pro tyto fondy a pro Azylový a migrační fond, Fond pro vnitřní bezpečnost a Nástroj pro správu hranic a víza /senátní tisk č. N 160/11/

Senát

I.

1. podporuje

sdružení podmínek pro fondy se sdíleným řízením, snížení administrativní zátěže a zvýšení flexibility a účinnosti fondů;

2. oceňuje

moderní politické cíle návrhu nařízení;

3. požaduje,

v souladu s pozicí vlády:

- a) zjednodušení základních podmínek, které zpřísňují dosavadní systém;
- b) zachování vyšší míry obecnosti resp. vyjmutí některých navrhovaných kapitol programových dokumentů, aby byla zachována flexibilita a možnost vlastního rozhodování členského státu o konkrétních oblastech bez nutnosti schvalování ze strany Komise;

4. požaduje,

aby bylo zachováno dělení regionů do tří kategorií a aby pro nejméně vyspělé regiony platila nejnižší míra spolufinancování a aby do nich směřovala největší část prostředků určených na kohezní politiku; nepodporuje tedy pozici vlády, která navrhuje rozdělení regionů do pouhých dvou kategorií dle rozvinutosti, neboť rozdělení do tří kategorií jak jsou navrhovány v nařízení je vhodnější pro rovnoměrný rozvoj regionů České republiky;

5. považuje za zásadní

zaměřit se na důsledné naplňování cílů politiky soudržnosti, tj. na skutečné vyrovnávání hospodářských, sociálních a územních rozdílů v regionech a na podporu rozvoje nejvíce znevýhodněných regionů;

6. vyzývá vládu,

aby se zabývala nízkou kapacitou některých regionů připravovat a realizovat projekty, které by s využitím evropských prostředků mohly zlepšovat jejich ekonomickou a sociální situaci;

II.

1. žádá vládu,

aby Senát informovala o tom, jakým způsobem zohlednila toto usnesení, a o dalším vývoji projednávání, a to v okamžiku dosažení politické shody potřebného počtu členských států na hlavních prvcích návrhů, nebo již předtím, pokud by se výsledky projednávání v Radě začaly výrazně odchylovat od postoje České republiky vyjádřeného v rámcové pozici vlády;

2. pověřuje

předsedu Senátu, aby toto usnesení postoupil Evropské komisi.

Milan Štěch v. r.
předseda Senátu

Zdeňka Hamousová v. r.
ověřovatelka Senátu

Senát ke stavu postižených regionů - 2018

SENÁT
PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY

11. FUNKČNÍ OBDOBÍ

514.

USNESENÍ SENÁTU

z 18. schůze, konané dne 17. října 2018

k víceletému finančnímu rámci na období 2021-2027

Senátní tisk č. N 133/11 - Návrh nařízení Rady, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021 - 2027

Senátní tisk č. K 134/11 - Sdělení Komise Moderní rozpočet pro Unii, která chrání, posiluje a brání Víceletý finanční rámec na období 2021-2027

Senát

I.

- 1. vítá**
principy, ze kterých vychází návrh víceletého finančního rámce na období 2021-2027, zejména zaměření na evropskou přidanou hodnotu a dosažené výsledky, při současném respektování právního státu;
- 2. ztotožňuje se**
s hlavními unijními prioritami pro roky 2021 až 2027 i s jejich finančním vyjádřením, s výjimkou návrhu kapitoly VII. - Evropská veřejná správa, jejíž rozpočet navrhuje snížit, a Výzkum a inovace, kde je na místě navýšení;
- 3. požaduje, aby vláda**
v programech na období 2021 - 2027 zásadně snížila v souladu s návrhy EK administrativní zátěž a zajistila méně byrokracie pro příjemce;
- 4. nesouhlasí,**
aby Unie usilovala o celkové navýšování rozpočtu s ohledem na vystoupení Spojeného království z Unie;
- 5. zásadně nesouhlasí,**
s dramatickým navýšením výdajů v kapitole VII. - Evropská veřejná správa, které považuje za věcně neodůvodněné a v konečném důsledku posilující negativní vnímání evropských struktur u evropské veřejnosti, jakožto přebujelého a samoučelného administrativního aparátu;

6. je toho názoru,
že pro další fungování Evropské unie opřené o důvěru evropské veřejnosti je nezbytná důsledná transformace její administrativy, která povede k jednodušším a efektivním procesům, a k výraznému zěstihlení personálního aparátu a snížení zátěže pro příjemce;

7. považuje za důležité,
aby se prostředky směřovaly do oblastí s reálnou garantovanou návratností a udržitelností výsledků, např. budování infrastruktury či Výzkum, inovace a vzdělávání;

8. doporučuje
vládě České republiky prosazovat jako zásadní kritérium pro rozdělování finančních prostředků výši relativního hrubého domácího produktu na obyvatele z hlediska státu a regionu,

9. souhlasí s názorem
vlády České republiky, aby se v rámci zajištění vhodných podmínek pro implementaci fondů kohezní politiky, nepřenašela zvýšená míra spolufinancování na konečné příjemce, zajistila se snížená míra předfinancování a usnadnilo se příjem možných dotací (např. odstranění duplicitních kontrol, přílišné formálnosti);

10. považuje za vhodné,
ve shodě s vládou České republiky, prosazovat větší míru flexibility v rozdělování prostředků v rámci kohezní politiky, rozvojové pomoci i dalších politik s přihlédnutím ke specifickým jednotlivých států a regionů (např. řešení sucha, dopadů klimatických změn obecně, demografické situace);

11. požaduje,
aby vláda zachovala dělení regionů do tří kategorií, zajistila nejmenší část kofinancování pro nejméně vyspělé regiony a směřovala do nejméně rozvinutých regionů největší část prostředků určených na kohezní politiku;

12. požaduje,
aby vláda sledovala primárně cíl politiky soudržnosti, tj. důsledně zvýšila konvergence a vyrovnala hospodářské, sociální a územní rozdíly v regionech a soustředila se v souladu se Smlouvou o fungování EU hlavně na podporu rozvoje nejvíce znevýhodněných regionů;

II.

1. žádá vládu,
aby Senát informovala o tom, jakým způsobem zohlednila toto usnesení, a o dalším vývoji projednávání, a to v okamžiku dosažení politické shody potřebného počtu členských států na hlavních prvcích návrhu, nebo již předtím, pokud by se výsledky projednávání v Radě začaly výrazně odchylovat od postoje České republiky vyjádřeného v rámcové pozici vlády;

2. pověřuje
předsedu Senátu, aby toto usnesení postoupil Evropské komisi.

Milan Štěch v. r.
předseda Senátu

Senát ke stavu postižených regionů - 2019

SENÁT
PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY

12. FUNKČNÍ OBDOBÍ

158.

USNESENÍ SENÁTU

z 8. schůze, konané dne 3. května 2019

k závěrům ze 17. veřejného slyšení Senátu na téma „Situace ve strukturálně postižených regionech“, konaného dne 29. ledna 2019

Senát

- 1. bere na vědomí** informaci předsedy Výboru pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí o 17. veřejném slyšení Senátu na téma „Situace ve strukturálně postižených regionech“, konaného dne 29. ledna 2019,
- 2. konstatuje, že**
 - a) disparity mezi regiony se zvyšují, a to i díky chybnému nastavení kohezní a regionální politiky, a že tento disproportionální vývoj ohrožuje celou zemi;
 - b) reálně není měřena, resp. vyhodnocována kvalita života na základě ukazatelů, které by funkčně porovnávaly úroveň regionálního rozvoje, úspěšnost a efektivitu regionálních intervencí;
 - c) je nutné změnit intervenční politiku a masivně začít podporovat strukturálně postižené regiony i menší územní celky podle specifických potřeb těchto územních jednotek.
- 3. schvaluje** Doporučení, která jsou přílohou tohoto usnesení,
- 4. pověřuje** předsedu Senátu, aby toto usnesení zaslal předsedovi vlády ČR Andreji Babišovi, ministryni financí ČR Aleně Schillerové, ministryni pro místní rozvoj ČR Kláře Dostálové, ministryni práce a sociálních věcí ČR Janě Maláčové a předsedovi Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR a jeho prostřednictvím poslancům.

Jaroslav Kubera v. r.
předseda Senátu

Senát ke stavu postižených regionů (SPR) - 2019

1. SPR **dlouhodobě a systematicky zvýhodňovat** proti ostatním regionům – speciálními programy, bodováním při hodnocení, zvýhodněním ve stávajících programech a výzvách;
2. do SPR **směřovat zásadní část prostředků z fondů EU. Nastavit jednodušší a výhodnější podmínky pro** realizaci projektů v SPR. Zahrnout do pomoci SPR další konkrétní nástroje pomoci (státní dotace, bodování, speciální programy...);
3. více **zvýhodnit a podporovat malé a střední podnikatele a inovativní projekty**;
4. **vytvářet v SPR kapitál – lidský, sociální, ekonomický, znalostní**, např. jednoduchou sníženou daní nebo vyrovnávacími platbami, minimálně do vyrovnání rozdílů s ostatními regiony;
5. přednostně/prioritně v SPR **budovat zanedbanou veřejnou infrastrukturu a občanskou vybavenost, mj. menších obcí**;
6. **přerozdělovat** mezi obce a kraje v SPR **více peněz v rámci RUD**. Zajistit pro SPR **vyrovnávací platby anebo speciální dotační tituly** – jako např. Program podpory vybavenosti obcí (dle vzoru dotace MMR kolem let 2002);
7. **přednostně v SPR financovat investiční projekty** ze státního investičního plánu, a to i v **menších celcích** (např. Šluknovsko, Bruntálsko...), podle vyhodnocování dat na úrovni okresů/ORP;
8. **zvýšit v SPR investice do výzkumu a vývoje a do kooperace malých podniků s výzkumnými centry**;
9. nastavit v SPR **výhodnější podmínky pro zakládání a rozběh startupů** (např. odpuštění daní pro první roky podnikání);
10. **přesunout z Prahy do SPR co nejvíce státních institucí**;
11. **budovat v SPR pracoviště státních vysokých škol nebo přímo vysoké školy, a posílit podporu stávajících vysokých škol**;
12. spustit v SPR **zvýhodněné startovací a stabilizační programy pro lékaře a učitele k zajištění veřejných služeb**;
13. **navýšit prostředky na přeshraniční EU programy fondů** (především ČR–Sasko, ČR–Polsko), které jsou úspěšné, potřebné, rychle čerpané a pokrývají území SPR;

Senát ke stavu postižených regionů (SPR) - 2019

14. z podpůrných programů **nastavit a hradit v SPR vyšší než celostátní průměrné mzdy a platy** (opustit v SPR pravidlo pro platy (mzdy) v místě obvyklé);
15. **přijmout klíčové ukazatele/parametry**, pomocí kterých se bude **vývoj a kvalita života v regionech měřit a porovnávat**, a tím lépe **diagnostikovat, řídit, vyhodnocovat a efektivně a objektivně řešit** vývoj regionálních disparit;
16. **kvantifikovat, kolik investic a v jakém časovém sledu SPR potřebují a zvýšit podíl zodpovědnosti krajů za stav SPR**;
17. upřednostňovat v SPR **investice státních institucí a státních podniků**;
18. prostřednictvím investiční i provozní **podpory aktivit v oblasti cestovního ruchu s poukazováním na regionální výjimečnost pomáhat pěstovat patriotismus**;
19. vytvořit **transformační fond k financování potřeb** SPR, který bude plněn z finančních prostředků získaných z poplatků na území SPR. Zejména do SPR nasměrovat **výtěžky z emisních povolenek**, v poměru odpovídajícím zastoupení těžařského a energetického průmyslu a ekologické zátěži SPR;
20. **SPR nerovná se jen uhelné regiony**. Problematiku **řešit různě dle potřeb menších celků, okresů nebo oblastí ORP**. Pomoc **zaměřit i mimo SPR na ty menší územní jednotky**, které mají problémy podobné (např. Jesenicko, Frýdlantsko, Broumovsko, Znojemsko).

Senát k finančnímu rámci 2021-27

Požaduje zachování dělení regionů do tří kategorií, aby pro nejméně vyspělé regiony platila nejnižší míra spolufinancování a aby do nich směřovala největší část prostředků určených na kohezní politiku;

považuje za zásadní zaměřit se na důsledné naplňování cílů politiky soudržnosti, tj. na skutečné vyrovnávání hospodářských, sociálních a územních rozdílů v regionech a na podporu rozvoje nejvíce znevýhodněných regionů;

(Usnesení č. 532. Celé znění: <https://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/original/89320/74845>)

požaduje, aby vláda zásadně snížila administrativní zátěž a zajistila méně byrokracie pro příjemce;

je toho názoru, že je nezbytná důsledná transformace administrativy EU, která povede k jednodušším a efektivním procesům, a k výraznému zeštíhlení personálního aparátu a snížení zátěže pro příjemce;

doporučuje vládě ČR prosazovat jako zásadní kritérium pro rozdělování finančních prostředků výši relativního HDP na obyvatele z hlediska státu a regionu;

požaduje, aby vláda sledovala primárně cíl politiky soudržnosti, tj. důsledně zvýšila konvergence a vyrovnala hospodářské, sociální a územní rozdíly v regionech a soustředila se hlavně na podporu rozvoje nejvíce znevýhodněných regionů;

(Usnesení č. 514. Celé znění: <https://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/original/89302/74827>)

1. Drancování (z bohatých Sudet nejchudší region republiky)
2. Koncentrovaný úpadek regionu s 1,5 mil obyvatel (data)
3. 30 let předstírání pomoci (koheze naruby)
4. Vládou odepsaný region (EU upozorňuje, vláda ignoruje)
- 5. Výmluvy pokračují (FST, MF, kohezní fondy)**
6. Je čas na generální změnu ...

Fond spravedlivé transformace (FST)
Modernizační fond (MF)
Kohezní fondy (ESIF 2021 – 2027)
Národní plán obnovy (NPO)
jsou pro **Severozápad** nástroje, které by se
měly **vzájemně doplňovat**,
nikoli nahrazovat!

- Zcela nepřijatelné jsou výroky jako „*Strukturálně postižené regiony mají svůj samostatný FST, tak co by chtěly víc*“ (ale **40 miliard vůči 550 miliardám není nic**. Z FST půjdou realizovat jen velmi omezená řešení s malým dopadem).
- 40% el. energie a 50% tepla jde z uhlí! Emisní povolenky letí raketově nahoru... Řešení neurčitá a daleko.... Mají zodpovědní odpovědi? A většina tohoto problému opět na Severozápadě ... !!!

RE:START - zůstává roky chimérou..., takové všechno a nic (jen sebrání částí námětů, bez dalších zdrojů, TEORIE)

MMR pod RE:START (začal v roce 2015 analýzou a pak příslibem 42 miliard) uvádí ke květnu 2021 přidělení: **9 miliard Kč**

Proti této rozdělené částce postavme vyčíslené potřeby jen v akčních plánech programu RE:START:

1. AP (2017): 65 opatření, 43 miliard Kč

2. AP (2018): 27 opatření, 20 miliard Kč

3. AP (2019): 16 opatření: 10 miliard Kč

4. AP (2020): 12 nových opatření: 73 miliard Kč

Celkem: 146 miliard Kč

- kde jsou ...? NIKDE! Někdy jako ... jen v dalších nástrojích (zdrojích)

Jen slabých 9 miliard Kč ! za období, kdy v ČR se rozdělovalo řádově stovky miliard Kč !!!

(spousta opatření ani nebyla finančně vyčíslena... a další podstatná spousta návrhů ani nebyla přijata...)

Program RE:START za celou době své šestileté existence neměl na řešení problémů Severozápadu zásadnější vliv

Fond spravedlivé transformace (FST)

- *Prý se v něm všichni mají najít a je dělán za velké veřejné debaty – plán územní spravedlivé transformace*
- má doplňovat jiné možnosti dotací – podpory
- alokace **40 miliard Kč** – jen příspěvku z EU, z rozpočtu ČR – **NIC !!!!** Takže malá transformace!
- FST by měl **být tvořen regiony, jejich potřebami...**, tzn. měl by být tvořen aktéry z regionu, vč. zastupitelů kraje. Zastupitelé si ale musí jednání o tomto bodu vynucovat ... , vzniká reálně během pár měsíců, bez diskuzí

Širší kontext FST ... (cca **40 mld. Kč**, alokace pro jednotlivé kraje 18 + 16 + 6 mld. Kč)

X

Ale do ČR v tomto plánovacím období půjde celkem **1 BILION KORUN**

- Z TOHO více než polovina, tj. cca **550 miliard Kč** - je v zásadě **kohezních**, tzn. že by měly jít ve větší míře a přednostně do méně rozvinutých regionů!!!, tzn. především na **Severozápad, který je daleko nejméně rozvinutý (mj. viz přepočet HDP/obyv.)**
- chybí nástroje z centra - speciální alokace, speciálně zaměřené výzvy, bodování navíc ...

Fond spravedlivé transformace – slabý příspěvek

- 40 miliard Kč ve Fondu „spravedlivé“ transformace pro tři kraje na cca 7 let a vzhledem k objemu ekonomiky navázané na „uhlí“ ... je jen malý příspěvek, který sám o sobě nemůže zajistit žádnou transformaci !
- Je to nedostatečný nepoměr ve vztahu k objemu ekonomiky, kterou chceme zásadně přetvořit (je to o řád větší)!
- Příspěvek EU bez mohutných národních zdrojů je jen symbolický
- Vynucený cílený útlum využití uhlí bude pro postižené regiony další velkou zátěží a zvětší problémy ! A FST to nezmění – viz porovnání např. se SRN.

Fond spravedlivé transformace – alokace pro členské státy

Just Transition Fund – allocations per Member State
(EUR million, 2018 prices)

	Under NextGenerationEU	Under MFF 2021-2027	Total	Share
 Belgium	95	71	166	0.9%
 Bulgaria	673	505	1,178	6.7%
 Czechia	853	640	1,493	8.5%
 Denmark	46	35	81	0.5%
 Germany	1,288	966	2,254	12.9%
 Estonia	184	138	322	1.8%
 Ireland	44	33	77	0.4%
 Greece	431	324	755	4.3%
 Spain	452	339	790	4.5%
 France	535	402	937	5.4%
 Croatia	97	72	169	1.0%
 Italy	535	401	937	5.4%
 Cyprus	53	39	92	0.5%
 Latvia	100	75	174	1.0%
 Lithuania	142	107	249	1.4%
 Luxemburg	5	4	8	0.0%
 Hungary	136	102	237	1.4%
 Malta	12	9	21	0.1%
 Netherlands	324	243	567	3.2%
 Austria	71	53	124	0.7%
 Poland	2,000	1,500	3,500	20.0%
 Portugal	116	87	204	1.2%
 Romania	1,112	834	1,947	11.1%
 Slovenia	134	101	235	1.3%
 Slovakia	239	179	418	2.4%
 Finland	242	182	424	2.4%
 Sweden	81	61	142	0.8%
 EU 27	10,000	7,500	17,500	100.0%

* All amounts reflect gross allocations, before transfers for technical assistance

(In million EUR, 2018 prices)

** Totals may not tally due to rounding

Jak se k transformaci uhelných regionů staví SRN?!

Porovnání přístupu ČR a SRN, aneb takové předstírání po česku ...

	Prostředky EU v mil EUR	Prostředky ze státního rozpočtu v mil EUR							
Stát	FST	Zákon o investicích do uhelných regionů	Bezpečnost uhelných regionů	Okamžitá pomoc (2020, 2021)	Kompenzace důchodů	Příspěvek domácnostem na elektřinu	Dotace pro emisní povolenky	Celkem v mil EUR	Celkem v mil Kč
Česko	1 493	0	0	0	0	0	0	1 493	38 818
Německo	2 254	40 000	14 000	3 000	5 000	15 000	3 000	82 254	2 138 604

Jak se k transformaci uhelných regionů staví SRN?!

Porovnání přístupu ČR a SRN, aneb takové předstírání po česku ...

	SRN	ČR
Plánovaná výše pomoci na transformaci uhelných regionů	2,138 bilionu Kč	0,0039 bilionu Kč (55x méně)
Z národních zdrojů	97 %	0 %
Z evropských zdrojů	3 %	100 %
Motivační programy pro nalákání podnikatelů a investorů do uhelných regionů	<u>Např. podnikatelům v Sasku/Lužici se nabízí:</u> - nejlevnější místní daně v celém Německu - dotaci na investici až do výše 40% nákladů - financování inovací – dotace až 3 miliony EUR - poukaz na digitalizaci až do výše 600.000 EUR - zvyšování kvalifikace - dotace až 10.000 eur na zaměstnance - hraniční bonus – příspěvek až do výše 10% investice	Žádné <i>Nemůže dojít k opravdové pozitivní a řízené transformaci</i>

Modernizační fond (MF)

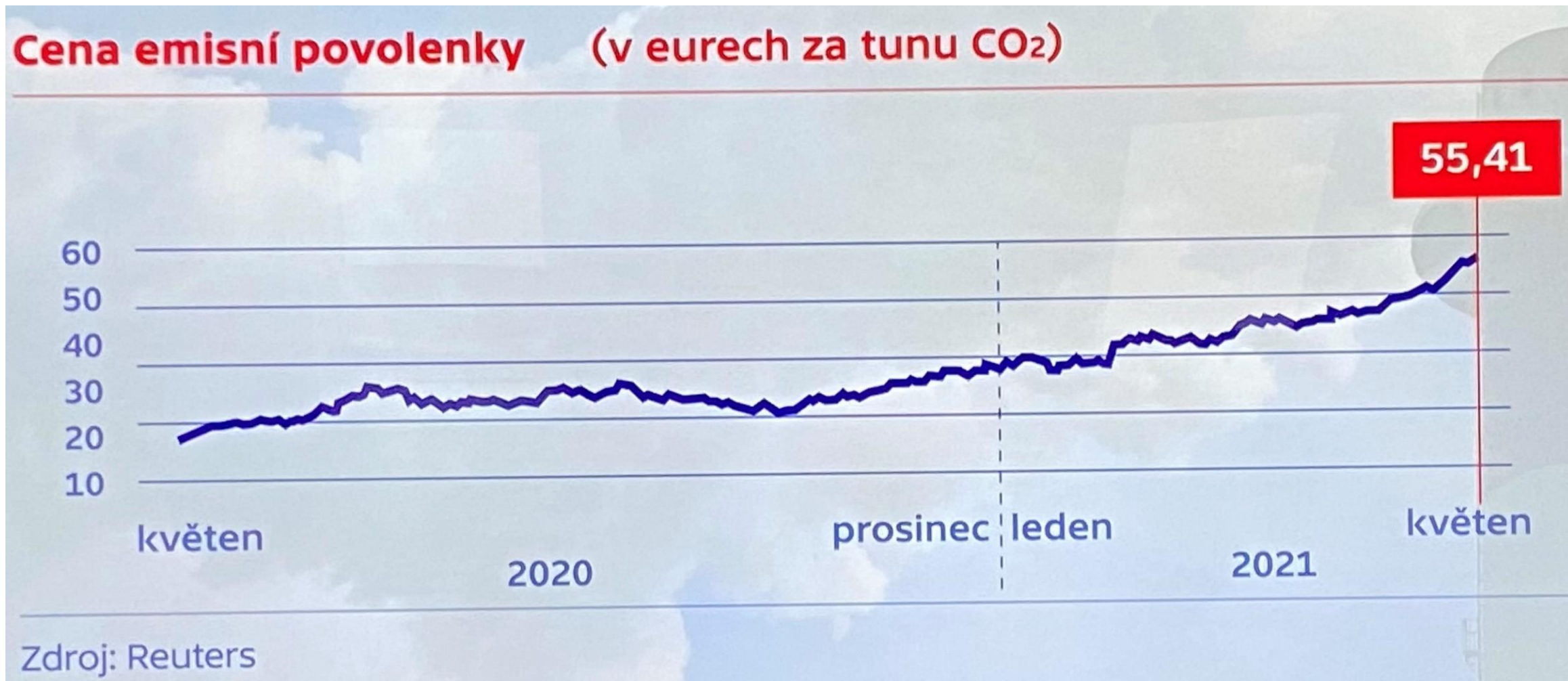
- **velký fond**, který bude v příštích deseti letech disponovat cca **250 miliardami Kč !!!**
 - z **největší části** (cca 80 % ...) půjde **privátním subjektům** a z **velké části** do „energetických“ regionů (logicky, **chce-li EU a ČR ukončení využívání a spalování uhlí**)
 - **Naplňování MF z emisních povolenek** - 2/3 emisí (v zásadě plateb z emisních povolenek) jsou ze **strukt. postižených krajů (MSK, ULK, KVK)**
 - **viz stoupající cena emisní povolenky!!!!!! – další dopady na centrální dodávky tepla !!! Opět převážně v těchto krajích a hrozba rozpadu CZT (budování malých topenišť !!! – dopad na ovzduší!!!!)**
 - Oněch 40% el. energie a 50% z uhlí je z velké části z našich regionů, velká část transformačních financí proto ani nemůže jít jinam, než nazpět do těchto regionů... Mj. i proto, že **těžko lze povolit výstavbu velké elektrárny** jinde , natož sítě, např. **nápojení na síť 400 kV !!!**
- Čili půjde hodně **na přestavby či náhrady** - **opět desítky miliard korun**

ALE

tyto částky, tedy z **MF a FST**, **nesmí být brány jako úlitba** a alibi právě pro ostatní kohezní fondy (jako náhrada ... **NENÍ TO NÁHRADA, je to DOPLNĚNÍ** !!!, má to být **NAVÍC** k fondům na kohezní politiku, resp. smysl je úplně jiný !!!)

Finance z MF nejsou určeny „pro prospěch samotných regionů“!!!, ale jsou určeny na
přestavbu energetiky a potřeb celé České republiky!!!

Stoupající cena emisních povolenek na trojnásobek a dopady - největší dopady na strukt. postižené kraje (CZT !)

Selhávání v přípravě na FST, MF, kohezní fondy..

- jak je připravován FST? Jak jsou argumentovány další kohezní fondy a jejich umísťování do méně rozvinutých regionů?
 - záměr vlády spolufinancovat projekty z fondů EU jen bohatým regionům, ne chudším a méně rozvinutým, se musí smést ze stolu jako zcestný, vadný a opět antikohezní!
 - vláda chce dorovnat rozdíl mezi zvýšenou podporou pro chudé z fondů EU (což je logické !!!!) a tento logický a správný princip anulovat!!! , nivelovat tím, že bohatým to NELOGICKY !!!! DOROVNÁ !!! ze státního rozpočtu !!!
 - na zastupitelstvech ULK a KVK je třeba vést DLOUHODOBOU debatu o FST, MF, kohezních fondech... Nemůže to stát je na formálním schválení REGIONÁLNÍ STÁLÉ KONFERENCE! Musí tomu předcházet debata tom, co v ULK a KVK chceme, co potřebujeme, jaké chceme, aby byly naše kraje za deset let Misi těch velkých peněz!!!
- V Senátu na podzim 2020 pod Výborem a v Poslanecké sněmovně následně došlo k založení Podvýboru pro regiony v transformaci – tedy pro Moravskoslezský, Karlovarský a Ústecký kraj ...**
- Stoupající ceny emisních povolenek povedou často k rozpadu centrálních zdrojů tepla i těch středních, tedy žádoucích a povedou k nežádoucímu vzniku mnoha decentralizovaných zdrojů na sídlištích (a tím ke znečišťování ovzduší)

Národní plán obnovy (NPO) - další selhání vlády

SENÁT
PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY

13. FUNKČNÍ OBDOBÍ

134.

USNESENÍ SENÁTU

ze 7. schůze, konané dne 17. března 2021

k informaci vlády ČR o přípravě Národního plánu obnovy

Senát

1. oceňuje příležitost, jíž pro zotavení členských zemí Evropské unie po koronavirové krizi nabízí Nástroj pro obnovu a odolnost;
2. nepovažuje však pokrok vlády při přípravě Národního plánu obnovy, patrný z verze předložené Senátu v únoru 2021, za dostatečný pro úspěšné projednání s Evropskou komisí a budoucí rozvoj České republiky;
3. vyzývá vládu ČR k dopracování plánu zejména v oblastech, jimiž jsou:
 - úprava rozpočtu, který v předložené verzi překračuje alokaci odpovídající očekávané sumě, a proto neumožňuje posouzení proporčnosti výdajů na jednotlivé komponenty;
 - jasnější strategické zacílení plánu s vymezením hlavních problémů, jež mají navrhované intervence řešit, a stanovením priorit a měřitelných indikátorů naplňování cílů jak na úrovni celého plánu, tak i příspěvek jednotlivých komponent k plnění těchto cílů;
 - dopracování jednotlivých komponent tak, aby textace měly obdobnou strukturu, míru detailnosti zpracování i odůvodnění v souladu s požadavky na zpracování, včetně souladu s principem „do no significant harm“ ve vztahu k životnímu prostředí;
4. vyzývá vládu ČR, aby v rámci nastavení Nástroje pro oživení a odolnost zejména:
 - stanovila pravidla k zamezení či řešení střetu zájmů v souladu s evropskou legislativou;
 - usilovala o to, aby prostředky, jež budou v Národním plánu obnovy alokovány, byly využity účelně a smysluplně, a aby nastavená pravidla pro potenciálního žadatele byla co nejjednodušší a nejpřívětivější;

- informovala s dostatečným časovým předstihem o implementaci pravidel pro čerpání finančních prostředků (buďto cestou stávajících operačních programů či jinými transfery);
- byla případná výše spolufinancování pro jednotlivé projekty pro budoucí příjemce akceptovatelná, a tím došlo k rozvoji investičního prostředí;
- posílila pilíř sociální a územní soudržnosti zejména s ohledem na zvyšující se regionální rozdíly v České republice a riziko jejich dalšího růstu, a to jak mezi kraji, tak v jejich rámci;
- soustředila se na reformy, jež skutečně přispějí k budoucímu udržitelnému růstu;
- při přípravě investic pečlivě zvažovala jejich budoucí udržitelnost;
- vyhnula se očividnému či skrytému vykrývání běžných provozních nákladů veřejných rozpočtů;
- důsledně koordinovala Národní plán obnovy s programy a plány dalších připravovaných evropských fondů a nástrojů;

5. vyzývá vládu ČR, aby z hlediska obsahového v Národním plánu obnovy:

- místo průběžného financování důchodového účtu podpořila zvýšení odolnosti systému sociálních služeb, který byl pandemickou krizí silně zasažen a prokazuje celou řadu slabin, jež je třeba odstranit (mj. jde o zajištění personálních kapacit pracovníků, zvýšení digitální gramotnosti pracovníků v sociálních službách, rozšiřování kvalifikace pracovníků pracujících na sociálně zdravotním pomezí a řešení jejich odměňování);
- v rámci reformy podpořila změnu ve financování zdravotní a sociální péče na zdravotně sociálním pomezí v pobytových a terénních službách;
- v rámci komponent zaměřených na zdravotnictví podpořila zásadní posílení a rozvoj primární péče a zvýšení dostupnosti zdravotní péče v regionech a příhraničních oblastech;
- doplnila podporu odvětví cestovního ruchu, včetně lázeňství a souvisejících, jako odvětví nejvíce postižených dopadem restrikcí z důvodu pandemie koronaviru.

ní rozvoj

Národní plán obnovy (NPO) - další selhání vlády

USNESENÍ SENÁTU

z 10. schůze, konané dne 29. dubna 2021

k informaci Ministerstva průmyslu a obchodu o zohlednění usnesení Senátu č. 134 ze 7. schůze Senátu konané dne 17. března 2021 k přípravě Národního plánu obnovy

Senát

1. je přesvědčen,
že pro úspěch Národního plánu obnovy a obhajitelnost dlouhodobých rozpočtových závazků, které v souvislosti s ním Česká republika přebírá, je nezbytné, aby na jeho obsahu panovala širší politická shoda;
2. shledává,
že vláda v posledním dostupném návrhu Národního plánu obnovy v zásadě nezohlednila připomínky a podněty, které Senát vyjádřil ve svém 134. usnesení ze 7. schůze, konané dne 17. března 2021, k informaci vlády ČR o přípravě Národního plánu obnovy;
3. nadále postrádá
 - strategické zacílení plánu, jeho očekávané makroekonomické dopady a měřitelné indikátory naplňování jeho cílů;
 - přehledné a jasné provázání plánu s dalšími zdroji financování z rozpočtu EU a ze státního rozpočtu, které je nezbytné i z hlediska srozumitelnosti pro budoucí příjemce a možnost úspěšné implementace plánu v daném časovém horizontu;
4. nadále považuje plán za nedostatečný,
pokud jde o pilíř sociální a územní soudržnosti, neboť
 - většina komponent není zaměřena specificky na snižování regionálních rozdílů a vyrovnávání životních podmínek, a to ani v oblasti dostupnosti zdravotní péče;
 - z plánu byla oproti předchozím verzím odstraněna regenerace brownfieldů;
výbor pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí

Národní plán obnovy (NPO) a regionální dimenze

- V **NPO** v souladu s jinými dokumenty konstatování stavu disparit.
- Pro strukturálně postižené či další – jinak definované regiony – **NIC**
- **Žádné regionální hledisko**
- Viz. usnesení Senátu – některé body – ani předstírání snahy
- Takže ani NPO nepovede k potřebné změně v postižených regionech!
- Naopak, v mnoha oblastech budou platby do center a přímo do Prahy – např. zdravotnictví v komponentě 6 – superspecializovaná pracoviště v Praze ! *(zatímco kovidová krize ukázala poddimenzované regionální zdravotnictví!)*

A co státní dotace – zvýhodnění ? Či speciální program ?

Poměr dotací ve vztahu k poměru obyvatel ve třech krajích ČR - národní dotace MMR 2019 - 2020

		Kapličky a hřbitovy	Místa aktivního a pasivního odpočinku	Dostupnost služeb	Místní komunikace	Sportovní infra	Stavby a zařízení dopravní infrastruktury	Spolupráce obcí	Veřejné budovy	Celkem
obyvatel poměr	KVK	2,83	21,14	1,45	61,82	16,05	3,91	-	22,47	135,17
	293 000	1,5%	1,4%	10,4%	3,3%	1,7%	4,3%		1,9%	2,3%
	2,7%									
obyvatel poměr	MSK	13,21	161,34	-	108,08	115,97	13,37	1,08	71,4	488,26
	1 193 000	7,0%	10,4%		5,7%	12,5%	14,8%	11,7%	5,9%	8,2%
	11,1%									
obyvatel poměr	ÚK	12,38	73,47	-	97,6	34,34	3,89	-	49,72	274,8
	817 000	6,6%	4,7%		5,2%	3,7%	4,3%		4,1%	4,6%
	7,6%									
	ČR celkem	188	1 550,94	13,98	1 885,01	927,54	90,08	9,21	1 201,24	5 936,05

obyvatel **10 700 000**

Už tak postižené kraje byly jen za jeden rok způsobem přerozdělování národních dotací MMR ještě více znevýhodněny **o celkem o 772 milionů Kč** v poměru obyvatel a rozdělené částky z celkové alokace...

Žádná zásadní kritéria pro zvýhodnění regionů, žádné zvláštní programy ... z národních zdrojů – NIC !!!

1. Drancování (z bohatých Sudet nejchudší region republiky)
2. Koncentrovaný úpadek regionu s 1,5 mil obyvatel (data)
3. 30 let předstírání pomoci (koheze naruby)
4. Vládou odepsaný region (EU upozorňuje, vláda ignoruje)
5. Výmluvy pokračují (FST, MF, kohezní fondy)
- 6. Je čas na generální změnu a nebo alespoň nepodvádějme**

Region **Severozápad** potřebuje konečně
inteligentní regionální politiku, která zastaví
jeho rostoucí zaostávání a začne jeho
ekonomické ukazatele a kvalitu života obyvatel
přibližovat regionům ostatním

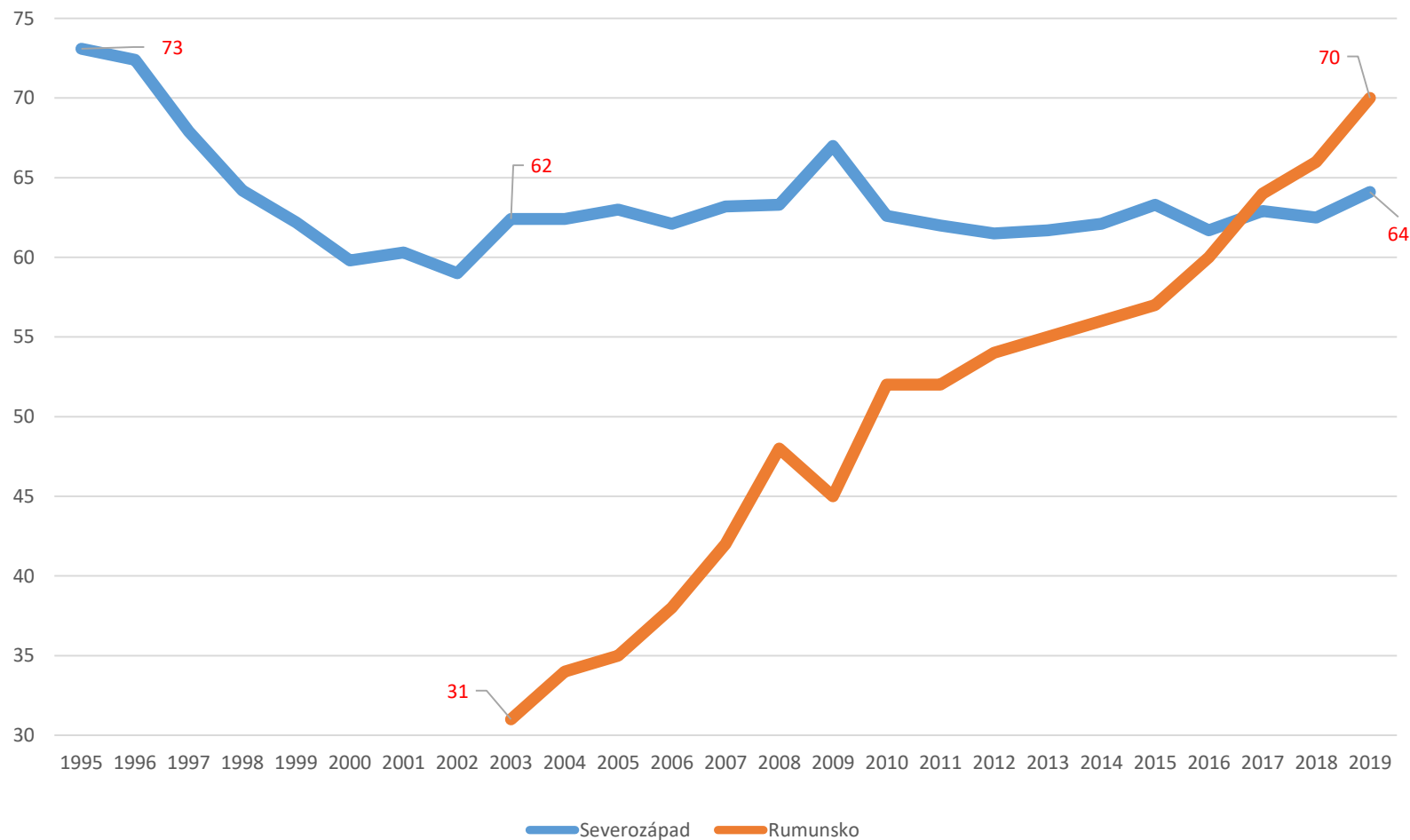
Dlouhodobý systém evropských i státních dotací
a dalších podpor

Projekty ve strukturálně postižených regionech v konkurenci projektů z celé ČR jsou často nekonkurenční z objektivních důvodů, jindy z důvodů na straně žadatelů. Proto by pomohlo jako nástroj podpory :

- speciální výzvy pro určené regiony
- zvýšené podstatné bodování projektů z vybraných regionů
- podpora přípravy projektů
- speciální program pro postižené regiony (především na vybavenost obcí; již existoval Program na MMR)
- vedle přímých finančních podpor je řada dalších nástrojů do regionů – viz SRN ,... atp. (daně, zvýhodnění zaměstnávání...)

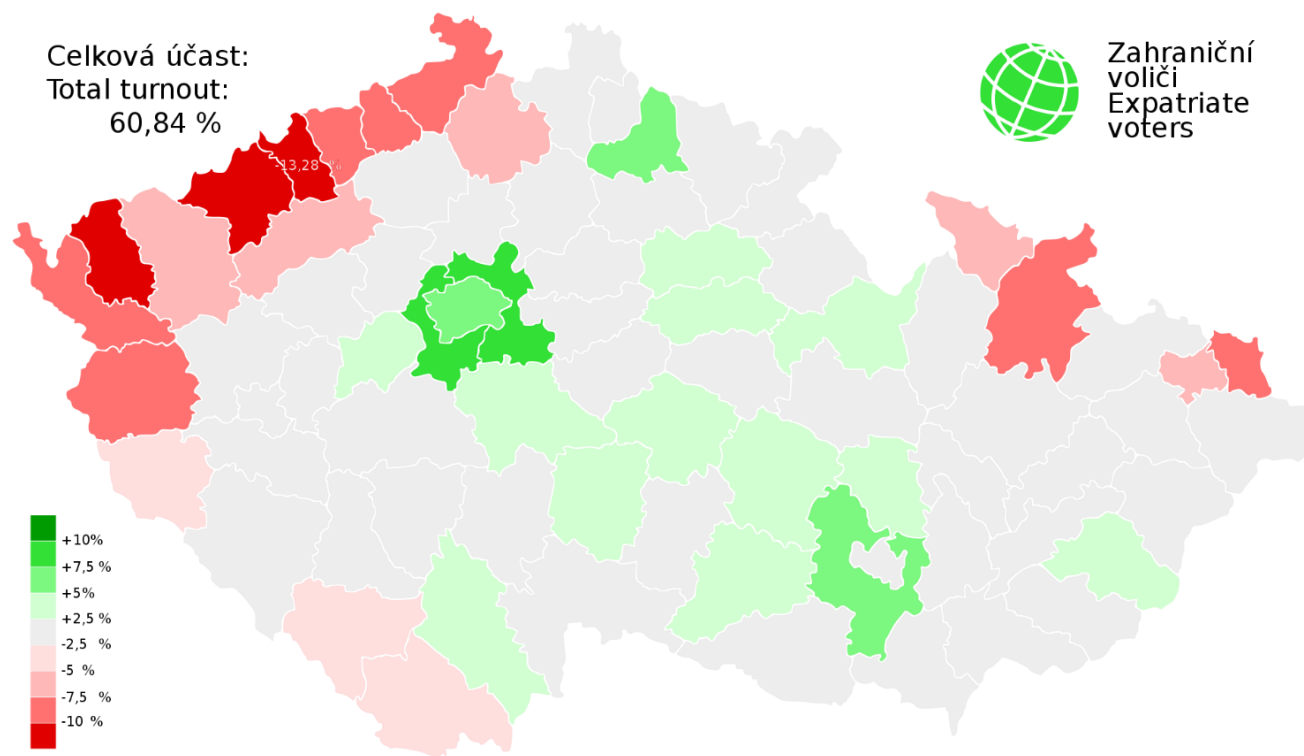
Mezi lety 2003-2019 se Rumunsko zlepšilo o **39%**, region Severozápad za stejnou dobu jen o **2%**.
Od roku 2017 začíná Severozápad zaostávat i za Rumunskem, v roce 2019 již o **6%**.
Synonymum chudoby bylo v Evropě Rumunsko, teď je to Severozápad Čech ! Ostuda!

Porovnání regionu Severozápad a Rumunsko
% HDP na 1 obyvatele v PPS, EU (27)28 = 100%

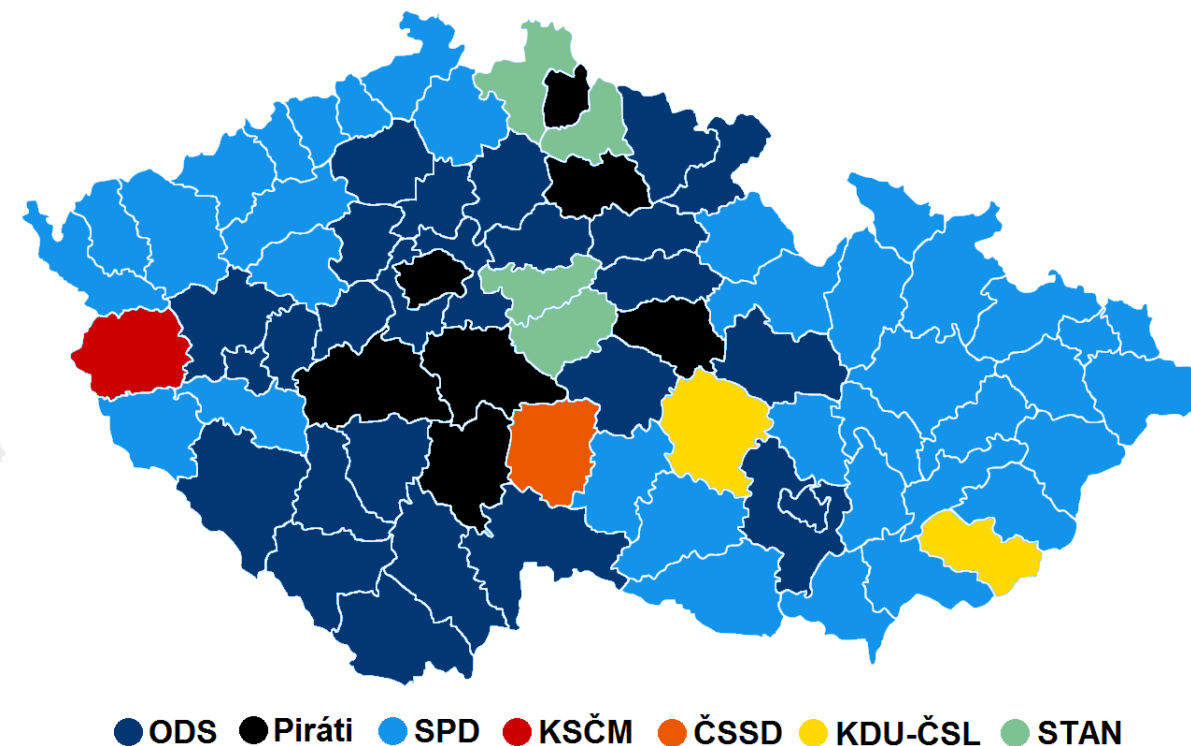

Zdroj dat:
Eurostat

Sněmovní volby 2017- srovnání volební účasti v okresech s celostátním průměrem

Sněmovní volby 2017- druhá místa v jednotlivých okresech

**Upadající regiony mají zásadní vliv na celou ČR a má politické dopady !!!
– viz. např. analýzy volebních výsledků !!! (neúčasti, výsledky !! atp.)**

ZÁVĚR

Řetěz je tak silný, jak silný je jeho nejslabší článek.

(nestačí, že v průměru se máme dobře ...)

Proti růstu nerovností ve strukturálně postižených regionech je nutné okamžitě zakročit.

Pokud vláda a krajské samosprávy své stávající přístupy k regionální a kohezní politice nezmění, hrozí, že se Ústecký kraj / Severozápad stane velkým vyloučeným ghettem, kde z frustrací ze zvyšujících se regionálních nerovností exploduje sociální napětí, které může způsobit celospolečenský kolaps.

Pokračující socio-ekonomické rozevírání nůžek může destabilizovat demokratický systém.

Skončí konečně předstírání a konečně půjdou peníze tam, kam mají ?!

A nebo uslyšíme stále stejné výmluvy

Jestliže argumenty o nepřípravenosti projektů, neschopnosti atp. nedostatečné absorpční kapacitě ... v regionech jsou desítky let, musí být brány jako součástí problému, nikoliv jako stále stejná výmluva